Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў КП(б)Б

КАСТРЫЧНІК 8 1932 г. № 225 (4477) Год выданьня XVI

Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

Сеньня у нумары

АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВЫ — ДА XV Кастрычніка перакрыць гадавы плян навігацыі. М. І. ШЭРМАН — За найстражэйшую касавую дысцыпліну (2 стар.). С. Я. ВАЛЬФ СОН — Узьняць ВНУ і тэхнікумы на вышэйшую ступень (3 стар.).
Новаму заводу — канкрэтнае кіраўніцтва (2 стар.).
На «Чырвоным мэталісьце» няма барацьбы за тэхнарміраваньне (2 стар.).
Сваячасова і бяз страт скончыць уборку (1 стар.).
Выйсьці пераможцамі ў конкурсе Наркамлесу — адказная задача кожнага прадпрыемства мясной прамысловасьці (2 стар.).
ЛІСТЫ РАБСЕЛЬКОРАЎ (3 стар.).
ГЕРМАНІЯ — Гандлёвая вайна Італія—Германія (4 стар.).
ПОЛЬШЧА — 5 новых палітычных працэсаў (4 стар.).
4 гады катаргі за абрыўак камуністычнай газэты.
Баі на КУЧ (4 стар.).

ДА XV КАСТРЫЧНІКА ПЕРАКРЫЦЬ ГАДАВЫ ПЛЯН НАВІГАЦЫІ

Рэчны транспарт уступіў у самы гарачы, самы напружаны пэрыяд асеньніх перавозак. Вынікі летняга пэрыяду навігацыі паказваюць, што флёт БССР дасягнуў значных посьпехаў. Асабліва рэльефны гэтыя посьпехі на фоне вынікаў мінулага году. На 15 верасьня перавезена пасажыраў на 61 проц. больш чым летась, грузаў малай хуткасьці — на 71 проц. і вялікай хуткасьці — на 21 проц. больш.

Рост відавочны. Абсалютныя лічбы сьцьвярджаюць, што ў выкананьні бягучага гадавога пляну навігацыі ёсьць таксама значны рост: перавозка пасажыраў і грузаў малой хуткасьці складае 94 проц. навігацыйнага пляну.

Тым ня менш, калі зьвярнуцца да больш дакладных паказальнікаў аб'ёму перавозак, дык малюнак зусім зьмяняецца. Так, калі па пасажыра-кілёмэтрах плян выканан на 172,5 проц., то па тона-кілёмэтрах толькі па 57,8 проц. Калі скарыстаньне аднаго пасажырскага месца за летні час навігацыі складае 175 проц. заданьня, дык скарыстаньне адной тоны грузападʼёмнасьці роўна толькі 41,3 проц. Да гэтага трэба дадаць, што плян перавозак грузаў **вялікай хуткасьці** выканан толькі на 32,7 проц.

Такім чынам атрымліваецца, што пры зусім пасьпяховым перавыкананьні плянаў пасажыра - перавозак, ёсьць значнае **недавыкананьне па груза-перавозках.**

Баявая задача — у часе асеньніх перавозак поўнасьцю ліквідаваць недавыкананьне летняга пэрыяду перавозак грузаў. Плян асеньняга пэрыяду — 340.000 тон трэба ня толькі выканаць, але і перавыканаць. Ажыцьцяўленьне гэтай задачы залежыць перш за ўсё ад зьнішчэньня выяўленых недахопаў у летняй рабоце флёту.

Якія-ж асноўныя недахопы перашкаджалі ў рабоце воднага транспарту ў летні пэрыяд бягучага году?

Будзе зусім няправільным тлумачыць недавыкананьне пляну мелкаводзьдзем, якое наступіла ў верасьні і цягнулася кароткі час. Сапраўдныя прычыны заключаюцца ў нізкай працдысцыпліне і высокай аварыйнасьці, у невыстарчальным апэрацыйным кіраўніцтве раёнаў і басэйнаў нізавымі воднымі арганізацыямі, у слабай барацьбе за рэалізацыю 6 умоў тав. Сталіна. Сапраўдныя прычыны — у дрэнным культурна-бытавым абслугоўваньні воднікаў, у ігнараваньні воднага транспарту з боку кліентуры, у вялікіх непрадукцыйных простоях флёту.

Аварыйнасьць — асноўны біч рачнага флёту. Яна прыняла пагражаючыя разьмеры. Даволі сказаць, што аварыйнасьць гэтага году вышэй леташняй на 153 проц. 52 выпадкі аварый, якія паводле арыентовачных падлікаў далі 67.680 руб. страт — ганебны вынік нізкай працдысцыпліны, нізкай якасьці рамонту, нізкай кваліфікацыі кадраў. Прафарганізацыі зрабілі вельмі мала ў барацьбе за ліквідацыю аварыйнасьці. Культаге культурна - выхаваўчая работа, як важнейшы сродак уздыму працоўнай дысцыпліны.

Водныя арганізацыі яшчэ поўнасьцю **не перабудаваліся** ў адпаведнасьці з пастановай ЦК УсеКП(б) ад 5 лютага мінулага году. Тут зроблены толькі першыя крокі.

Цякучасьць рабочай сілы (па Гомельскай прыстані адышло за сэзон каля 300 чал.) — ёсьць просты вынік апартуністычнага ігнараваньня матар'яльна - бытавога абслугоўваньня рабочых.

Інакш, чым вытлумачыць, што адпушчаныя сродкі на жыльлёвае будаўніцтва скарыстаны, прыкладна, толькі на 40 проц.? Гэта пры тых умовах, калі іменна жыльлёвае пытаньне зьяўляецца найбольш вострым.

Інакш, чым вытлумачыць, што выплата тона-кілёмэтравых затрымліваецца на 2—3 месяцы, а ў **Бабруйскім** раёне, напрыклад, камандзе параходу «Кастрычнік» тона-кілёмэтравыя ня выплачваліся на працягу 5 месяцаў. Трэба сказаць, што ў практыцы выплаты тона-кілёмэтравых райкіраўніцтвы дапускаюць рад скажэньняў. Кіраўніцтва-ж басэйну, замест апэрацыйнай узьдзейнасьці і выпраўленьня скажэньняў, пайшло вельмі бюракратычна, выдаўшы загад, што тона-кілёмэтравая аплата можа праводзіцца толькі пасьля зацьвярджэньня басэйнавай камісіяй. Гэта ня толькі ня спрыяе паскарэньню разьлікаў, але яшчэ больш зацягвае выплату. На 27 верасьня па ўсіх раёнах, апрача Гомельскага, ня былі выплачаны тона-кілёмэтравыя з ліпеня месяца.

Тона-кілёмэтравая аплата зьяўляецца тэй стымулюючай сыстэмай, якая спрыяе ўздыму прадукцыйнасьці працы, выкананьню трансфінпляну і павінна праводзіцца адначасова з зарплатай. Між тым, зусім відавочна, што пры наяўнасьці памянёных фактаў не дасягаецца мэта, дыскрэдытуецца сама ідэя гэтай сыстэмы.

Дрэнна стаіць справа з **палітычна-масавай работай.** Райкультбазы не паказваюць патрэбных тэмпаў і якасьці ў рабоце. Клюбы ў большасьці бязьдзейнічаюць (Гомель). Не разгарнулі яшчэ таксама работы і агіткалектывы пры партарганізатарах.

Водная каапэрацыя перабудоўваецца надзвычай марудна. Прафарганізацыі не дапамагаюць ёй у гэтым. Самазагатоўкі, сьвінаадкорм, трусагадоўля разгортваюцца слаба. У выніку — рабочае забесьпячэньне пастаўлена нездавальняюча.

Аднэй з прычын, што адбіліся на выкананьні трансфінпляну, зьяўляецца таксама вялікае **затрыманьне флёту пад пагрузкай і выгрузкай.** Даволі сказаць, што за адну пяцідзёнку жніўня прастой флёту па басэйну складаў 2.766 тона-сутак па віне воднага транспарту і 3.952 тона-сутак па віне кліентуры. Пры такім становішчы нескарыстаньне на працягу лета 6 мэханізмаў-макензэнаў, якія ёсьць у Гомелі, зьяўляецца па меншай меры злачынствам. Задача заключаецца ў тым, каб поўнасьцю загрузіць мэханізмы і перавесьці іх на круглосутачную работу, каб узьняць каэфіцыент карыснай работы флёту.

Кліентура нароўні з арганізацыямі рэчтранспарту нясе адказнасьць за непрадукцыйны прастой флёту пад пагрузкай і выгрузкай. Кліентура таксама адказвае за скарыстаньне, за загрузку воднага транспарту. Між тым, часта грузы, якія могуць адпраўляцца вадою, пасылаюцца чыгункай (Палесдрук і інш.), няма належнай плянавасьці ў перавозках (Лесбел) і г. д.

Флёт уступіў у самы разгар асеньніх перавозак, якія вырашаюць лёс усяго гадавога пляну. Толькі ўпартая барацьба, суцэльная работа водных арганізацый і кліентуры, а таксама дапамога тэрытарыяльных арганізацый забясьпечаць посьпех.

Трэба сказаць, што падрыхтоўка да асеньніх перавозак праведзена невыстарчальна. **Складачныя памяшканьні,** якія павінны былі быць пабудаваны паводле пляну да 1-га верасьня ў **Прапойску, Рэчыцы, Барысаве, Гомелі, Віцебску і Воршы,** не пабудаваны яшчэ і зараз. Далёка ня ўсе баржы абсталяваны і прыведзены ў належны від. Работа зацягнулася выключна па віне кіраўніцтва ДДРТ, якое позна адпусьціла мясцом сродкі на гэта.

Сканцэнтраваўшы максымум увагі на ліквідацыю пералічаных недахопаў летняга пэрыяду перавозак, недахопаў у падрыхтоўцы да асеньніх перавозак з тым, каб забясьпечыць выкананьне і перавыкананьне гадавога пляну, партыйныя, прафсаюзныя і гаспадарчыя арганізацыі павінны ўжо зараз распачаць падрыхтоўку да **зімовага суднарамонту.**

Як тут стаіць справа? Надзвычай дрэнна. **Магілеўская і гомельская** майстэрні ня толькі не гатовы да зімовага суднарамонту, але наогул не паказваюць прымет жыцьця. Няма варштатаў, інструмантаў, рабочай сілы. У гомельскай майстэрні напрыклад, ёсьць толькі адзін такарны варштат, і той немэханізаваны. Кіраўніцтва ДДРТ не паказала гаспадарчых клопатаў і настойлівай барацьбы за пераабсталяваньне майстэрань, не паставіла ва ўсю шырыню гэтага пытаньня перад адпаведнымі органамі.

Да 1 верасьня павінна было быць закончана складаньне дэфэктных ведамасьцяй па раёнах, што дало-б поўны малюнак стану флёту. Між тым, ні адзін раён да гэтага часу памянёнай работы не правёў. З усяго гэтага фактычна відаць, што ніякай падрыхтоўкі да зімовага суднарамонту няма. Пара, даўно пара за гэта ўзяцца, а не чакаць, пакуль наступіць зіма.

У верасьні закончыліся ўсесаюзны і ўнутрыбасэйнавы конкурсы воднікаў. Рад каманд і асобных воднікаў паказалі ўзоры бальшавіцкай работы ў барацьбе за выкананьне пляну навігацыі. У прыватнасьці, **перадавымі,** якія сыстэматычна перавыконвалі свае вытворчыя заданьні, трэба адзначыць каманды параходаў: **«Праўда», «Марат», «Калгасьнік»** і **«Чырвоны ратай».** Сярод **адстаючых** знаходзяцца **«Сьцяпан Разін», «Валакота», «Бакінічык»** і інш. Баявая задача партыйных і прафсаюзных арганізацый — наладзіць перадачу вопыту лепшых адстаючым. Разам з тым, сканчэньне конкурсаў не павінна ні ў якім разе аслабіць тэмпы і якасьць работы, аслабіць спаборніцтва. Наадварот, задачы асеньніх перавозак патрабуюць значнага ўзмацненьня работы ўсіх зьвеньняў воднага транспарту.

У адказ на ліст ленінградзкіх і ўральскіх рабочых, воднікі БССР высунулі лёзунг: **«да 15 гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі выканаць і перавыканаць гадавы плян перавозак».**

На ўсіх параходах падрыхтоўка да XV Кастрычніка разгарнулася ў вялікую палітычную кампанію, цесна зьвязаную з гаспадарчымі задачамі дня. Лепшыя ўдарнікі воднага транспарту ўступаюць у партыю Леніна. У **Бабруйску** паступіла 17 заяў аб прыёме ў партыю, у **Гомелі** — 12.

Партыйная арганізацыя воднага транспарту павінна па-бальшавіцку ўзначаліць творчы ўздым, палітычную актыўнасьць воднікаў і забясьпечыць практычную рэалізацыю прынятых самаабавязацельстваў.

— Да XV Кастрычніка выканаць і перавыканаць гадавы плян перавозак — асноўны баявы лёзунг дня, высунуты шырокімі масамі воднікаў. Над ажыцьцяўленьнем гэтага лёзунгу павінны штодзенна, упарта змагацца партыйныя, прафсаюзныя, камсамольскія і гаспадарчыя арганізацыі воднага транспарту, усе воднікі БССР.

10 кастрычніка склікаецца ўсебеларуская нарада загадчыкаў аргаддзелаў РК і ГК з наступным парадкам дня: 1) Арг.-парт. работа на вёсцы. 2) Аб працы вытворчых парт'ячэек. Пачатак а 12 гадз. дня.

АРГІНСТР ЦК.

Сваячасова і бяз страт скончыць уборку

ЗАБЯСЬПЕЧЫЦЬ АДГРУЗКУ БУЛЬБЫ ПРАЛЕТАРСКІМ ЦЭНТРАМ

Ход уборкі бульбы па сэктарох БССР на 5-X-32 году

СЭКТАРЫ	ПЛЯН	УБРАНА	Проц. выкананьня
Саўгасы	26.134	10.503	40,2
Калгасы	245.112	115.964	47,3
Аднаасобнікі . . .	338.702	268.037	79,1
Усяго па БССР . . .	609.948	394.504	64,7
Было на 5-X-31 году .	576.085	158.917	27,6

ПЕРАДАВІКІ ЎБОРКІ

1. Цэрахаўскі — 94,6 проц.
2. Жыткавіцкі — 90,8 проц.
3. Парыцкі — 87,9 проц.
4. Брагінскі — 87,8 проц.
5. Пятрыкоўскі — 87,5 проц.
6. Тураўскі — 87,4 проц.
7. Рагачоўскі — 87,0 проц.
8. Лоеўскі — 84,6 проц.
9. Кармянскі — 84,2 проц.

„ГЕРОІ“ ЧАРАПАШЫХ ТЭМПАЎ

1. Асьвейскі — 27,6 проц.
2. Чашніцкі — 33,3 проц.
3. Камарынскі — 33,9 проц.
4. Віцебскі — 37,1 проц.
5. Полацкі — 41,9 проц.
6. Капыльскі — 42,7 проц.
7. Горацкі — 43,4 проц.
8. Лёзьнянскі — 44,2 проц.

Посьпех вырашае брыгада

ВОРША. (Наш кар.). Сваячасова і бяз страт убраць 17.126 га бульбы, адгрузіць Ленінграду і інш. пралетарскім цэнтрам 4.090 тон — такое заданьне атрымала Аршаншчына.

Заданьне зусім рэальнае і выкананьне яго залежыць ад уменьня расставіць сілы, ад уменьня арганізаваць справу. Перадавыя калгасы раёну поўнасьцю справіліся з гэтай задачай. Яны паказалі ўзоры таго, як пры ўмелым кіраўніцтве можна дабіцца сваячасовай выкапкі і адгрузкі бульбы.

Посьпех работы вырашаецца ў брыгадзе. З гэтага пачалі работу калгасы **Панізоўскага сельсавету.** Тут сваячасова ў кожнай брыгадзе арганізавалі групы капальшчыкаў і буртаўшчыкоў. Усе групы перавялі на зьдзельшчыну. **Нормы ўборкі перавыконваліся.** Групы возчыкаў да мінімуму скарацілі падвойныя перавозкі і перагрузкі. **Патрэбная для адгрузкі колькасьць бульбы адразу-ж з поля падвозілася да станцыі і пагружалася ў вагоны для адпраўкі ў Ленінград.** Такія-ж прыклады работы паказаў рад калгасаў і інш. сельсаветаў. Калгасы «Чырвоная ніва», «Чырвоныя навасёлкі», «Чырвоны бераг» ня толькі выкапалі, але і здалі бульбу.

Злачынную бязьдзейнасьць праявіла **Руткаўскае** сельспажыўтаварыства, якім кіруе т. **Таптуноў.** 26 і 27 верасьня калгасьнікі і аднаасобнікі Руткаўскага сельсавету прывезьлі бульбу на ст. **Зубры,** яны чакалі два дні, бо Таптуноў не паклапаціўся, каб былі вагоны і прыёмшчыкі. Не дачакаўшыся вагонаў, здатчыкі вярнуліся дамоў.

Толькі няўменьнем арганізаваць уборку і спалучыць яе з адгрузкай тлумачыцца тое, што раён усё яшчэ адстае, як у капаньні (на 1 кастрычніка ўбрана **45 проц. пляну),** так і ў адгрузцы бульбы **(адгружана 20 проц.).**

Я. П.

Пастанова НКЗБ ня выканана

ВІЦЕБСК. (Наш кар.). Пастанова калегіі НКЗБ аб поўным сканчэньні ўборкі бульбы да 1 кастрычніка ня выканана. Па раёну выканана толькі 2.259 га (замест 8.346), што складае 27 проц. да пляну. Адставаньне ідзе па ўсіх сэктарох.

Такое становішча тлумачыцца адсутнасьцю масава-растлумачальнай работы вакол важнейшай гаспадарча-палітычнай кампаніі. Віцебскія зямельна-калгасныя арганізацыі самі не ўявілі ўсёй адказнасьці, якую яны нясуць за посьпехі ўборкі бульбы.

І гэта дало свае адмоўныя вынікі. Калгасы **Бабініцкага** сельсавету з 408 га выкапалі 85 га, **Замастоцкага** з 333 га — 43 га, **Шумянскага** з 313 — 49 га, а калгасы **Рудакоўскага** сельсавету з 280 га ўбралі толькі 8 га.

Такая працаёмкая культура, як бульба, патрабуе мэханізацыі ўборачных работ. Аднак, больш складаныя ўборачныя машыны (бульбакапалкі) на Віцебшчыне ігнаруюцца. Тэхнікай бульбакапалкі калгасьнікі не ўладалі.

Старшыня калгасу «Капачова» (Елагінскага сельсавету) тав. **Прахарэнка** проста заяўляе: «Хай лепш бульба застанецца зімаваць, а бульбакапалкі выкарыстоўваць ня буду». Ігнаруюцца бульбакапалкі і па калгасах **«Чырвоная армія», імя Молатава, імя Дзяржынскага** і інш.

Віцебскаму гаркому трэба менш займацца адміністраваньнем, а больш удумліва падыйсьці да правільнай арганізацыі прыгарадных гаспадарак, мэханізацыі работ па прапашных культурах. Толькі пры такіх умовах Віцебшчына з посьпехам, сваячасова і бяз усякіх страт скончыць уборку бульбы.

А. З.

З посьпехамі скончылі ўборку

ЦК КП(б)Б, рэдакцыі газэты „Зьвязда“

Саўгас «Рудня Астравітая», Чэрвеньскага раёну, на аснове правільнай арганізацыі працы з посьпехам скончыў уборку бульбы да 3 кастрычніка. Зараз саўгас пераключыўся на ўборку карапладоў і ворыва зябі. Усе асеньня-гаспадарчыя кампаніі абяцаем скончыць у вызначаныя партыяй і ўрадам тэрміны.

Дырэктар саўгасу — **Раўтовіч.**
Старшыня рабачкому — **Губар.**

ЗЬБІРАНЬНЕ БУЛЬБЫ Ў КАЛГАСЕ «ЧЫРВОНЫ ГАРОДНІК» (Менск, прыгарад р.).

З поля—на адгрузачны пункт

КАПЫЛЬ. (Наш кар.). КАЛГАС «ПРАГРЭС», ЛЕШНЕНСКАГА СЕЛЬСАВЕТУ, ДА 30 ВЕРАСЬНЯ ЎБРАЎ 63 ПРОЦ. БУЛЬБЫ. РАЗАМ З УБОРКАЙ КАЛГАС АРГАНІЗАВАЎ ЗДАЧУ БУЛЬБЫ ДЗЯРЖАВЕ ПРОСТА З ПОЛЯ. НА СЁНЕШНІ ДЗЕНЬ ПЛЯН У 240 ЦЭНТНЭРАЎ ПОЎНАСЬЦЮ ВЫКАНАН: 70 ЦЭНТН. АДГРУЖАНА ДЛЯ РАБОЧЫХ ЦЭНТРАЎ І 170 — ДЛЯ БРОВАРНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ. АПРАЧА ПЛЯНАВАЙ ЗДАЧЫ БУЛЬБЫ ДЗЯРЖАВЕ, КАЛГАС ПРАДАЎ 50 ЦЭНТН. ДЛЯ РАБОЧЫХ ЛЕНІНГРАДУ ПА КАНВЭНЦЫЙНЫХ ЦЭНАХ.

ГЭТЫХ ПОСЬПЕХАЎ КАЛГАС ДАБІЎСЯ ДЗЯКУЮЧЫ ДОБРАЙ РАССТАНОЎЦЫ СІЛ, ДОБРАЙ АРГАНІЗАЦЫІ ПРАЦЫ.

ПА ПРЫКЛАДЗЕ КАЛГАСУ «ПРАГРЭС», СУСЕДНІ КАЛГАС «ЧЫРВОНЫ ДЫРЫЖАБЛЬ» ВЫКАНАЎ ДА 3-ГА КАСТРЫЧНІКА ПЛЯН ЗДАЧЫ БУЛЬБЫ ДЗЯРЖАВЕ Ў 160 ЦЭНТН.

КАЛГАСЫ «ПРАГРЭС» І «ДЫРЫЖАБЛЬ» — ТАКСАМА ЗЬЯЎЛЯЮЦЦА ПЕРАДАВІКАМІ ЗБОЖЖАЗАГАТОВАК. «ПРАГРЭС» УЖО АПРАЦАВАЎ 4 ЦЭНТН. ІЛЬНАВАЛАКНА, ЯКОЕ Ў БЛІЖЭЙШЫ ЧАС БУДЗЕ ЗДАНА ДЗЯРЖАВЕ.

ГЭТЫЯ КАЛГАСЫ МАБІЛІЗУЮЦЬ УСЕ СІЛЫ, КАБ РАПАРТАВАЦЬ АБ ПОЎНЫМ ВЫКАНАНЬНІ ПЛЯНАЎ УСІХ СЕЛЬГАСКАМПАНІІ ДА XV. ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІКА.

Ліквідаваць разрыў паміж капаньнем і загатоўкай

ГОМЕЛЬ. (Наш кар.). У раёне разгарнулася масавая ўборка бульбы. Раён павінен убраць 7.037 га, з якіх калгасы 1.645 га, саўгасы — 1.104, аднаасобнікі — 4,288 га. На 1-га кастрычніка ўжо ўбрана 4.250 гэкт., або 60 проц. пляну.

Адстаюць калгасы, падпарадкаваныя МТС, якія ўбралі толькі 27 проц. пляну.

Трэба адзначыць, што капаньне бульбы ідзе ўручную, па ўсіх калгасах працуюць толькі 3 бульбакапалкі. Між тым, на складах Белсельгасснабу ляжыць і іржавее 80 бульбакапалак, якія ня ўзяты калгасамі. Дырэкцыя МТС тлумачыць гэта дрэннай якасьцю машын.

Барацьба са стратамі пры ўборцы не арганізавана. У бурты часта ссыпаецца дробная і буйная бульба, крыху падгніўшая, не ўстаноўлен нагляд за сартаваньнем.

Здача бульбы па кантрактацыі ідзе вельмі павольна. Наогул у раёне існуе вялікі разрыў паміж капаньнем і здачай. Калгасы МТС адгрузілі толькі 10 проц. усёй убранай бульбы.

Гомельскі раён павінен загатовіць 5.000 тон бульбы. На 1-га кастрычніка загатоўлена 650 тон, або 12,5 проц. Адставаньне тлумачыцца дрэннай арганізацыяй загатовак. Сельхарчпрам, да якога прымацаваны 16 сельсаветаў, не разгарнуў масавай работы, ня кіруе сваімі ўпаўнаважанымі, ня ведае, як ідуць загатоўкі па пунктах.

Дрэннае кіраўніцтва загатоўкамі прывяло да таго, што рад буйных калгасаў раёну, як «Чырвоны хлебароб» Яромінскага сельсавету, «Чырвоная зорка», «1-га мая», Цішчэнскага сельсавету, дагэтуль не прыступілі да здачы бульбы.

Праўленьне калгасу «Батрак», Жаробічскага сельсавету, проста паставіла пытаньне перад загатоўчымі арганізацыямі: «Спачатку будзем буртаваць для насельня, а потым здаваць». Такія шкодныя разважаньні — вынік адсутнасьці растлумачальнай работы вакол загатовак.

Нарэшце, трэба адзначыць пасыўнасьць раду ЗРК. Прыкладам расхлябанасьці і бюракратызму можа служыць ЗРК дрэваапрацоўчага камбінату, да якога прымацова Клімаўскі сельсавет. Замест таго, каб арганізаваць дапамогу сельсавету і дабіцца пасьпяховага выкананьня пляну бульбазагатовак, старшыня ЗРК заявіў: «Туды выяжджаць ня будзем, прывязуць — добра, прымем». Калі-ж калгасьнікі прывезьлі дробную бульбу, дык ЗРК адмовіўся яе прыняць. А чаму нельга было выехаць на месца і сачыць за адгрузкай добраякаснай бульбы?

Прыклад перадавых калгасаў «Інтэрнацыянал», Касьцюкоўскага сельсавету, «Чырвоны баец», Цярэшкаўскага сельсавету, «1 мая», Зябраўскага сельсавету, якія поўнасьцю выканалі свой плян, сьведчыць аб магчымасьці хуткага і поўнага сканчэньня адгрузкі пры ўмове спалучэньня капаньня і здачы бульбы, пры ўмове правільнай расстаноўкі сіл.

Н. Гасман.

АДГРУЗКА БУЛЬБЫ ЛЕНІНГРАДУ

(У ТЫСЯЧАХ ТОН НА 4 КАСТРЫЧНІКА)

НАЗВА ЗАГАТОЎЧАЙ АРГАНІЗАЦЫІ	План	Паступ. з пачатку кампаніі	Проц. выкананьня пляну
1. Белкаапгароднiна	110	19,93	18,1
2. Белплодагароднiна	54	5,52	10,2
РАЗАМ . .	164	25,45	15,5

Чыгунка тармозіць адгрузку

МАГІЛЕЎ. (Наш кар.). Магілеўскі раён павінен адгрузіць пралетарскім цэнтрам 2.650 тон бульбы. Згодна дырэктыў СНК, да 15-га кастрычніка ўся бульба павінна быць на мясцох прызначэньня.

Аднак, тэмпы адгрузкі бульбы па раёне нельга прызнаць здавальняючымі. На 3-га кастрычніка адгружана ўсяго па лініі райзагу 352 тоны, замест 2.000, і па лініі райплодсадгароднiны — 222 замест 650 тон.

Ня гледзячы на тое, што па раёне ўжо даўно пачалося масавае капаньне бульбы, дагэтуль не арганізован канвэер з поля на адгрузачны пункт.

Апарат загатоўчых арганізацый яшчэ дагэтуль не наладзіў так работу, каб без перабояў прымаць загатоўленую прадукцыю. Так, на 10-м разьезьдзе, дзе прымае бульбу райзаг, сялянам прыходзіцца стаяць гадзінамі, пакуль яны здадуць прывезеную бульбу.

Раённыя арганізацыі Магілеўшчыны дагэтуль не аддалі належнай увагі выкананьню пляну адгрузкі. Зусім слаба паступае бульба па цьвёрдых заданьнях. Тут дапушчана тая-ж памылка, якая мела месца ў збожжазагатоўках. Ні адна загатоўчая арганізацыя ня мае сьпісаў цьвёрдых заданьняў і дагэтуль невядома, як кулацка-заможныя гаспадаркі выконваюць заданьні.

Дырэктар Белсадгароднiны, т. **Тарасаў** кажа: «Мы яшчэ не атрымалі сьпісаў цьвёрда-заданьнікаў ад райвыканкому. Ды наогул ніякага ўліку кулацка-заможных гаспадарак не вялі і весьці ня будзем». Такі-ж адказ можна атрымаць у райзагу, які дагэтуль ня ведае, колькі бульбы паступіла па цьвёрдых заданьнях.

У большасьці калгасаў раёну наглядаюцца роўнадушныя адносіны да здачы бульбы — яны яшчэ не ўсьвядомілі значэньня гэтай справы. Старшыня калгасу імя Валадарскага, Палкаўскага сельсавету, тав. **Дардыкін** на пытаньне: «Калі вы здасьцё бульбу», адказаў: «Склады пад бокам, а таму можна пачакаць».

У той-жа час ёсьць рад перадавых калгасаў, якія поўнасьцю здалі і адгрузілі бульбу пралетарскім цэнтрам. Да іх адносіцца калгас «Першамайскі заклік», Палыкавіцкага сельсавету, імя Варашылава, Цішоўскага сельсавету, «1-га мая», Бракаўскага сельсавету. Гэтыя калгасы да 1-га кастрычніка скончылі адгрузку.

Значна тармозіць выкананьне пляну несваячасовая падача вагонаў чыгункай. Так, на станцыі Вендараж ляжыць больш 200 тон бульбы, якая ня можа быць адгружана з-за адсутнасьці вагонаў. Ня гледзячы на рад тэлеграм кіраўніцтву Жлобінскага чыгуначнага раёну аб падачы парожняка, вагоны падаюцца вельмі неакуратна.

Магілеўскі раён павінен па-баявому ўзяцца за адгрузку з тым, каб забясьпечыць пралетарскія цэнтры важнейшым прадуктам харчаваньня.

Н. Нэйдлін.

КАНТОРЫ „БЕЛПЛОДАГАРОДНІНЫ“ НЕ МАБІЛІЗАВАЛІСЯ НА АДГРУЗКУ БУЛЬБЫ

Беларуская кантора «Белплодагароднiны» павінна да 15 кастрычніка адгрузіць Ленінграду 55 тыс. тон бульбы. Між тым, становішча адгрузкі бульбы на 1 кастрычніка стварае яўную пагрозу сваячасоваму выкананьню пляну. Адгружана ўсяго 8,5 проц. пляну, у той час, як трэба было адгрузіць 18 тыс. тон ці 30 проц. заданьня. У апошняй пяцідзёнцы (з 25 па 1 кастрычніка) трэба было адгрузіць 7.185 тон — 479 вагонаў, фактычна-ж адгружана менш палове.

Ня дрэнна пастаўлена справа ў Слуцку, дзе за 2 дні з часу атрыманьня нараду ўжо адгружана 10 вагонаў. Таксама здавальняюча ідуць загатоўкі ў Дзяржынскім і Буда-Кашалёўскім раёнах.

Рад раённых кантор зусім не дасылаюць ніякіх вестак, напрыклад, Ворша, Расоны, Дуброўна, Лепель, Сянно і інш., спасылаючыся на тое, што ў калгасах яшчэ не распачалі капаньня бульбы.

Раённыя канторы не аддаюць выстарчальнай увагі якасьці бульбы. Калгас імя Молатава, Аршанскага раёну, 21 верасьня прывёз для здачы 5.380 цэнтн. бульбы зусім нягоднай для адгрузкі. Старшыня калгасу тав. Рамяноўскі адгаварваўся тым, што сельскі савет і кантора «Белплодагароднiны» не далі належных дырэктыў аб здачы добраякаснай бульбы. Гэта сьведчыць аб тым, што працаўнікі райкантор яшчэ невыстарчальна папулярызавалі сярод шырокіх мас калгасьнікаў і аднаасобнікаў пытаньне здачы добраякаснай бульбы.

Ёсьць факты сыстэматычнай нявыплаты грошай здатчыкам у Крычаўскім, Рагачоўскім, Лепельскім і інш. раёнах. Аддзяленьні Дзяржбанку гэтых раёнаў не выдаюць сваячасова грошай райканторам, што служыць пэўным тормазам у выкананьні пляну.

Ёсьць выпадкі непадачы вагонаў. Напрыклад, у Дуброўні не адпраўлена 51 тона бульбы з-за непадачы парожняка.

У пляне адгрузкі бульбы для Ленінграду вялікі процант падае на ЛВО і Балтфлёт. Гэтымі арганізацыямі ў паасобныя раёны пасланы 22 чал. для дапамогі загатоўцы. Ня гледзячы на катэгарычныя дырэктывы, даныя Наркамснабам і дырэкцыяй «Белплодагароднiны» аб першачарговай адгрузцы бульбы гэтым арганізацыям, — паасобныя раёны яўна зрываюць адпраўку. Напрыклад, Асіповіцкі і Рагачоўскі раёны павінны былі адгрузіць для ЛВО 2,5 тыс. тон, а адгружана 90 тон — 6 вагонаў. Такое-ж становішча мы наглядаем у Лёзьнянскім, Сіроцінскім, Полацкім раёнах; замест 5.000 тон, для Бальтфлёту адгрузілі ўсяго 143 тоны.

Усе гэтыя факты сьведчаць аб тым, што тэмпы адгрузкі бульбы Ленінграду зусім нездавальняючыя.

Кантора «Белплодагароднiны» павінна зараз-жа прыняць усе захады для сваячасовага выкананьня пляну.

Т.

НОВАМУ ЗАВОДУ—КАНКРЭТНАЕ КІРАЎНІЦТВА!

З пераходам **ДОБРУСКАЙ ПАПЯРОВАЙ ФАБРЫКІ «ГЕРОЙ ПРАЦЫ»** на скарыстаньне свайго ўласнага сырцу, бесьперабойная работа саломена-цэлюлёзнага заводу павінна стаць у цэнтры ўвагі партыйных, прафсаюзных, гаспадарчых арганізацый і кожнага рабочага, інжынэра і тэхніка. Тая адказнасьць, якая ўскладаецца на СЦЗ па забесьпячэньні фабрыкі сырцом, павінна прымусіць грамадзкасьць фабрыкі значна павысіць сваю пільнасьць у часе работы.

Нельга дапусьціць такіх агідных зьявішч, якія наглядаліся да гэтага часу, калі з прычыны няўважлівых адносін асобных рабочых, адсутнасьці тэхнічнага нагляду выводзіліся са строю варштаты, машыны і абсталяваньне. **Па віне рабочага Шаблоўскага была выведзена са строю саломарэзка, па віне Пушкарова і Пабляпнава парвалася сукно коштам у 300 руб. Работніца варачнага аддзяленьня Канавалава няўважліва адносіцца да сваіх абавязкаў. Гэта прыводзіць да таго, што маса тонамі выліваецца на калідор.**

Апрача паданых фактаў, маюць месца выпадкі самавольнага ўходу з работы, асабліва ў гэтых адносінах вызначаецца рабочы **Ігнацьцеў**. Аднак, факты агідных адносін да сваіх абавязкаў ня прымусілі кіраўнікоў фабрыкі мабілізаваць лепшых ударнікаў на барацьбу з разгільдзяямі. Яны абмежаваліся тым, што ілжэ-ўдарнікі зьняты з работы на адзін месяц. Гэта ў той час, калі на такіх фактах трэба было арганізоўваць і мабілізоўваць рабочых фабрыкі на выкананьне вытворчай праграмы, на барацьбу з прагульшчыкамі.

Да гэтага часу фабрычнымі арганізацыямі нічога ня зроблена ў сэнсе тэхнічнага нармаваньня працэсаў вытворчасьці і пашпартызацыі варштатаў і апаратуры. Варштаты і апараты абязьлічаны. Рабочыя ня ведаюць іх становішча. Усё гэта не дае магчымасьці кантраляваць работу рамонтных брыгад, прыводзіць да зьніжэньня адказнасьці за варштаты, апараты і абсталяваньне.

Дрэнная арганізацыя працы ў саміх рамонтных брыгадах, абязьлічка, ураўнілаўка ў заработнай плаце прыводзяць да цякучасьці кваліфікаваных рабочых, да зрыву плянава-папераджальнага рамонту.

Майстры мэханічнага цэху вельмі дрэнна адносяцца да рамонту машын і варштатаў, несваячасова выконваюць заказы цэхаў. На працягу двух месяцаў мэханічны цэх ня можа скончыць рамонту папмашыны. Такое-ж становішча наглядаецца і з рамонтам катлоў і іншага абсталяваньня.

Гаспадарнікі не клапоцяцца аб сваячасовым забесьпячэньні агрэгатаў запаснымі часткамі. На гэтым выяжджаюць кіраўнікі мэханічнага цэху і не скарыстоўваюць тыя магчымасьці, якія ёсьць на фабрыцы для вырабу запасных частак.

Кіраўніцтва фабрыкі ня хоча зразумець таго, што СЦЗ, які зараз заканчваецца, неабходна забясьпечыць запаснымі часткамі, каб унікнуць прастояў у часе пуску.

Гэтымі днямі павінен запрацаваць магутнейшы, першы па велічыні ў СССР саломена-цэлюлёзны завод. Але кіраўнікі не турбуюцца забясьпечыць завод патрэбнымі хімікатамі і кваліфікаванымі кадрамі.

Для новага заводу ўжо часткова набраны новыя рабочыя. Як-жа сустрэлі гэтых рабочых на фабрыцы? Па некалькі дзён ім прыходзілася бегаць па ўсіх арганізацыях для таго, каб атрымаць прадуктовыя карткі. Жыльлёвымі памяшканьнямі новыя рабочыя вельмі дрэнна забясьпечаны. У бараку, дзе зьмясьцілі рабочых, бруд, адсутнічае асьвятленьне і гатаваная вада.

Брыгады «Зьвязды» і «Чырвонай бракамолкі», дзякуючы сваім настойлівым патрабаваньням, дабіліся некалькіх матрацоў і аднэй бочкі для гатаванай вады.

Галавацяпы з аддзелу працы на чале з сваім кіраўніком **Гутаравым** лічаць, што забесьпячэньне рабочых пасьцельнымі прыладамі зьяўляецца дробна - буржуазнымі забабонамі. Указаныя адносіны прымушаюць рабочых пакідаць прадпрыемства.

Ніхто з кіраўнікоў фабкому, партыйнага калектыву не заглядваў у барак. З новымі рабочымі не праводзіліся гутаркі. Фабкомаўскія «дзялягі» лічаць гэту галіну працы вельмі нязначнай. У іх, бачыце, ёсьць больш высокія «сфэры» работы.

Цэхавыя арганізацыі зусім ня рыхтуюцца да пуску новага заводу. Рабочыя не ахоплены тэхнічнай вучобай. Цэхкам СЦЗ не паклапаціўся арганізаваць тэхнічныя гурткі і азнаёміць рабочых з апаратурай новага заводу, з яго новай тэхнікай.

Арганізаваны курсы для падрыхтоўкі майстроў, але замест 200 чалавек там займаецца ня больш 50. Заняткі праходзяць бяз усякага кантролю з боку фабрычных арганізацый.

Камісія для прыёмкі новага заводу створана з пабочных людзей. У гэту камісію неабходна ўвесьці прадстаўнікоў ад рабочых усіх цэхаў. Неабходна работу прыёмачнай камісіі шырока папулярызаваць сярод рабочых фабрыкі.

Толькі пры ўдзеле ўсіх рабочых можна зьнішчыць тыя недахопы, якія меліся ў часе будаўніцтва.

Партыйныя, прафсаюзныя і гаспадарчыя арганізацыі фабрыкі павінны сур'ёзна заняцца правільнай расстаноўкай сіл на новым прадпрыемстве. Ад гэтага будзе залежыць бесьперабойная работа СЦЗ.

Брыгада «Зьвязды» і «Чырвонай бракамолкі» — ПРОТЧАНКА, В. ЧАПРАКОЎ, ВОЛКАЎ, КУКАЎ, С. ДЖЭЛЮК.

На „Чырвоным мэталісьце“ няма барацьбы за тэхнармаваньне

За першае паўгодзьдзе пры выкананьні заводам «Чырвоны мэталіст» вытворчай праграмы на 85,96 проц. і па прадукцыйнасьці працы на 91,8 проц., фонд заработнай платы перавыдаткован на 50.755 руб. У жніўні фонд заработнай платы таксама скарыстан поўнасьцю, пры выкананьні праграмы на 58,8 проц. і прадукцыйнасьці працы на 78,17 проц.

Сыстэматычнае перавыдаткаваньне фондаў заработнай платы пры адставаньні ў выкананьні прамфінпляну тлумачыцца часткова тым, што завод з прычыны адсутнасьці патрэбнага асартымэнту сырцу і матар'ялаў прымушан рабіць рад непрадугледжаных тэхнічным працэсам работ (перакатка, лішняя падгонка і г. д.). Але гэта не асноўная прычына. На перавыдаткаваньне фонду зарплаты мае ўплыў дрэнная пастаноўка тэхнічнага нармаваньня.

На сёньня цэлы рад работ яшчэ не ахоплен тэхнармаваньнем (рамонтны цэх, дапаможныя работы, будгрупа, транспарт, гаспадарчая частка, прыватныя рамонтныя заказы і ліцейны).

У рамонтным цэху фонд зарплаты за другі квартал перарасходван на 21 проц., у будгрупе — на 90 проц., транспартным — 59,8 проц. і гаспадарчай частцы на 66,6 проц.

На заводзе яшчэ далёка ня ўсе ўсьвядомілі сабе, што правільная, тэхнічна абгрунтаваная норма — аснова павышэньня прадукцыйнасьці працы і лепшая гарантыя выкананьня вытворчай праграмы.

Работу ТНБ недаацэньваюць і цэхавыя арганізацыі. Яна праводзіцца габінэтным парадкам з малым удзелам рабочых і без патрэбнай растлумачальнай работы з боку ТНБ і цэхавых арганізацый. Апошнія нават ня ўжываюць ніякіх мер да рвачоў, якія ўсялякімі спосабамі перашкаджаюць тэхнічнаму нармаваньню. Вось некалькі прыкладаў.

У рамонтным цэху ўсе работы расцэньваюцца майстрам «на вока». Расцэнка майстра па абточцы балта была 12 капеек за штуку, выходзячы з нормы 50 шт. у дзень. Калі зараз гэта работа вывучана ТНБ і ўстаноўлена норма ў 200 шт. у дзень, па 2 кап. за штуку.

У ліцейным цэху пасьля ўстаноўленай ТНБ тэхнічна-абгрунтаванай нормы на фармоўку ступіц — 30 шт., рабочыя **Сэглік** (член партыі) і **Сладкевіч** пачалі сымуляваць у рабоце, зьніжаць выпрацоўку ад 35-40 шт. да 29-25.

У кавальскім цэху, пасьля таго, як на працэсе клёпкі спіц абоду бульбакапалкі ТНБ была ўстаноўлена норма 45 шт., рабочыя **Гадлеўскі, Вішнеўскі і Філіпенка** наўмысьля панізілі выпуск да 30-32 шт. у той час, калі аднолькавай кваліфікацыі рабочыя **Тунін і Бляхман** выраблялі па 50-55 шт.

Калі раней на восі калёс майстрам была дана «на вока» норма ў 140 канусоў, **Мамухін** пры недагружаным рабочым часе даводзіў да 200, а зараз, калі ТНБ устанавіў норму ў 238 конусаў, ён адмовіўся выконваць работу. Праведзеная на ім-жа фатаграфія рабочага дня пацьвердзіла, што ўстаноўленыя нормы ТНБ можна ня толькі выканаць, але і перавыканаць.

РКК ліцейнага цэху пасьля таго, як ТНБ устанавіла цьвёрдыя нормы на некаторыя работы (фармоўка апоры валу, кулачкоў, пакрышак кажуха), вырашыла перагледзіць нормы і зьнізіць іх. Такая апартуністычная настанова мела месца і ў іншых месцах.

На радзе працэсаў нормы ТНБ сыстэматычна ня выконваюцца з-за дрэннай арганізацыі працы.

Фатаграфія дня работы балтарэзчыкаў паказала, што з прычыны няспраўнасьці балтарэзаў, няправільнага гарту балтоў, дрэннай якасьці пасаў і інш., балтарэзчыкі штодзенна 25-30 проц. свайго рабочага часу трацяць на зусім непатрэбную работу: чыстку, перастаноўку і заточку плашак. Апошнія вельмі часта псуюцца таму, што балты, якія куюцца ўручную, саматужным спосабам, у большасьці бываюць няправільнага разьмеру і пры іх нарэзцы заядаюць плашкі. Між тым, ковачная машына, якая можа вырабляць правільныя балты, штодзенна гадзін 6-7 не працуе.

У зборачным цэху на зборку амартызатара плуга «Эбэргард» майстрам устаноўлена расцэнка — 4 руб. 50 кап., у той час, калі пры папярэднім вывучэньні ТНБ гэта работа павінна каштаваць 60 кап. Такія-ж расцэнкі ўстаноўлены майстрам кавальскага цэху па рад ковачных работ (коўка сякеры замест 1 руб. 70 кап.—3 руб. 25 кап.).

Ёсьць факты, якія сьведчаць аб тым, што работнікі ТНБ пры ўсталяўленьні норм незаўсёды бяруць стаўку на лепшага ўдарніка. Так, на працэсе фармоўкі пакрышак (дэталь № 11) устаноўлена норма 18 шт., у той час, калі фармаўшчыкі-ўдарнікі вырабляюць па 25 шт. На зборцы першай апэрацыі бульбакапалак ТНБ устанавіла норму 6 шт., у той час, калі амаль усе зборшчыкі робяць 8-9 шт., а лепшыя ўдарнікі, як **Міхалачкін** — па 10-12 шт.

Сьлёсары рамонтнага цэху 6 разраду, якія абслугоўваюць ліцейны цэх, пры максымальным скарыстаньні свайго рабочага дня, зарабляюць 200-215 руб. у месяц, а сьлёсары таго-ж цэху, 7-га разраду, працуючы на штампах і інш. работах, пры зусім нязначным скарыстаньні свайго рабочага часу, зарабляюць 450-550 руб., а месячны заработак калільшчыка 6-га разраду— **Яфімава** дасягае 739 руб.

Кваліфікаваныя кавалі 3-га разраду **Сьцяпанаў, Лосеў** і інш. зарабілі за 25 дзён па 185-200 руб., а чорнарабочы возчык Сідарэнка за 19 дзён — 221 руб. і Сучкоў за 22 дні — 161 руб.

Паўнейшая ўраўнілаўка ў зарплаце існуе сярод разьліваўшчыкаў і выбаршчыкаў ліцьця. Увесь іх заработак вылічваецца на брыгаду і падзяляецца паміж імі пароўну, бо яны да пастаянных дэталяй не прымацаваны і норма ўстаноўлена на выбарку і на разьліўку, а не на выбаршчыка і разьліўшчыка.

Работнікі ТНБ, у большасьці рабочыя, вылучаныя на гэты адказны вучастак працы, ня маюць патрэбнай тэарытычнай падрыхтоўкі і ня могуць выканаць пастаўленых перад імі задач, калі ня будзе аказана дапамога з боку ўсёй заводзкай грамадзкасьці.

Галоўная задача ТНБ — ўсталяўленьне нармальнага распарадку рабочага дня, вызначэньне найбольш эфэктыўнага працэсу апрацоўкі, на аснове выяўленьня ўсіх тэхнічных магчымасьцяй варштатаў, зьнішчэньне ўсіх страт, зьвязаных з нерацыянальным скарыстаньнем працы, з мэтай аблягчэньня працы самага рабочага.

Зарубежны, Алескер, Магергут, Папіш.

ВЫЙСЬЦІ ПЕРАМОЖЦАМІ У КОНКУРСЕ НАРКАМЛЕСУ— адказная задача кожнага прадпрыемства лясной прамысловасьці

Лепельскі леспрамгас абавязаўся датэрмінова выканаць экспартную праграму

[illegible]

Пятніцкі.

Безьдзейнасьць трыкутніка тармозіць работу Гомельскага дрэваапрацоўчага камбінату

[illegible] ...дукцыі, таму частка экспартнага матар'ялу трапляе ў ніжэйшыя гатункі. На баржы піламатар'ялаў наглядаецца вялікая безгаспадарчасьць, несваячасовая ўкладка піламатар'ялаў, адгрузка і вывазка іх. Дырэкцыя камбінату і заўком нічога ня робяць, каб зьнішчыць гэтыя недахопы.

Гершман, Зільбалот, Севасьцянаў.

Мазырская і Слуцкая бойні зрываюць работу фанэрных заводаў

[illegible] ...вых матар'ялаў для фанэрнай прамысловасьці. Мазырская і Слуцкая бойні, ня гледзячы на тое, што фанэрныя заводы «Чырвоны Кастрычнік» у Мазыры і імя Томскага ў Бабруйску адчуваюць востры недахват клеевых матар'ялаў, сыстэматычна ня зьбіраюць крыві пры ўбоі жывёлы. За ліпень месяц недабрана па Мазырскай бойні 1.840 кгр. і па Слуцкай — 4.006 кгр.

[illegible] ...нэрных заводах недаклеенымі 136 кбм. фанэры. Грамадзкасьць фанэрных заводаў прад'явіла сацыялістычны рахунак Мазырскай і Слуцкай бойням і ўзяла іх на грамадзкі буксір з тым, каб прымусіць іх змагацца за кожны кілёграм каштоўнага сырцу.

Рубіс.

У МАГІЛЕВЕ БЕСЬПЕРАШКОДНА АРУДУЕ СПЭКУЛЯНТ

Магілеўскі раён займае немалаважнае месца ў выкананьні рэспубліканскага пляну збожжазагатовак. У гэтым годзе раён павінен здаць 2.000 тон збожжа.

Райком КП(б)Б па пытаньні збожжазагатовак ня раз выносіў рад рэзалюцый і пастаноў, мабілізаваны адказныя работнікі, якія ўвесь час сядзяць упаўнаважанымі па сельсаветах.

Аднак нарастаньне тэмпаў збожжазагатовак нязначнае. На 1 кастрычніка здана (прадана) дзяржаве 29,6 проц., нарастаньне ўсяго на 1,9 проц. за пяцідзеўку, а за пэрыяд з 20 па 25 было нарастаньне на 5,2 проц.

Асноўныя прычыны гэтага адставаньня —адсутнасьць сапраўднага аперацыйнага кіраўніцтва збожжазагатоўкамі.

Раённы камітэт КП(б)Б вынес рад канкрэтных пастаноў, але гэтыя пастановы застаюцца на паперы, не правяраецца іх выкананьне.

21 верасьня бюро раённага камітэту вынесла пастанову, у якой ход загатовак збожжа прызнан нездавальняючым, 2-га кастрычніка бюро зноў прызнала ход загатовак нездавальняючым і прымушана было канстатаваць нават **аслабленьне тэмпаў.**

Аднаасобны сэктар зьяўляецца асноўным здатчыкам збожжа па раёну. Ён павінен здаць 1.400,8 тон збожжа. Паступленьне па аднаасобным сэктары складае ўсяго 23 проц. Гэта лічба гаворыць сама за сябе. Яна сьведчыць аб тым, што ў раёне не праводзіцца сапраўды масавая работа з аднаасобнікамі па пытаньні збожжазагатовак.

Наадварот, ёсьць рад фактаў «лявацкіх» загібаў у адносінах да серадняка. У Чырвонапольскім сельсавеце 80 проц. пляну аднаасобнага сэктару павінны здаць цьвёрдазаданьнікі. У Княжыцкім с.-савеце на цьвёрдазаданьнікаў прыпадае 59 проц. пляну аднаасобнага сэктару. У **Гаранскім** сельсавеце — 63 проц. усяго пляну збожжазагатовак прыпадае на цьвёрдазаданьнікаў. Гэтыя лічбы **прыкоўваюць увагу.** Аднак у раёне **не надаюць ім палітычнага значэньня.**

Масавая работа ва многіх сельсаветах падмяняецца адміністраваньнем. У большасьці сельсаветаў пляны даводзіліся да кожнага двара шляхам выпісваньня позваў.

Партыйныя ячэйкі ў радзе сельсаветаў пытаньнем загатовак зусім не займаліся. Так, Дасовіцкая і Махаўская партыйныя ячэйкі не абгаварвалі пытаньня збожжазагатовак. Сакратары гэтых ячэек, зьяўляючыся адначасова старшынямі сельсаветаў, замест масавай работы з аднаасобнікамі, займаюцца адміністраваньнем, перагібамі, давядзеньнем цьвёрдых заданьняў да серадняцкіх гаспадарак, адначасова вызваляючы кулакоў.

У раёне ёсьць рад фактаў давядзеньня цьвёрдых заданьняў да сем'яў чырвонаармейцаў і чырвоных партызан. Так, у Чырвонапольскім сельсавеце гаспадарка чырвонага партызана Кугелева, сям'я якога складаецца з 8 едакоў і аднаго працаздольнага, мае 5,8 га пахаці, атрымала цьвёрдае заданьне. Такіх фактаў па Чырвонапольскім і іншых сельсаветах ёсьць шмат.

Адначасова з гэтым, у раёне наглядаецца рад фактаў парушэньня пастановы ЦК і СНК аб барацьбе са спэкуляцыяй збожжам. Ня гледзячы на тое, што плян збожжазагатовак выканан усяго на 29,6 проц., на базар кожны дзень прыбываюць цэлыя абозы са збожжам, а раённыя арганізацыі, добра ведаючы аб гэтым, ніякіх мер ня прымаюць. У РВК гавораць, што гэта справа міліцыі, у міліцыі— што гэта справа фінаддзелу, а ў выніку спэкулянты і перакупшчыкі бесьперашкодна разгортваюць скупку і перапродаж.

Па раёне да гэтага часу няма дакладнага ўліку паступленьня збожжа ад цьвёрдазаданьнікаў. На 1 кастрычніка паступіла ўсяго 47 проц. збожжа, а колькі павінна паступіць — невядома. У канторы «Загатзбожжа» гавораць, што іх гэта ня цікавіць, гэта ня іх справа. Наогул апарат «Загатзбожжа» да гэтага часу не перабудаваўся з тым, каб стаць сапраўдным арганізатарам загатовак, ён зьяўляецца толькі прыёмачным апаратам.

Бюро раённага камітэту партыі, заслухаўшы даклад аб ходзе збожжазагатовак па раёне 2-га кастрычніка, канстатавала, што ў раёне ёсьць рад перагібаў, адміністраваньне ў адносінах да серадняцкіх гаспадарак, аднак, у сваёй пастанове не прыцягнула да адказнасьці ні аднаго работніка сельсавету і партыйных ячэек, якія дапусьцілі гэтыя перагібы. Мякказеласьць, вярней палітычная блізарукасьць райкому партыі ў адносінах да «лявацкіх» перагібаў, прывяла да таго, што перагібы да гэтага часу не выпраўляюцца, а наадварот, паглыбляюцца.

У райкоме даволі часта гавораць аб масавай рабоце вакол збожжазагатовак. Быў мабілізован агітмасавым аддзелам рад членаў партыі для паездкі на раён, аднак, многія з іх да гэтага часу ня выехалі.

Бюро райкому партыі павінна зараз-жа зрабіць сапраўдны паварот да выкананьня пляну збожжазагатовак. Магілеўскі раён мае ўсе ўмовы для таго, каб поўнасьцю закончыць плян збожжазагатовак да 15 гадавіны Кастрычніка. Трэба неадкладна выправіць скажэньні, моцна ўдарыць па перагібшчыках, якія сваімі дзеяньнямі граюць на руку клясаваму ворагу і гэтым самым падрываюць збожжазагатоўкі.

Н. Нэйдлін.

М. І. Шэр[illegible]н

ЗА НАИСТРАЖЭИШУЮ КАСАВУЮ ДЫСЦЫПЛІНУ

Ня раз партыя і ўрад у цэлым радзе сваіх пастаноў зварачалі ўвагу гаспадарнікаў на неабходнасьць прывязваньня сваіх выдаткаў у адпаведнасьць з рэсурсамі свайго прадпрыемства і ходам выкананьня вытворчых заданьняў. Многа раз падкрэсьлівалася ў па[illegible]ных рашэньнях усё тое вялікае значэньне, якое мае ажыцьцяўленьне фінансавага пляну для выкананьня ўсяго народна - гаспадарчага пляну.

Простым шляхам да гэтага зьяўляюцца беражлівыя адносіны да савецкага рубля, эканомнае і максымальна рацыянальнае скарыстаньне кожнага рубля і кожнай капейкі. І, нарэшце, пастанова сьнежаньскага (1930 г.) аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б) проста абавязвае нас арганізаваць пастаноўку выдаткаў кожнай арганізацыі ў простую залежнасьць ад выкананьня ёю сваіх вытворчых і фінансавых плянаў.

IV квартал зьяўляецца рашаючым у галіне загатовак як сельгаспрадуктаў, так і сырцу для прамысловасьці. Ён зьяўляецца кварталам сканчэньня сплаўной кампаніі і разгортваньня падрыхтоўкі зімовых лесазагатовак і вывазкі, а таксама сканчэньня будаўнічага сэзону і пачатку вывазкі загатоўленага ў летні пэрыяд торфу і будматар'ялаў. Таму IV квартал настойліва патрабуе, каб кожны рубель быў сурова ўлічан і скарыстаны з максымальнай эфэктыўнасьцю.

Нам надзвычай важна азірнуцца на пройдзенае, праверыць, што зроблена за мінулыя 3 кварталы з тым, каб не паўтараць хібаў і правільна намеціць далейшыя задачы на бліжэйшы час.

Пад гэтым кутом гледжаньня, ацэньваючы работу гаспадарчых і гандлёва-каапэрацыйных арганізацый **за мінулыя 9 месяцаў бягучага году,** — мы павінны з усёй рашучасьцю адзначыць, што **важнейшая дырэктыва партыі і ўраду аб залежнасьці выдаткаў ад даходаў ня выканана. Больш таго,** мы павінны з усёй бальшавіцкай простасьцю прызнаць, што іменна **гэты пэрыяд багаты шматлікімі фактамі парушэньня элемэнтарных прынцыпаў гаспадарчага разрахунку і касавай дысцыпліны,** якія за апошні час набылі характар масавага зьявішча.

Паказаныя парушэньні могуць быць падзелены на 3 наступныя катэгорыі: 1) лішкі ў выдаткаваньні дзяржаўных сродкаў на заработную плату і адміністрацыйна-гаспадарчыя выдаткі. 2) Скарыстаньне сродкаў не па прызначэньні, якія выданы на пэўныя плянавыя мэты і 3) Замарожваньне грашовых сродкаў і няпоўная акамуляцыя іх у касах дзяржаўнага банку.

Даныя аб выкананьні касавага пляну дзяржбанку гавораць аб тым, што **ўстаноўленыя плянавыя фонды зарплаты,** па ўсёй народнай гаспадарцы Беларусі **перавышаны за 1-е паўгодзьдзе бягучага году на суму каля 25 млн. руб.,** а **зацьверджаныя выдаткі на адміністрацыйна - гаспадарчыя патрэбы за той-жа час перавышаны на 6 млн. руб.** Пры гэтым, калі прыняць пад увагу, што **прамфінплян аднэй толькі рэспубліканскай прамысловасьці недавыканан за той-жа адрэзак часу на 18 проц.,** дык сума перавыдаткаў як па зарплаце, так і па адміністрацыйна-гаспадарчых выдатках значна ўзрастае.

Гэтыя лічбы ў першую чаргу гавораць аб тым, што сума звыш 31 млн. руб. на працягу толькі першага паўгодзьдзя выдана зусім непрадукцыйна пры адначасовым значным недавыкананьні народна - гаспадарчага пляну. Гэтыя лічбы далей гавораць аб тым, што такое пагражаючае становішча магло зьявіцца вынікам выключна наплявацельскіх адносін з боку многіх гаспадарнікаў да савецкага рубля. Такое становішча надалей ня можа быць цярпіма, і яму патрэбен неадкладны і карэнны пералом.

У пацьверджаньне выказанага вышэй меркаваньня аб непрадукцыйна выдаваных дзяржаўных грошах, — мы змаглі-б прывесьці безьліч фактаў, адзін пералік якіх заняў бы шмат друкаванага месца і часу, таму назавем толькі некаторыя з іх.

За першае паўгодзьдзе бягучага году Гомельская фабрыка **«Чырвоны хімік» перавыдаткавала фонд зарплаты на 32 проц. пры недавыкананьні вытворчай праграмы на 14 проц.; рымарная фабрыка (Гомель) выдаткавала фонд зарплаты ў разьмеры 108 проц., выканаўшы праграму на 58 проц.; фабрыка «Праца» (Гомель) скарыстала фонд зарплаты на 101 проц., выканаўшы праграму на 90 проц. За ліпень інструментальны завод (Віцебск) скарыстаў фонд зарплаты на 121 проц. пры выкананьні праграмы на 86 проц.; фабрыка ложкаў (Віцебск) скарыстала фонд зарплаты на 91 проц., выканаўшы праграму на 38 проц.; запалкавая фабрыка (Рэчыца) скарыстала фонд зарплаты на 104 проц., выканаўшы праграму на 80 проц.; запалкавая фабрыка «Везуві» (Гомель) скарыстала фонд зарплаты на 85 проц., пры выкананьні вытворчай праграмы на 49 проц. і г. д.**

Усе ўказаныя выпадкі звычайна суправаджаліся наяўнасьцю лішкаў рабочай сілы (пры недахваце яе на іншых прадпрыемствах) і невыкананьнем якасных паказальнікаў плянаў.

Ня лепш стаіць справа з выдаткамі на зарплату па ўстановах і арганізацыях. Нядаўна праведзенай праверкай намі ўстаноўлена, што па значнай частцы цэнтральных арганізацый адсутнічаюць зацьверджаныя штаты і фонд зарплаты. У сувязі з неўкамплектаваньнем штату некаторыя арганізацыі ў рамках нескарыстанай часткі фондаў зарплаты, маюць магчымасьць незаконна перавышаць устаноўленыя Наркампрацы стаўкі. Некаторыя арганізацыі **(Плодагародніна і інш.) у мэтах абыходу банку займаліся простым «очковтирательством», робячы ў ведамасьцях на зарплату надпісы аб тым, што штаты і фонды зарплаты зацьверджаны, між тым, як у сапраўднасьці ня было ні таго ні другога.**

Другое пытаньне — гэта пытаньне аб правільным скарыстаньні сродкаў, выданых дзяржбанкам на пэўныя патрэбы. Тут мы скрозь і ўсюды сутыкаемся з выпадкамі скарыстаньня грошай, выданых на зарплату, на ўсялякія гаспадарчыя патрэбы, паколькі банк абмяжоўвае выдачу грошай на адм. - гаспадарчыя выдаткі рамкамі касавага пляну. З другога боку, не атрымліваючы ад банку грошай на зарплату, вышэй зацьверджаных плянавых фондаў, некаторыя гаспадарнікі ўмудраюцца перавыдаткаваць зацьверджаныя фонды за лік сродкаў, выданых на адміністрацыйна - гаспадарчыя патрэбы. Так, напрыклад, **голкавая фабрыка** (Віцебск) выдаткавала з сум, атрыманых на зарплату, на іншыя патрэбы 2,7 тыс. руб., **фабрыка штучнага шоўку** (Магілеў)—249 тыс. руб., **гарбарня імя Сталіна** (Магілеў) — 24 тыс. руб.; Відрыцкі будвучастак (Рэчыца) — 3 тыс. руб. і г. д.

Паказаныя факты апрача таго, што яны прыводзяць да непрадукцыйнай траты дзяржаўных грошай, ускладняюць кантроль з боку банку і кантрольных органаў за правільным выдаткаваньнем сродкаў гаспадарчымі арганізацыямі.

Трэцяе пытаньне — гэта пытаньне поўнай і сваечасовай акамуляцыі ўсіх грашовых сродкаў у дзяржбанку. Ня новым зьяўляецца становішча, што аднэй з асноўных і бадай аднэй з рашаючых крыніц паступленьня грашовых сродкаў зьяўляецца гандлёва - каапэрацыйная сетка.

Ня спыняючыся тут на пытаньнях дрэннай, а часамі і нікуды нягоднай работы паасобных каапэрацыйна - гандлюючых зьвеньняў, мы хочам закрануць тут адну толькі частку пытаньня — гэта паступленьне ў дзяржбанк выручкі ад рэалізацыі тавараў.

Неабходна з усёй рашучасьцю адзначыць, што на гэтым вучастку ёсьць маса сапраўды агідных зьявішчаў.

Невыкананьне пляну таваразвароту, замарожваньне яго, вялікія звышплянавыя астачы тавараў — проста цягнуць за сабой зрыў касавага пляну дзяржбанку. Больш таго, тыя грашовыя сродкі, якія атрымлівае гандлёва - каапэрацыйная сетка ад рэалізацыі сваіх тавараў, у значнай ступені затрымліваюцца ў ёй самой, не здаюцца ў дзяржбанк і выдаткоўваюцца на ўсялякія мэты. Апошняе ў асаблівасьці датычыць работы сельспажыўтаварыстваў, дзе здача дзяржбанку выручкі дасягае ня больш 50—60 проц., а па некаторых раёнах (Касьцюковіцкі і інш.) зьніжаецца да 30—40 проц.

Такога роду агідныя зьявішчы маюць месца і па іншых негандлюючых арганізацыях. Заключаюцца яны ці ў зусім незаконных разьліках з аграмаджаным сэктарам наяўнымі грашыма, ці ў пакіданьні ў сябе вялікіх рэзэрвовых грашовых астач. Так, напрыклад, **Віцебская цагельня № 3 мела сваю касу, дзенныя астачы якой дасягалі 11—12 тыс. руб.** Пазычаючы іншым арганізацыям па 2—3 тыс. руб., завод выдаткаваў на ўсялякія мэты, апрача ўстаноўленага пляну — 26 тыс. руб. **Парыкмахэрскія арцелі Віцебску не здалі і выдаткавалі самастойна на працягу 2-х месяцаў звыш 40 тыс. руб.;** завод **«Спартак»** (Ворша) выдае з сваёй выручкі па 40—50 тыс. руб.; завод «Беларусь» (Менск) выдаткаваў з сваёй выручкі на ўсялякія мэты 37 тыс. руб.; Віцебскі трэст грамадзкага харчаваньня здае банку ня больш 27—30 проц. сваёй выручкі і г. д.

Паказанае зьявішча, апрача бескантрольнага выдаткаваньня сродкаў арганізацыямі, прыніжае ролю дзяржбанку як адзінага эмісійнага цэнтру і падрывае магчымасьць выразнага рэгуляваньня нашага грашовага звароту.

Гаворачы ў гэтым артыкуле аб касавай дысцыпліне, зусім нельга абыйсьці моўчкі такога пытаньня, як становішча цэн на сельгаспрадукты. У сувязі са слабасьцю работы канвэнцыйных бюро і фармальным ажыцьцяўленьнем імі сваіх функцый толькі як рэгістратараў цэн, што складаюцца на рынках, а не як актыўных складальнікаў іх, — мы за апошні час усё часьцей і часьцей наглядаем шматлікае выступленьне рознага роду загатаўшчыкаў на рынку, якія стараюцца купіць за якую-б там ні было цану. Яны тым самым насаджаюць ажыятаж, непамерна ўверх рухаючы цэны.

Гэта зьявішча мае простыя адносіны і да касавай дысцыпліны і да ўстойлівасьці нашага рубля. Яно павінна быць таксама ў самым неадкладным парадку ўрэгулявана.

Няма патрэбы паўтараць, што дзяржбанк, якому нададзены партыяй і ўрадам найшырэйшыя паўнамоцтвы ў галіне кантролю рублём, павінен выступіць ва ўсеўзбраеньні на барацьбу з гэтымі грубейшымі парушэньнямі касавай дысцыпліны. У барацьбе з паказанымі зьявішчамі павінен таксама выступіць адзіным фронтам друк, кантрольныя і судова-сьледчыя органы. Павінны быць створаны такія абставіны, у якіх была-б выключана магчымасьць усялякіх лішкаў у выдаткаваньні дзяржаўных грошай. Парушэньне касавай дысцыпліны і гаспадарчага разрахунку павінна расцэньвацца як партыйнае злачынства і з ім павінна весьціся самая жорсткая барацьба.

Вытрушчыць „нэпманскі дух“ у рабоце Чырвонапольскай каапэрацыі

Рад дырэктыў партыі і ўраду абавязалі спажывецкую каапэрацыю рашуча ліквідаваць непаваротлівасьць і нягібкасьць гандлёвай сеткі, максымальна разгарнуць таваразварот, вытрэсьці нэпманскі дух, не дапусьціць мэханічнага разьмеркаваньня тавараў, шырока разьвіваць савецкі гандаль, прыцягнуць каапэрацыйныя масы да кіраўніцтва і кантролю над работай спажывецкай каапэрацыі.

Абсьледаваньне работы **Чырвонапольскага райспажыўсаюзу** і сельспажыўтаварыстваў выявіла ганебнае ігнараваньне важнейшых дырэктыў партыі і ўраду аб разгортваньні таваразвароту, аб барацьбе з мэханічным разьмеркаваньнем тавараў.

Гандлёвая работа ў Чырвонапольскім раёне пабудавана выключна на рэалізацыі тых тавараў, якія наступаюць у пляновым парадку. Зусім не разгорнуты самазагатоўкі тавараў. Не распрацаваны пастановы ліпеньскага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б аб савецкім гандлі. Асобныя сельспажыўтаварыствы да гэтага часу ня ведаюць, што яны маюць права весьці самастойныя закупкі тавараў. Гандаль пабудаван выключна на продажы дэфіцытных тавараў.

У выніку ўтрыманчых мэтадаў работы і ігнараваньня задач савецкага гандлю, квартальны плян таваразвароту на 20 верасьня выканан толькі на 57 проц. Звароты ў жніўні рэзка зьнізіліся. На Амхінецкім сельспажыўтаварыстве звароты ў ліпені складалі 39 тыс. руб., а ў жніўні толькі 10 тыс. руб. На Нова-Ельнянскім сельспажыўтаварыстве таваразварот з 20 тыс. руб. у ліпені зьнізіўся да 6.380 руб. у жніўні.

Райспажыўсаюз зусім не кіраваў справай разгортваньня таваразвароту. Заданьні па гэтым пытаньні сельспажыўтаварыствам не даваліся. Уся дзейнасьць райспажыўсаюзу ў гэтай галіне абмяжавалася перадачай сельспажыўтаварыствам тавараў, якія прыбываюць у пляновым парадку, і адсылкай Белкаапсаюзу вестак, якія паступаюць з нізоўкі аб выручцы ў вясковых крамах.

На базе райспажыўсаюзу існуе поўная вакханалія. Снабжэньне сельспажыўтаварыстваў таварамі пастаўлена зусім дрэнна. Вясковыя крамы снабжаліся з базы па прынцыпу «хто больш захоча».

Прыбыўшае ваконнае шкло трапіла далёка ня ўсім спажыўтаварыствам. Амхінецкае і Нова-Ельнянскае таварыствы шкла не атрымалі.

Райспажыўсаюз дапусьціў рад скажэньняў у справе рэалізацыі тавараў шырокага ўжытку. Цьвікі, якія былі вызначаны для рэалізацыі сярод вясковага насельніцтва, у значнай частцы скарыстаны для мясцовага будаўніцтва, напрыклад, для будаўніцтва адкормачнага пункту адпушчана каля 100 кгр., для РВК — звыш 100 і г. д.

Частка мануфактуры, прызначаная для вясковага насельніцтва, на суму 6.850 руб., была рэалізавана ў мястэчку сярод саматужнікаў і мясцовага актыву. Гатовай вопраткі рэалізавана ў мястэчку на 5.900 руб.

Паводле распараджэньня старшыні райспажыўсаюзу **Новікава**, частка адпушчанай мануфактуры была пераацэнена па гарадзкіх прэйскурантах і розьніца ў суме звыш 300 руб. запісана на рахунак райспажыўсаюзу.

Ня гледзячы на тое, што плян загатовак яек выканан толькі на 38 проц., з прысланых для стымуляваньня яйказагатовак селядцоў, было адпушчана паводле распараджэньня старшыні РСС Новікава некалькі бочак для мясцовых патрэб. Частка цукру, прызначанага для преміяваньня здатчыкаў мёду, у колькасьці 400 кгр., паводле распараджэньня таго-ж Новікава, расходвана на іншыя патрэбы.

Можна прывесьці яшчэ факты злоўжываньня ў адносінах разьмеркаваньня тавараў: 227 кгр. сала з цэнтралізаванага фонду рабочага снабжэньня адпушчана сталоўцы і закрытаму разьмеркавальніку. Тут мы маем справу з простым разбазарваньнем цэнтралізаванага фонду.

Райспажыўсаюз ігнараваў дырэктывы аб гаспадарчым разрахунку. З 12 сельспажыўтаварыстваў толькі 4 маюць уласны балянс. У 4-х сельспажыўтаварыствах улік зусім не вядзецца з-за адсутнасьці рахункаводаў. Райспажыўсаюз ня прыняў ніякіх мер для падрыхтоўкі рахункаводаў і арганізацыі ўліку. Аб разьмеры накладаньняў за першы і другі квартал было паведамлена спажыўтаварыствам толькі ў трэцім квартале. Такім чынам, сельспажыўтаварыствы ня ведалі, як яны працуюць — з прыбыткамі ці са стратамі.

Сельспажыўтаварыствы не атрымалі ні капейкі камісійных за загатоўленыя прадукты, пачынаючы з 1-га студзеня г. г. Камісійныя за загатоўкі ў 1931 г., якія належаць некаторым сельспажыўтаварыствам, былі разьмеркаваны пароўну паміж усімі ССТ.

У выніку ігнараваньня дырэктыў аб гаспадарчым разрахунку, райспажыўсаюз мае страт звыш 3.000 руб., а 4 сельспажыўтаварыствы — звыш 6.000 руб. Нова-Ельнянскае СТТ за пэрыяд з 1 студзеня па 1 ліпеня сабрала 1.300 руб. паявых узносаў, а мела страт 2.300 руб.

Да гэтага трэба дадаць злачыннае разбазарваньне старшынёй райспажыўсаюзу Новікавым каапэрацыйных сродкаў. Ён самавольна распараджаўся каапэрацыйнай маемасьцю. Патрэбен корм для ўласных сьвіней — Новікаў дае загад, каб яму даставілі корм з пункту спажыўтаварыства. Коні каапэрацыі скарыстоўваліся для ўласных патрэб праўленцаў, а для перавозкі грузаў паймалі чужы транспарт, і зараз райспажыўсаюз мае запазычанасьць за дастаўку — каля 9 тыс. руб.

Такіх фактаў можна прывесьці шмат. Райспажыўсаюз ігнараваў сельспажыўтаварыствы — асноўнае зьвяно таваразабесьпячэньня вёскі. Ён даваў заданьні на збор паёў непасрэдна крамам, абыходзячы праўленьні СТТ. У Чырвонапольскім местачковым сельспажыўтаварыстве за год зьмянілася 8 старшынь. Масавая работа па нізавых зьвеньнях спажыўкаапэрацыі зусім не праводзілася. Сельспажыўтаварыствы былі адарваны ад масы пайшчыкаў. На абсьледаваных таварыствах — Амхінецкім і Нова-Ельнянскім — за 9 месяцаў ні разу не праводзіліся сходы пайшчыкаў.

За ўсе гэтыя агіднасьці поўную адказнасьць нясе былы старшыня РСС **Новікаў.** Ён зараз зьняты з работы і выключан з радоў партыі. Гэтага мала. Новікаў і іншыя праўленцы, якія дапамагалі яму ў злоўжываньнях, павінны несьці суровую адказнасьць перад пралетарскім судом. Гэтай справай павінна заняцца ЦКК і пракуратура рэспублікі.

«Выкараненьне ўсіх відаў праяўленьня нэпманскага духу, — рашучая барацьба са спэкуляцыйным уздуваньнем цэн, растратамі, самазабесьпячэньнем і асабліва з раскрадваньнем у гандлёвым апараце — зьяўляецца зараз адной з асноўных задач партыйных і савецкіх арганізацый». Гэта дырэктыва апошняга пленуму ЦК УсеКП(б) павінна быць пакладзена ў аснову барацьбы за рашучае паляпшэньне работы спажывецкай каапэрацыі.

Ваўнавіцкі, Перачынскі, Кумен.

ЗА ДЗЕЙСНАСЬЦЬ РАБСЕЛЬКОРАЎСКІХ ЛІСТОЎ!

БЕЗ АДКАЗУ І РЭАГАВАНЬНЯ

Кіруючыя работнікі значнай часткі **чавускіх раённых установаў** зусім нядбайна адносяцца да справы рэагаваньня на дописы рабселькораў, на лісты рабочых і калгасьнікаў. 11 верасьня бягучага году па Чавускім раёне быў праведзен масавы рэйд праверкі рэагаваньня на дописы і лісты. Рэйдам выяўлена, што ў радзе раённых установаў справа рэагаваньня абязьлічана, ніхто за яе правядзеньне не адказвае. Такое становішча прыводзіць да таго, што рабселькораўскія дописы і лісты ня толькі застаюцца без адказаў і рэагаваньня, а наогул губляюцца. Так, напрыклад, у **райкалгассаюзе** з накіраваных ім райКК РСІ і рэдакцыяй раённай газэты «Калгасны сьцяг» яшчэ ў ліпені 14 карэспандэнцый, да гэтага часу ні адна не расьсьледвана. Невядома нават, дзе гэтыя карэспандэнцыі зараз знаходзяцца.

Дописы і лісты, якія перадаваліся для расьсьледваньня ў кіраўніцтва **міліцыі,** ляжаць там па 10 дзён, пасьля чаго перадаюцца вучастковаму інспэктару, у якога яны праляжваюць **па 2—3 месяцы.**

У райвыканкам яшчэ ў красавіку месяцы было накіравана рад рабселькораўскіх дописаў з газэт «Зьвязда» і «Калгасны сьцяг», але факты, закранутыя ў гэтых дописах, і па сёньняшні дзень нерасьсьледваны і канкрэтныя вывады ня зроблены.

Есьць выпадкі, калі некаторыя кіраўнікі установаў імкнуліся **ашукаць брыгаду рэйду** праверкі. Старшыня Антонаўскага сельсавету т. **Гарбачоў** запэўніў брыгаду, што тыя дописы, якія паступаюць у сельсавет, разглядаюцца на працягу 2-3 дзён. На справе-ж выявілася, што ў гэтым сельсавеце ёсьць ня мала рабселькораўскіх дописаў і лістоў калгасьнікаў, якія ляжаць бяз руху па некалькі месяцаў.

У Чавускі **лéспрамгас** паступіў артыкул аб тым, што адзін з лясьнікоў гэтага леспрамгасу разбазарвае дзяржаўную маемасьць. Між тым, загадчык леспрамгасу адкрыта заявіў, што ён ня лічыць патрэбным займацца расьсьледваньнем фактаў, пададзеных у допісе селькора. Такія-ж адносіны маюць месца і з боку кіруючых работнікаў **райспажыўсаюзу.**

Трэба адзначыць, што ў справе павышэньня дзейснасьці дописаў і лістоў вельмі мала зроблена **рэдакцыяй раённай газэты «Калгасны сьцяг».** Рэдакцыя газэты зусім мала аддае ўвагі справе арганізацыі рабселькораў, арганізацыі нізавога друку.

Недапушчальным зьяўляецца таксама і тое, што ў Чавускім раёне ніякай работы не праводзіцца па распаўсюджваньні друку сярод нацменшасьцяй, па арганізацыі рабкораўскага руху сярод іх. На 2.000 з лішнім яўрэйскага насельніцтва выпісваецца толькі 11 экз. газэт на яўрэйскай мове. Яшчэ горш стаіць справа з выпіскай польскіх газэт.

М. Вярбіцкі.

Чаму я вышаў з калгасу?

(Ліст б. калгасьніка)

Я, грамадзянін вёскі **Іванава-Слабада, Мілаславіцкага сельсавету, Клімавіцкага раёну, Арцюхоў Н.,** прапрацаваўшы пасьля прыходу з Чырвонай арміі ў бацькі паўтары гады, паехаў у Арцёмаўск на работу ў капальні. Там я працаваў да 1927 году ў якасьці забойшчыка.

У 1927 годзе я прыехаў у сваю вёску і пачаў працаваць на сельскай гаспадарцы. У 1931 годзе з усёй сваёй сям'ёй я ўступіў у калгас «Маяк рэвалюцыі», у якім абагуліў усю сваю маемасьць.

Ня гледзячы на тое, што я маю 6 малых дзяцей, усё-ж я з часу ўступленьня ў калгас працаваў са дня ў дзень і зарабіў за гэты год 225 працадзён. Атрымаў: 5 пуд. ячменю, 10 пуд. жыта, 20 фунт. грэчкі і 11 пудоў бульбы.

У гэтым-жа годзе я вышаў з калгасу таму, што ня мог больш працаваць пры тэй безгаспадарчасьці, якая наглядаецца ў гэтым калгасе. Збруя, машыны і наогул інвэнтар раськіданы і псуюцца пад дажджом. Жыта яшчэ не пасеена, сенажаць ня ўбрана. У калгасе ёсьць 20 дойных кароў, з якіх зьбіраецца масла для продажу на базары. За атрыманыя грошы былы старшыня калгасу **Вокуняў П.** (член партыі), разам з гаспадарнікам **Рабцэвічам С.,** разбазарваў грошы на закупку гарэлкі. Праўленьне на чале з Вокуневым прывяло калгас да развалу.

Кіраўніцтва калгасу зьмянілі. Новы старшыня Стальмакоў замест аздараўленьня работы калгасу, працягвае шкодную работу Вокунева. Новы гаспадарнік **Нікіценка,** якога паставіў **Стальмакоў,** займаецца раскрадваньнем калгасных грошай. Ён возіць калгаснае масла на базар і прадае яго там па 9 руб. за фунт. А прыехаўшы ў калгас, дае фальшывыя рахункі, нібыта ён прадаваў масла па 5 руб. Розьніцу паміж 5 і 9 ён бярэ сабе ў кішэню і прапівае іх разам са Стальмаковым. Гэты-ж самы Нікіценка, з ведама старшыні калгасу Стальмакова, крадзе масла і сьмятану.

Аб усіх гэтых агіднасьцях я гаварыў сакратару партыйнай ячэйкі і старшыні сельсавету. Але яны ніякіх захадаў да паляпшэньня спраў калгасу ня прынялі.

Аднойчы я выступіў на агульным сходзе калгасу з крытыкай работы праўленьня, але заможнікі, якія пралезьлі ў калгас, Стальмакоў і Нікіценка не далі мне гаварыць.

Я ня змог далей цярпець такіх агіднасьцяй і парашыў выйсьці з калгасу. Зараз я па-за калгасам толькі таму, што пралезшыя шкоднікі развальваюць калгас.

Арцюхоў М.

АД РЭДАКЦЫІ. Мы не апраўдваем учынку Арцюхова. Выхад з членаў арцелі не зьяўляецца сродкам да паляпшэньня спраў калгасу. Выхад Арцюхова з калгасу іменна і ёсьць капітуляцыя перад **шкодніцтвам, нежаданьне змагацца за аздараўленьне кіраўніцтва калгасу.**

ВЫ, ТАВ. АРЦЮХОЎ, ПАВІННЫ ЗРАЗУМЕЦЬ НЯПРАВІЛЬНАСЬЦЬ СВАЙГО ВЫХАДУ І ВЫПРАВІЦЬ СВАЮ ПАМЫЛКУ, ДАПАМАГЧЫ КАЛГАСЬНІКАМ ВЫКРЫЦЬ ЗЛАЧЫНЦАЎ, НАЛАДЗІЦЬ ГАСПАДАРКУ.

«ЗЬВЯЗДА» ПАТРАБУЕ АД КЛІМАВІЦКАГА РАЙКАЛГАССАЮЗУ, РКК РСІ НЕАДКЛАДНЫХ ЗАХАДАЎ ДА АЗДАРАЎЛЕНЬНЯ КАЛГАСУ «МАЯК РЭВАЛЮЦЫІ».

У ДЗЕЙНІЧАЮЧЫХ ЦЭХАХ МАГНІТАБУДУ

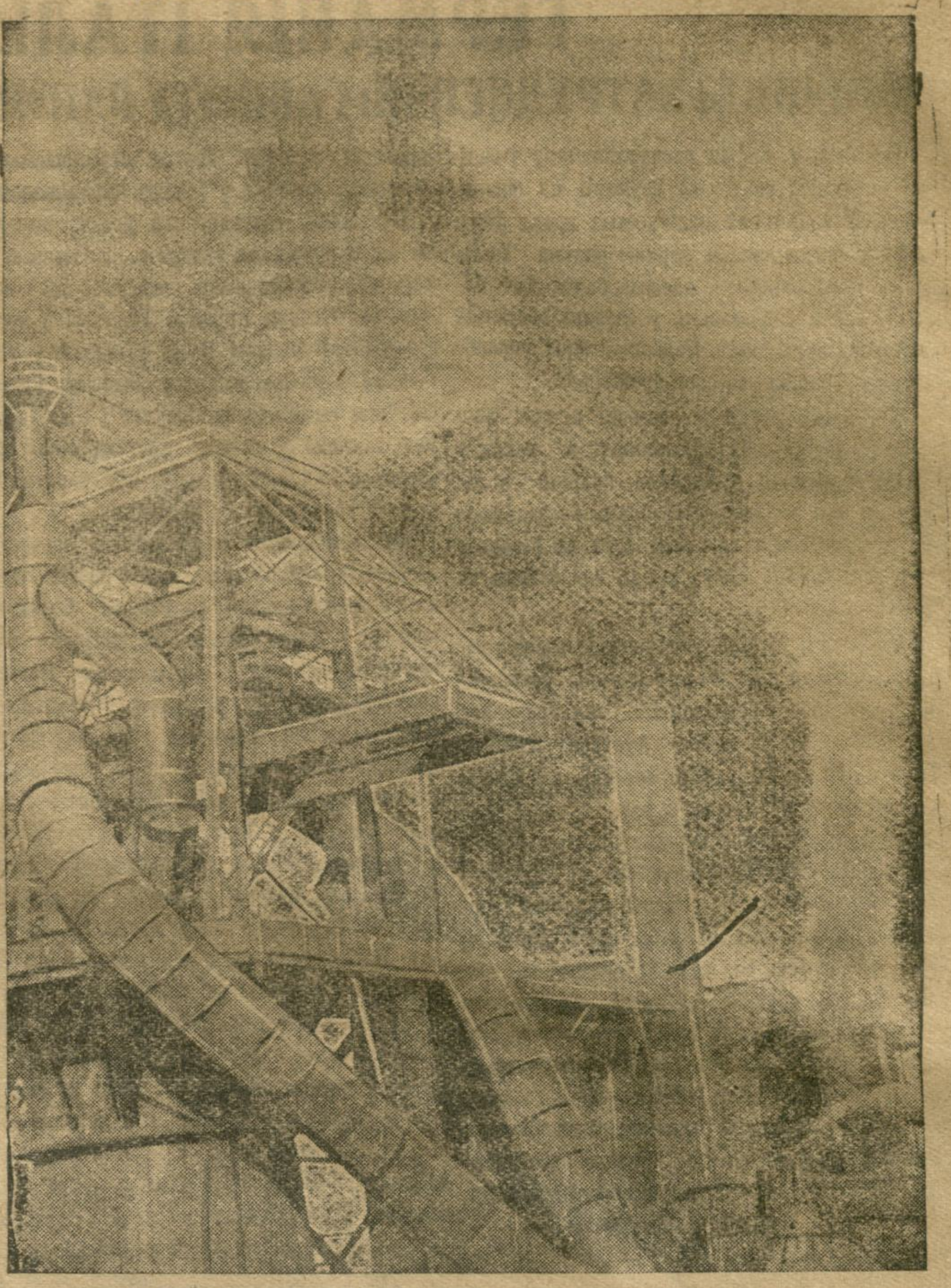

СЬВЕЧЫ ДОМНЫ № 1 У МОМАНТ ЗАГРУЗКІ ЯЕ КОКСАМ.

Гомельскі чыгуначны раён—да асеньне зімовых перавозак

СПАРАНАЯ НЕ ЗАМАЦАВАНА

Работа рыўкамі, ад кампаніі да кампаніі яшчэ мае месца ў Гомельскім чыгуначным раёне. У першым і другім конкурсе спараных у раёне была разгорнута вялікая барацьба за здаровы паравоз, умацоўвалася спараная язда. Узоры ўдарнай работы некаторых спараных брыгад, як паравозаў С-252 і № 4.631, сталі здабыткам чыгуначнага транспарту ўсяго Савецкага саюзу. Аднак, як толькі скончыўся конкурс, барацьба за спараную аслабла.

За апошнія месяцы ў раёне было звыш 200 выпадкаў зрыву спаранай язды і толькі за першую дэкаду верасьня іх было 79. Гэта просты вынік адсутнасьці штодзеннай барацьбы з боку партыйнай, прафэсыянальнай арганізацый, а таксама гаспадарчых органаў за высокую якасьць работы транспарту, за ўздым эфэктыўнасьці работы і выкананьне адказнейшых абавязкаў па асеньня - зімовых перавозках.

Кіраўнікі не заняліся пытаньнем выяўленьня прычын і канкрэтных вінаватых у зрыве спаранай. Наадварот, пачалося шкоднае перакідваньне абслугоўваючых брыгад з паравозу на паравоз. Гэта асабліва пачасьцілася ў Гомельскім дэпо.

Зрыў спаранай, як вядома, вядзе да зьніжэньня працоўнай дысцыпліны, да пагаршэньня работы і стану паравозаў. Недарма псаваньне паравозаў у дарозе за апошні час прымае вялікія разьмеры. За жнівень і першую палову верасьня было 9 выпадкаў псаваньня паравозаў у дарозе, прычым у 5 выпадках паравозы былі выведзены са строю.

У рабоце нарадчыкаў дэпо пануе бясплянавасьць, што зрывае нармальны ход адпраўленьня цягнікоў, стварае прастоі паравозаў у зваротным і ў асноўным дэпо. За апошнюю дэкаду верасьня 7 паравозаў у зваротным дэпо прасталі 10 гадзін. Паравоз Щ-650 прастаяў нават звыш 13 гадзін. Такое становішча і ў рабоце Калінкавіцкага зваротнага дэпо. У верасьні прастоі паравозаў дасягалі 14-18 гадзін.

Зараз раён падрыхтоўваецца да ўключэньня ў 3-ці ўсесаюзны конкурс спараных брыгад. Лепшыя паравозы Гомельскага дэпо: С-52, камсамольскія Щ-3125 і СА-161 выклікалі на сацыялістычнае спаборніцтва ўсіх паравозьнікаў Гомельскага раёну па правядзеньні падрыхтоўкі да 3 усесаюзнага конкурсу спараных. Брыгады гэтых паравозаў разгарнулі барацьбу за здаровы культурны паравоз і ўдарнае выкананьне пляну асеньня-зімовых перавозак.

Замацаваньнем спаранай, разгортваньнем сацыялістычнага спаборніцтва паміж брыгадамі вузла, будзе забясьпечана баявое ўступленьне ў паласу ўдарных работ транспарту — асеньня - зімовыя перавозкі.

С. Рубежын і Н. Гасман.

ЗДАЧА ЗБОЖЖА НА ССЫПНЫ ПУНКТ (Рудзенск, Пухавіцкі раён).

БРОВАР БЯЗ СЫРЦУ

(Ліст з саўгасу)

Згодна разнарадкі Наркамснабу, бровару Збычанскага саўгасу павінна быць загатоўлена 680 тон бульбы з мясцовых рэсурсаў. Касьцюковіцкі РВК для гэтай мэты замацаваў за саўгасам Збычаны тры сельсаветы.

Аднак, не прайшло і месяца, як гэты самы РВК, у асобе райснаба Казлова зьменшыў лічбу загатовак для нашага бровару на 600 тон. Для нашага саўгасу пакінута 80 тон бульбы.

Для таго, каб забясьпечыць бесьперабойную раоту і выканаць прамфінплян, неабходна загатовіць 2.000 тон бульбы. Касьцюковіцкі РВК замест дапамогі саўгасу зрывае яго работу.

Калі саўгас мабілізуе свае бульбяныя рэсурсы, плюс 80 тон, вызначаных РВК, дык гэта забясьпечыць работу заводу толькі на 15 проц.

Нам невядома, ці варта распачынаць работу бровару пры такой колькасьці сырцу? Ці ўяўляе сабе Касьцюковіцкі РВК, якія могуць быць вынікі з прычыны яго галаваццяства?

Патрэбна самае тэрміновае ўмяшаньне Касьцюковіцкай райКК-РСІ з мэтай стварэньня належных умоў для работы нашага бровару.

Струпянёў.

С. Я. ВАЛЬФСОН

УЗЬНЯЦЬ ВНУ І ТЭХНІКУМЫ НА ВЫШЭЙШУЮ СТУПЕНЬ!

Пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі вышэйшая і сярэдняя школа Савецкага саюзу дабілася за апошнія гады велізарнейшых колькасных і якасных дасягненьняў. Савецкі саюз ужо к канцу 1931 г. па колькасьці студэнтаў ВНУ дагнаў і перагнаў усе капіталістычныя краіны, за выключэньнем ПАЗШ. Так, у ВТНУ БССР навучаецца каля **400** тыс. студэнтаў, у той час, як у Германіі — **140** тыс., у Японіі — 110 тыс., у Францыі — 67 тыс. і г. д. Гэтыя буйныя перамогі на фронце будаўніцтва вышэйшай школы зьяўляюцца рэзультатам таго, што размах нашага сацыялістычнага будаўніцтва патрабуе велізарнай колькасьці высокакваліфікаваных кадраў. «Каб узьняць цяперашнія тэмпы і маштабы вытворчасьці, трэба дабіцца таго, каб у рабочай клясы была свая ўласная вытворча-тэхнічная інтэлігенцыя» (Сталін).

Адной з буйнейшых перамог на фронце нашай барацьбы за кадры зьяўляецца разгортваньне сеткі вышэйшых школ у нацыянальных рэспубліках і абласьцях. У прыватнасьці, у нас у БССР мы маем у гэтым напрамку найвялікшыя дасягненьні. Мне ўжо прыходзілася ўказваць на старонках «Зьвязды», што першыя наметкі пяцігадовага пляну вызначалі да канца 1932 г. па БССР **толькі 3 ВНУ з 4.150 студэнтамі,** а зараз мы маем 32 ВНУ, у якіх навучаецца **15.132 студэнты.** Гэты-ж плян намячаў да канца 1932 г. па БССР **35 тэхнікумаў з 9.850 студэнтамі,** а мы маем зараз **130 тэхнікумаў, у якіх навучаецца 32.198 студэнтаў.** Гэта значыць, што прапарцыянальна колькасьці насельніцтва, колькасьць студэнтаў у ВНУ ў нас у два разы большая, чым у Англіі, амаль у два разы большая, чым у Германіі і амаль у чатыры разы большая, чым у Францыі.

Вось якія перамогі ў галіне будаўніцтва вышэйшай і сярэдняй школы атрыманы Савецкай Беларусьсю пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, дзякуючы паўхільнаму правядзеньню ленінскай нацыянальнай палітыкі. Трэба з усёй рашучасьцю падкрэсьліць, што мы маем ня толькі **колькасныя** дасягненьні ў галіне вышэйшай і сярэдняй асьветы. Побач з колькаснымі мы маем і буйныя **якасныя** дасягненьні. Яны ў тым, у першую чаргу, што ўся работа нашай вышэйшай школы цесна зьвязана з задачамі сацыялістычнага будаўніцтва, што яна рыхтуе розных спэцыялістаў сацыялістычнай гаспадаркі і сацыялістычнай культуры, што яна зьяўляецца тэй кузьняй, праз якую ажыцьцяўляецца высунутая тав. Сталіным гістарычная задача стварэньня ўласнай вытворча-тэхнічнай інтэлігенцыі рабочае клясы.

Значэньне ўсіх тых перамог, якія атрыманы савецкай вышэйшай і сярэдняй школай, становіцца яшчэ больш яркім, калі супаставіць нашы ВНУ з вышэйшай школай капіталістычнага Захаду. Там у цісках сусьветнага крызісу руйнуюцца старыя навучальныя ўстановы, дзесяткамі закрываюцца універсытэты і інстытуты, а тыя, што застаюцца, усё больш робяцца асяродкамі культурнай і палітычнай рэакцыі, фабрыкамі фашысцкіх штрэйкбрэхераў.

Аднак, было-б не па-бальшавіцку закрываць вочы на той факт, што побач з буйнымі дасягненьнямі, мы маем на фронце вышэйшай і сярэдняй школы сур'ёзныя недахопы, на зьнішчэньне якіх партыя і ўрад у апошнія часы зьвярнулі асаблівую ўвагу. Пастанова ЦВК СССР ад 19 верасьня зьяўляецца дакумантам буйнага грамадзка-палітычнага і культурнага значэньня, зьяўляецца рэзультатам глыбокага аналізу партыяй і ўрадам становішча нашай вышэйшай і сярэдняй школы. Гэта пастанова завастрае ўвагу навуковых работнікаў, студэнцтва, усёй пралетарскай грамадзкасьці на тых недахопах, якія ёсьць у нашай вышэйшай і сярэдняй школе і якія павінны быць у самым хуткім часе зьнішчаны.

Пастанова ЦВК з усёй рашучасьцю падкрэсьлівае, што «народнымі камісарыятамі і самімі ВНУ, ВТНУ і тэхнікумамі былі дапушчаны скажэньні, якія выявіліся, галоўным чынам, у аднабокай увазе колькаснаму росту сеткі вучнёўства, пры невыстарчальнай увазе да пытаньняў якасьці навучальнай падрыхтоўкі, а таксама ў празьмерным драбленьні спэцыяльнасьцяй». Пастанова ЦВК высоўвае, **як асноўнае і рашаючае зьвяно** ўсёй працы ВНУ і тэхнікумаў **барацьбу за якасьць.** Недапушчальна, каб наша вышэйшая і сярэдняя школа выпускала самы горшы і самы шкодны з відаў «браку» — брак чырвоных спэцыялістаў. Пастанова ЦВК падымае на прынцыповую палітычную вышыню новыя патрабаваньні павышэньня якасьці работы вышэйшай і сярэдняй школы ў сьвятле задач тэхнічнай рэканструкцыі народнай гаспадаркі ў другой пяцігодцы. Гэты баявы дакумант дае цалкам дакладныя і канкрэтныя ўказаньні аб тым, якім чынам гэтыя недахопы могуць і павінны быць зьнішчаны.

Тыя недахопы, якія пастанова ЦВК канстатуе адносна камплектаваньня вышэйшай школы і тэхнікумаў, адносна навуковых кадраў, адносна рэжыму, праграм, вучэбных пляноў, бесьперапыннай вытворчай практыкі, мэтадаў выкладаньня, — гэтыя недахопы ў большай, ці меншай ступені ўласьцівы вышэйшай і сярэдняй школе БССР. Ужо на працягу апошніх некалькіх месяцаў на барацьбу з гэтымі недахопамі была накіравана ўвага ўрадавых органаў, былі накіраваны такія дакуманты, як пастанова СНК БССР ад 14 ліпеня гэтага году аб «правілах унутранага распарадку ў ВНУ, ВТНУ і тэхнікумах», якія зацьверджаны СНК БССР, новае палажэньне аб навуковых працаўніках, як новыя правілы прыёму ў ВНУ і г. д.

Аднак, яшчэ да апошняга часу далёка не ліквідаваны ў нашай вышэйшай і сярэдняй школе тыя элемэнты мэтадычнага пражэкцёрства, якія ўкараніліся ў практыку раду нашых ВНУ, якія, між іншым, знайшлі сваё адлюстраваньне і ў мэтадычным лісьце ДВС аб лябараторна-брыгадным мэтадзе. Яшчэ да гэтага часу мы ня маем па большасьці дысцыплін праграм, якія-б адпавядалі профілю падрыхтоўваемых спэцыялістаў. У цэлым радзе выпадкаў мы ня маем нават і самога гэтага профілю. Нашы ВНУ ў пераважнай большасьці да сёньняшняга дня жывуць на так званых «пераходных плянах». Мы маем да гэтага часу ў нашай сетцы ВНУ шкодны паралелізм і наяўнасьць карлікавых ВНУ, рад буйных скажэньняў і ў галіне ажыцьцяўленьня бесьперапыннай вытворчай практыкі — яе невыстарчальную ўвязку з агульным навучаньнем, або ажыцьцяўленьне такім чынам, што яна ня спрыяе набыцьцю студэнтам неабходнай кваліфікацыі. Усё гэта сьведчыць аб тым, што мы па БССР павінны ў бліжэйшы час разгарнуць бальшавіцкімі тэмпамі напружаную работу па зьнішчэньні ўсіх недахопаў, якімі хварэе яшчэ наша вышэйшая і сярэдняя школа. Мы павінны хутка і арганізавана перабудавацца такім чынам, як гэтага патрабуе ад нас пастанова ЦВК.

Вакол вырашэньня гэтай задачы павінны быць мабілізаваны шырокія масы нашых навуковых працаўнікоў, а таксама пралетарскага студэнцтва. Мы павінны дабіцца, каб урадавыя органы — ДВС, аддзелы кадраў адпаведных наркаматаў, каб адпаведныя наркаматы мабілізаваліся на вырашэньне гэтай задачы з такім разьлікам, каб з 1-га студзеня 1933 году вышэйшая і сярэдняя школа БССР была ўзьнята на тую якасную ступень, якой патрабуе пастанова ўраду.

Пастанова ЦВК павінна быць даведзена да кожнай катэдры, да кожнага навуковага працаўніка, кожнага студэнта. Яна павінна быць прыстасавана на канкрэтных умоў кожнай навуковай установы, кожнай вытворча-навучальнай адзінкі. Нашы ВНУ, ВТНУ і тэхнікумы павінны ўключыцца ва ўсесаюзнае сацыялістычнае спаборніцтва, якое зараз разгортваецца па ўсім Саюзе па выкліку Маскоўскага Энэргетычнага Інстытуту імя Молатава.

Трэба ўважліва разглядзець сетку нашых ВНУ і тэхнікумаў з тым, каб максымальна скараціць намэнклятуру спэцыяльнасьцяй і ўстанавіць у нашых ВНУ і тэхнікумах такія спэцыяльнасьці, якія-б адпавядалі пэрспэктывам разьвіцьця адпаведных галін народнай гаспадаркі і дасягненьням навукі і тэхнікі. Павінна быць удакладнена намэклятура спэцыяльнасьці, а таксама профіль падрыхтоўваемых спэцыялістаў кожнай ВНУ ў адпаведнасьці з патрабаваньнямі другой пяцігодкі БССР.

Асаблівую ролю ў справе перабудовы навуковае працы такім чынам, каб «мэтады навучаньня ва ўсёй іх злучнасьці спрыялі-б далейшаму павышэньню ведаў вучнёўства і тым самым забясьпечвалі падрыхтоўку кадраў, узброеных глыбокім веданьнем сваёй спэцыяльнасьці і маючых шырокі грамадзка-палітычны кругагляд», павінны адыграць мэтадычныя канфэрэнцыі па пэўных галінах навукі. Дзяржаўны Вучоны Савет і Сэкцыя Навуковых Працаўнікоў мяркуюць правесьці ў другой палове кастрычніка рад такіх канфэрэнцый з тым, каб на іх абмеркаваць асноўныя мэтадычныя пытаньні, якія датычаць данай групы навучовых дысцыплін.

Пастанова ЦВК ставіць на вельмі высокае месца навуковага працаўніка, яна робіць навуковага працаўніка **цэнтральнай фігурай пэдагагічнага працэсу,** яна дае яму вельмі шырокае права і ўскладае на яго адказнейшыя абавязкі. Навуковы працаўнік робіцца найбольш адказным за справу падрыхтоўкі кадраў пралетарскіх спэцыялістаў. Гэта патрабуе ад яго высокай кваліфікацыі, вызначаемай яго навуковымі работамі, гэта патрабуе ад яго вялікай адданасьці справе будаўніцтва сацыялізму. Мы павінны дабіцца таго, каб нашы навуковыя работнікі адпавядалі ўсім гэтым патрабаваньням, каб яны аказваліся на вышыні тых велізарнейшых задач, якія перад імі высоўваюцца партыяй і ўрадам.

Важнае значэньне маюць пытаньні рэжыму вышэйшай і сярэдняй школы. Да гэтага часу тут справа стаіць яшчэ ня зусім добра. Невыстарчальна ажыцьцяўляецца адзінаначальле. На чале асноўных вытворчых адзінак ВНУ (катэдры, аддзяленьні, факультэты) да гэтага часу яшчэ не стаяць належна кваліфікаваныя працаўнікі. Трэба дабіцца таго, каб правілы ўнутранага распарадку жорстка ажыцьцяўляліся ва ўсіх нашых ВНУ і ВТНУ, тым больш, што да апошняга часу ёсьць недапушчальныя выпадкі парушэньня гэтых правіл у некаторых ВНУ БССР.

Вось тыя асноўныя мерапрыемствы, якія мы павінны ажыцьцявіць для таго, каб Савецкая Беларусь адной з першых сярод нашых саюзных рэспублік дабілася лепшага выкананьня гістарычнай пастановы ЦВК СССР. Сходы, якія мелі месца за апошні час у нашых ВНУ, паказваюць, які жывы водгук знайшла гэта пастанова сярод шырокіх колаў навуковых працаўнікоў. Наша пралетарскае студэнцтва таксама актыўна ўключаецца ў барацьбу за рэалізацыю гэтай пастановы. Ажыцьцяўляючы гэту пастанову, мы павінны бязьлітасна змагацца з тымі «лявацкімі» загібшчыкамі, якія імкнуцца працягваць старую лінію мэтадычнага пражэкцёрства, абязьлічкі і ўраўнілаўкі ў вышэйшай і сярэдняй школе, якія змазваюць вялікае прынцыповае значэньне пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту. Але адначасова бязьлітасным павінен быць і наш адпор тым, хто будзе імкнуцца выкарыстаць тыя мерапрыемствы, якія зараз ажыцьцяўляюцца ў вышэйшай і сярэдняй школе, для таго, каб прышчапіць студэнтам элемэнты антыпралетарскай ідэалёгіі, каб павярнуць нашу школу назад да старой «акадэмічнай схалястыкі».

Вышэйшая і сярэдняя школа БССР, як і ўся школа Савецкай Беларусі, будзе сапраўды школай Маркса-Леніна, школай, якая будзе выхоўваць ініцыятыўных, адукаваных, добра ўзброеных спэцыяльнымі ведамі, маючых належны палітычны кругагляд пралетарскіх спэцыялістаў.

ГАНДЛЁВАЯ ВАЙНА ГЕРМАНІЯ-ІТАЛІЯ

ЗЬНЕШНІЯ ЗАТРУДНЕНЬНІ ГАБІНЭТУ ПАПЭНА

БЭРЛІН, 6. Сярод расчараваньняў у галіне зьнешняй палітыкі Германіі на сьпінэцыі. У тутэйшых палітычных колах лічыцца з магчымасьцю перавыбраньня Польшчы непастаянным членам Рады Лігі нацый, адна большасьцю у дзевяць дзесятых галасоў, атрыманая Польшчай пры перавыбраньні, зрабіла вялікае ўражаньне.

З рэзультатаў галасаваньня відаць, што апрача французскіх саюзьнікаў, а таксама краін Лацінскай Амэрыкі, вялікая колькасьць так званых нэўтральных дзяржаў, на прыхільныя адносіны якіх да Германіі тут так любяць спасылацца, галасавала за Польшчу.

Адначасна, што ў германскіх дыпляматычных колах зрабіла вельмі значнае ўражаньне раптоўнае адкліканьне швэйцарскага бэрлінскага пасланьніка Аўстрыі Франка. Гэта адклікаваньне расцэньваецца, як адзнака рашучай перамены курсу аўстрыйскай замежнай палітыкі, [illegible] ад ранейшай арыентацыі на Германію да франкафільскай арыентацыі. Часы праектаў германа-аўстрыйскага мытнага саюзу адзначаюцца [illegible]. Характарна для абстаноўкі, у якой адбылося адкліканьне Франка, [illegible] аўстрыйскага пасланьніка, напярэдадні ад'езду з Бэрліну [illegible], даў прадстаўніку бэрлінскага друку інтэрв'ю, у якім выказвае надзвычайнае незадаволенасьць з поваду свайго адклікаваньня. Магчыма, што Франк застанецца жыць у Бэрліне ў якасьці прыватнай асобы.

Паміж Італіяй і Германіяй узьнікла сапраўдная гандлёвая вайна. У адказ на палітыку кантынгентаў германскага ўраду, італьянскі ўрад увёў валютныя забароны у адносінах Германіі. Італьянскія банкі атрымалі прадпісаньне адмаўляць італьянскім імпартэрам у водпуску валюты для аплаты імпартных тавараў. Гэтым мерапрыемствам германскі экспарт у Італію паралізаваны.

Пастанова італьянскага ўраду, незалежна ад нарушэньня гандлёва-палітычных інтарэсаў, разглядаецца, таксама, як зьнешне-палітычная атака на Германію у сувязі з асаблівай роляю Італіі у зьнешне-палітычных планах габінэту Папэна. Германскі ўрад тэрмінова выклікаў у Рым валютную камісію у складзе прадстаўнікоў міністэрства замежных спраў, міністэрства народнай гаспадаркі і Рэйхсбанку.

На палітычных меркаваньнях прабуюць, зразумела, адмаўляць сувязі паміж італьянскімі валютнымі рэпрэсіямі. Адкак, сёньняшняя «Дойчэ альгемайнэ цэйтунг» рэзка выступае супроць інтэрвэнцыйнай палітыкі кантынгентаў. Як паказвае італьянскае мерапрыемства, Германія ўстанаўліваючы кантынгенты ставіць на карту свае зьнешне-палітычныя адносіны. Канфлікты ў габінеце Папэна, у якіх Варнбольд, Нэйрата і Шлейхера [illegible] супроць Браўна, у рэзультаце пачалі выступіць. Варнбольд зноў пагражае адстаўкай. Брусэльскія перагаворы камісіі на кантынгентах прывялі да абмежаваньня ўвозу нямецкага вугалю у Бэльгію на 47 проц. у параўнаньні з летнім увозам. Узамен за гэта германская паравозная прамысловасьць павінна атрымаць бэльгійскія заказы, «паскольку гэтым на будучыню [illegible] інтарэсы бэльгійскай паравознай прамысловасьці». Гэта абяцаньне заказаў, такім чынам, зьяўляецца вельмі неакрэсленым і [illegible] аграрныя колы незадаволены рэзультатамі паездкі камісіі на кантынгентах. [illegible] публічна пратэстуе супроць часткі брусэльскіх згод. Асабліва тутэйшыя аграрныя колы абураны апублікаваньнем брусэльскіх згод. Орган аграрыяў «Дэйчэ тагесцайтунг» [illegible] гаспадарча-палітычным «здрадніцтве».

ЗАБАРОНА ЗАБАСТОВАК

БЭРЛІН, 6. Каротка растлумачваем у чарговым нумары «Урадавага весьніка» імперскі ўрад абвясьціў незаконнымі ўсе забастоўкі, узьніклыя з прычыны верасьнёўскага надзвычайнага дэкрэту. Гэта растлумачэньне атрымлівае адваротную сілу з 15 верасьня.

Урад ужывае і іншыя спосабы для таго, каб зьменшыць небясьпеку забастовак. Трацейскім судам дана інструкцыя ўсюды, дзе прызнаюць [illegible] абвяшчаць забастоўку, [illegible] ўменшаць у наступным канфлікт, каб не дапусьціць абвяшчэньня забастоўкі.

ПРАЕКТ КАНФЭРЭНЦЫІ 5 ДЗЯРЖАЎ

ПРАПАНОВА АНГЛІІ

ЛЕЙДАН. Агенцтва Рэйтар паведамляе: «Апублікаваны камюніке міністэрства замежных спраў, у якім гаворыцца, што ангельскі ўрад увайшоў у кантакт з урадамі Францыі, Германіі і Італіі з мэтай устанаўленьня, **ці ня могуць трудвасьці, узьніклыя ў рэзультаце адмаўленьня Германіі ад удзелу ў канфэрэнцыі па разбраеньні, быць прадметам абмену думкамі паміж указанымі ўрадамі.** Пытаньне яшчэ абмяркоўваецца. Ангельскі ўрад указаў, што калі будзе прызнана магчымасьць абмяняцца думкамі [illegible] ён прапануе [illegible] для гэтай мэты Лёндан».

ПАРЫЖ. Як паведамляе агенцтва Гавас з Лёндану, [illegible] ангельскага праекту канфэрэнцыі пяці дзяржаў павінна палягаць у аснове абмеркаваньня наступных палажэньняў: 1) прызнаньне прынцыпу роўнасьці ваенных статутаў пры недапушчэньні павялічэньня ўзбраеньняў; 2) роўнасьць ваенных статутаў павінна быць ажыцьцёўлена шляхам паступовага разбраеньня найбольш узброеных дзяржаў, прычым гэта разбраеньне праводзіцца этапамі; 3) роўнасьць ваенных статутаў ні ў якім выпадку не азначае колькаснай роўнасьці; 4) роўнасьць павінна быць прадугледжана толькі ў адносінах права карыстаньня рознымі відамі ўзбраеньня. **У адносінах Германіі гэта азначае права апошняй мець усе віды ўзбраеньня без таго, каб яна магла прэтэндаваць на адзінае роўнай з краінамі—былымі саюзьнікамі колькасьцю ўзбраеньня;** 5) адмежаваньні, якія прадугледжваюцца Версальскім дагаворам, павінны быць уключаны ў новую згоду аб разбраеньні, за выключэньнем [illegible] эвэнтуальных зьмен».

ГЕРМАНСКІЯ ЎМОВЫ

БЭРЛІН. У сувязі з планам склікаць канфэрэнцыю пяці дзяржаў, а імена: Англіі, Францыі, Італіі, Германіі, ЗАШЦ для вырашэньня асноўных палітычных міжнародных пытаньняў, блізкая да ўраду «Дэйчэ альгемайнэ цэйтунг» падкрэсьлівае, што мэта гэтай канфэрэнцыі — дабіцца звароту Германіі на канфэрэнцыю па разбраеньні.

Паводле слоў газэты, у дыплёматычных колах стаяць на пункце гледжаньня, што такая канфэрэнцыя не павінна выходзіць з ранейшага становішча рэчаў «Неабходна напрыклад, улічыць, — піша «Дэйчэ альгемайнэ цэйтунг», — што быў апублікован ангельскі мэмарандум, які з прычыны яго тону быў адназначна [illegible] германскім друкам. Калі будзе атрымана запрашэньне на якую-небудзь канфэрэнцыю ў Лёндане, то [illegible] будуць весьціся ў духу гэтага мэмарандуму, які загадзя павінен быў-бы асудзіць канфэрэнцыю на правал».

Паводле заявы «Бэрлінэр тагеблат», у адпаведных германскіх колах лічаць, што падобная канфэрэнцыя можа мець посьпех толькі ў тым выпадку, калі загадзя будзе дана гарантыя, што Францыя стане на прымлемы для Германіі пункт гледжаньня.

БАЇ НА КУЧ

БЭЙШІН. Як паведамляюць з Харбіну, сёньня ноччу на перагоне Яньтунтунь—Цыцыкар (па заходняй лініі КУЧ) партызаны перарэзалі ўсе драты і разабралі шлях у радзе месц.

Сувязь Харбіну з пунктамі, разьмешчанымі на захад ад станцыі Яньтунтунь, перарвана.

Сёньня раніцой антыманчжурскія атрады зрабілі налёт на горад Аньда (на паўночны захад ад Харбіну). А чацьвертай гадзіне дня пачаўся жорсткі бой, у выніку якога горад заняты антыманчжурскімі войскамі. Станцыя Аньда таксама занята антыманчжурскімі войскамі. У горадзе і на станцыі абвешчана кітайская ўлада.

***

БЭЙШІН. Як паведамляюць з Харбіну, антыманчжурскія войскі, заняўшыя ўчора горад Аньда, складаюць прыкладна 10 тыс. байцоў.

Станцыя Аньда занята часьцямі генэрала Хо-Шэн-ші, які запэўніў служачых КУЧ, а таксама насельніцтва, што ён прыме ўсе захады да падтрыманьня парадку.

Камандаваньне антыманчжурскіх войск выслала на захад і ўсход ад станцыі Аньда значныя вайсковыя атрады ўздоўж лініі КУЧ.

ПЯЦЬ НОВЫХ ПАЛІТЫЧНЫХ ПРАЦЭСАЎ

106 ГОД КАТАРГІ ДЛЯ РЭВАЛЮЦЫЙНЫХ РАБОЧЫХ І СЯЛЯН ЗАХ. БЕЛАРУСІ

ВІЛЬНЯ. Польская прэса паведамляе, што акругоўы суд у Новагрудку на выязной сэсіі ў Барановічах 20—21 верасьня разглядзеў 5 палітычных спраў над беларускімі рабочымі і сялянамі па абвінавачаньні ў прыналежнасьці да КПЗБ. На лаўцы падсудных па пяці справах — 27 чалавек.

Акруговым судом сяляне з вёскі Сенаўская Свабода, воласьці Турэц прыгавораны: Васілеўскі Барыс да 6 год катаргі, Балагуноўскі Арсень, Парэскі Яўген і Тарасевіч Мікола да 4-х год катаргі кожны, Балагуновіч Яўген — на 3 гады катаргі. Сяляне гэтай-жа воласьці Сьвірыд Ян, Буй Пётра Кергет Уладзімер і Міхась, Мікола Смалянка, Галецкія Ян і Уладзімер, Пташка Аляксандр, Каба Аляксандр і Павал, Бусько Аляксей і Походенька Аляксей прыгавораны да 5 год катаргі кожны.

Сяляне-ж вёскі Люшнева, Молчадзкай воласьці — Сяргей Аляксандр прысуджан на пяць год катаргі, Сьлівончык Мікалай і Зенько Александр на 4 гады катаргі кожны, а сяляне вёсак Жэрабковічы і Канюхі, Ляхавіцкай воласьці, Глабош Андрэй і Лойка Ян прыгавораны да 5 год катаргі кожны, Браневіч Стэфан, Лойка Вінцук і Шэбэх Фёдар да 4 год катаргі кожны.

Усяго-ж 27 сялян па 5-ці справах засуджаны на 106 год катаргі.

4 ГАДЫ КАТАРГІ ЗА АБРЫВАК КАМУНІСТЫЧНАЙ ГАЗЭТЫ

ВІЛЬНЯ. 22 верасьня ў віленскім апэляцыйным судзе разглядалася справа 5 сялян з вёсак Адамава і Некрашэва, Жуковіцкай воласьці, Стаўпецкага павету — **Захара Война, Янкі Жабенка, Янкі Гіньда, Давіда Кураша і Васіля Рагача** па абвінавачаньні ў прыналежнасьці да КПЗБ.

Характэрна, што адзіным «рэчовым» довадам віны падсудных была **палова камуністычнай газэты «Чырвоны сьцяг»**, знойдзеная ў аднаго з падсудных.

Акруговым судом Война быў прыгаворан да 5 год катаргі, а рэшта падсудных да 4-х год катаргі. Апэляцыйны суд зьменшыў кару падсудным кожнаму на 1 год.

Манархічнае віленскае «Слово» паведамляе, што 6 кастрычніка ў акруговым судзе у Горадні пачаўся вялікі палітычны працэс па справе **Сымона Лазарчыка і яго таварышоў — усяго 25 чалавек.** Падсудныя абвінавачваюцца ў прыналежнасьці да камуністычнай партыі Заходняй Беларусі. Працэс працягнецца некалькі дзён. На суд выклікана шмат сьведак, выключна паліцэйскіх і сышчыкаў.

Новагрудзкі акруговы суд прыгаварыў да 3-х год катаргі селяніна **Сяргея Галушка,** вёскі Савашы, Карэліцкай воласьці за камуністычную дзейнасьць.

ЭПІДЭМІІ І ГОЛАД У ЗАХ. БЕЛАРУСІ

ВАРШАВА. Прэса Польшчы ў апошнія часы зноў стракаціць паведамленьнямі аб эпідэміі брушнога і плямістага тыфусу на акупаванай Заходняй Беларусі. Эпідэміяй брушнога і плямістага тыфусу ахоплены ня толькі цэлыя паветы, як Віленска-Троцкі, Дзісьненскі, Браслаўскі і Сьвянцянскі. Эпідэмія лютуе нават у самой Вільні. Мясцовых лекарскіх сіл і сродкаў не хапае. Для барацьбы з эпідэміяй тыфусу ў гэтыя паветы накіраваны санітарныя атрады.

Брушны і плямісты тыфусы зьяўляюцца, як вядома, спадарожнікамі голаду. Фашысцкая прэса ўжо ня раз паведамляла аб выбуху эпідэміі тыфусу на абшарах Віленшчыны, асабліва ў вышэйназваных паветах. Як відаць, эпідэмія гэтых хвароб ніколі там ня спыняла свайго жніва, прымаючы толькі ў той ці іншы момант больш шырокія формы. Віленска-Троцкі, Дзісьненскі, Браслаўскі і Сьвянцянскі паветы — гэта якраз тыя паветы, сялянства якіх асабліва цяпер перажывае самы сапраўдны голад. Нават буржуазная прэса Польшчы вясной бягучага году паведамляе, што 60 проц. усяго насельніцтва тут галадае. Надзеі сялян на новы ўраджай правалілося. У Заходняй Беларусі звыш 50 проц. ураджаю зьела іржа. Многія сем'і яшчэ дагэтуль не адбудаваліся пасьля паводкі і жывуць у зямлянках. Ніякай дапамогі з боку ўраду няма. Наадварот — падатковы цяжар бязупынна павялічваецца.

Для больш пасьпяховага сьцягваньня падаткаў прэзыдэнтам выданы новыя правілы па спагнаньні падаткаў і падатковай запазычанасьці. На падставе гэтага правіла судовы выканаўца мае права рабіць вобыскі ня толькі ў памяшканьні селяніна ці рабочага, але і ў яго самога асабіста і забіраць нават апошнюю вопратку. Так, «Дзеньнік Віленскі» ад 19 верасьня падае, што ў Гайнаўцы да селяніна Галкі зьявіўся сэквэстратар (судовы выканаўца) з патрабаваньнем выплаты падатковай запазычанасьці. Хаця сума была невялікая, але Галка і такой заплаціць ня мог. Сэквэстратар садраў з Галкі апошнюю вопратку, пакінуўшы яго голым.

ЗАБАСТОЎКА НА ГАЗАВЫХ ЗАВОДАХ ВАРШАВЫ

САЛДАТ ПРЫМУШАЮЦЬ БЫЦЬ ШТРЭЙКБРЭХЭРАМІ

ВАРШАВА. Учора а 12 гадзіне выбухнула забастоўка рабочых варшаўскіх газавых заводаў. Прычынай забастоўкі зьяўляецца спроба магістрату зьнізіць зарплату служачым на 20 проц. і рабочым на 15 проц. Зараз-жа пасьля абвяшчэньня забастоўкі паліцыя заняла ўсе памяшканьні газавых заводаў.

Рэзалюцыя аб забастоўцы прынята была аднагалосна на мітынгу рабочых, які адбыўся ўчора.

Прысутныя на мітынгу прадстаўнікі варшаўскіх трамвайшчыкаў заявілі аб сваёй гатоўнасьці падтрымаць забастоўку. Выступленьне служачых і рабочых газавых заводаў імкнуцца ўзначаліць махровыя фашысты з радоў партыі ППС, якія для сваіх здрадніцкіх мэт пускаюць у ход танную «рэвалюцыйную» дэмагогію.

Пашыраюцца чуткі, што сацыял-фашысцкія прафбюракраты стараюцца ператварыць забастоўку ў «аднадзенную дэманстрацыю пратэсту».

Газавыя заводы акружаны спэцыяльна выкліканымі войскамі. Згодна афіцыяльных паведамленьняў «Газэты польскай», цэлы рад забаставаўшых рабочых ужо арыштаваны. Улады прымушаюць салдат выконваць ролю штрэйкбрэхэраў і абслугоўваць печы на заводах.

„ПРЭЧ ВАЙНУ!"

АДОЗВА ВІЛЕНСКАГА АНТЫВАЕННАГА КАМІТЭТУ

ВІЛЬНЯ. Польскі фашызм жорстка расправіўся з віленскім антываенным камітэтам, увесь склад якога пасаджан за краты. Аднак дзейнасьць камітэту ня спынілася. Ня гледзячы на жорсткі фашысцкі тэрор, перавыбраны віленскі рабочы антываенны камітэт разгортвае шырокую папулярызацыю маніфэсту Амстэрдамскага кангрэсу. Камітэт выдаў спэцыяльную адозву да віленскіх рабочых, сялян і працоўнай інтэлігенцыі, дзе, між іншым, гаворыцца:

«Мінула толькі 18 год з таго часу, як над сьветам запалілася жудасная зарава імпэрыялістычнай вайны, і ўжо зноў зьявіліся хмары ваеннай навальніцы. Капіталізм ня можа існаваць без вайны, як ня можа існаваць без эксплёатацыі мас і бяз рынкаў збыту. Хлусьлівая пацыфісцкая прапаганда Лігі Нацый адбываецца пад гармат-ныя стрэлы ў Манчжурыі, дзе японскі імпэрыялізм, пры патураньні іншых капіталістычных дзяржаў рыхтуе напад на Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік».

Далей адозва падкрэсьлівае, што, «ня гледзячы на жорсткае прасьледваньне антываеннай кампаніі і арышт першага антываеннага камітэту, рабочыя і інтэлігенцыя Вільні горача адгукнуліся на адозву ініцыятараў міжнароднага антываеннага кангрэсу ў Амстэрдаме».

Віленскі камітэт, выкрываючы здрадніцкую інтэрвэнцыяністцкую ролю ППС, заклікае ўсіх рабочых, сялян і працоўную інтэлігенцыю да актыўнай барацьбы супроць падрыхтоўкі новай сусьветнай вайны.

«Мы, — заўляе адозва, — рабочыя важнейшых галін віленскай прамысловасьці, яднаючы ў сваіх радох беларускіх, яўрэйскіх і літоўскіх рабочых з ППС і ББ, наперакор сваім здрадніцкім правадыром, якія адмовіліся прыняць удзел у антываеннай кампаніі, у адзіным фронце з усімі рабочымі, сьмела ўзьнімаем свой голас супроць імпэрыялістычнай вайны, за абарону СССР. Прэч вайну!».

13 кастрычніка ў будынку яўрэйскага дзяржаўнага тэатру (былы Дом Культуры) а 6-ай гадзіне ўвечары

СКЛІКАЕЦЦА

ПЛЕНУМ МЕНГАРКОМУ КП(б)Б

разам з членамі ЦК, ЦКК, гарКК КП(б)Б, якія знаходзяцца ў Менску, і гарадзкім і гарнізонным партактывам.

ПАРАДАК ДНЯ:

1. Даклад аб выніках верасьнёўскага пленуму ЦК УсеКП(б) і задачах парторганізацыі Беларусі (даклад тав. ГІКАЛО).

Члены і кандыдаты ЦК, Менгаркому, ЦКК і ГарКК КП(б)Б праходзяць па сваіх мандатах.

Партактыў праходзіць па спэцыяльных прапусках, якія будуць выдавацца сакратаром парт'ячэек 11, 12, 13 кастрычніка ў гаркоме партыі (пакой 32) з 10 да 4 гадзін дня.

БЮРО МЕНГАРКОМУ.

УСІМ САКРАТАРОМ ПАРТЫЙНЫХ ЯЧЭЕК МЕНСКУ

Менскі гарком КП(б)Б, надаючы вялікае значэньне масаваму рэйду-праверцы па пытаньнях усесаюзнага агляду ячэек Асоавіяхіму (практычнага ўключэньня нізавых арганізацый—парт'ячэек, камсамольскіх ячэек, фабзаўмясцкомаў, ячэек Асоавіяхіму, фабрычна-заводзкага друку—ва ўсесаюзны агляд; завяршэньня перапісу членаў Асоавіяхіму і падрыхтоўкі да зімовага навучальнага году па лініі Асоавіяхіму), які праводзіцца газэтамі «Зьвязда», «Рабселькор», «На варце», Цэнтральным і Менскім саветамі Асоавіяхіму і менскім гаркомам камсамолу 11 кастрычніка 1932 году па ўсіх прадпрыемствах Менску, прапануе:

1. Забясьпечыць своечасовую падрыхтоўку фабрычна-заводзкімі арганізацыямі адпаведных матар'ялаў да рэйду (аб праграме рэйду гл. «Зьвязду» за 6/Х-32 г.).
2. У дзень рэйду (11 кастрычніка) забясьпечыць непасрэдны актыўны ўдзел усім кіраўнікам фабрычна-заводзкіх арганізацый (сакратароў партыйных і камсамольскіх ячэек, старшынь фабзаўмясцкомаў, рэдактара заводзкай газэты, сакратара ячэйкі Асоавіяхіму).
3. У часе абедзенага перапынку правесьці ў цэхах і брыгадах масавыя гутаркі з рабочымі па пытаньні усесаюзнага агляду ячэек Асоавіяхіму і ўзмацненьня абаронча работы. Для гутарак трэба выкарыстаць таксама і членаў рэйдавых брыгад.

Менскі гарком КП(б)Б падкрэсьлівае, што праводзімы рэйд зьяўляецца важнейшым масава-палітычным мерапрыемствам і павінен даць канкрэтныя вынікі па паляпшэньні работы ячэек Асоавіяхіму і ўзмацненьні абароннай работы.

Загадчык Агітмасаддзелу Менгаркому КП(б)Б БАШМАЧНІКАЎ.

За рубель—аўтамабіль

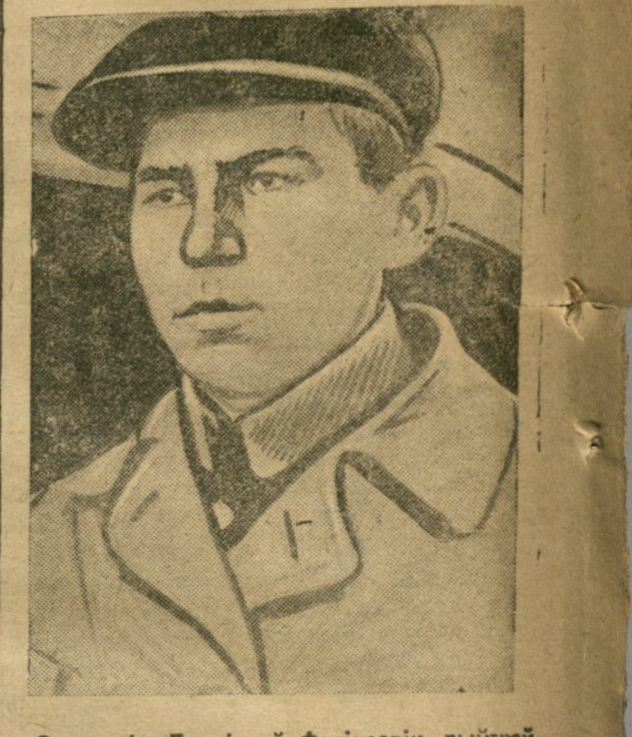

Станкевіч, Браніслаў Феліксавіч, выйграў аўтамабіль «Форда» па білету лётарэі Аўтадору № 23, сэрыя № 4359.

Нарадзіўся т. Станкевіч у 1903 г. Член КП(б)Б з 1925 году. З 1915 году па 1925 год працаваў ля варштату на фабрыцы «Спартак» у якасьці сьлесара. З 1925 па 1927 год служыў у РСЧА. З 1927 па 1929 год зноў работа ля варштату. З 1929 па 1931 працаваў па вылучэньні ў папяровай прамысловасьці. З 1931 году і дагэтуль працуе на дарбудаўніцтве ў якасьці памочніка начальніка 2-га дарожна-будаўнічага вучастку.

НА ПАРОЗЕ ФІНАНСАВАГА КРАХУ

ВАРШАВА. Урад і афіцыёзная, а таксама сацыял-фашысцкая прэса з асаблівым стараньнем пашыраюць вэрсію аб «паляпшэньні фінансавай сітуацыі Польшчы». Так, напрыклад, лейб-орган ППС «Роботнік» 5-га кастрычніка пісаў, што «баланс Польскага банку паказвае рост залатых запасаў і значнае павялічэньне грашовага звароту».

Гэта вэрсія мае на мэце затушаваць сапраўднае катастрафічнае становішча польскіх фінансаў. Фашысцкая Польшча стаіць на парозе фінансавага краху.

Паводле афіцыяльных даных Галоўнай статыстычнай управы, агульная сума дзяржаўных даходаў зьменшылася параўнальна з ліпенем б. г. на 9.100.000 злотых. Параўнальна са жніўнем дзяржаўныя даходы Польшчы зьменшыліся на 6.300.000 злотых.

Бюджэтны дэфіцыт за жнівень дасягнуў 18.000.000 злотых, прычым ярка выяўляецца тэндэнцыя яго далейшага росту. Даволі ўказаць, што яшчэ ў ліпені дэфіцыт дзяржаўнага бюджэту Польшчы складаў каля 17.000.000 злотых. Такім чынам толькі за адзін жнівень бюджэтны дэфіцыт рэзка ўзьняўся ўверх.

Агульны дэфіцыт польскага дзяржаўнага бюджэту за першыя 5 месяцаў 1932 году складае 92.900.000 злотых. Паводле даных тэй-жа галоўнай статыстычнай управы, гадавы бюджэтны дэфіцыт у Польшчы будзе складаць ня менш, чым 300.000.000 злотых.

Польскі фашызм ў пошуках выхаду з цяжкага фінансавага становішча праводзіць мерапрыемствы «эканоміі». У гэтых мерапрыемствах, як ў люстры, выяўляецца інтэрвэнцыяністцкая палітыка польскага імпэрыялізму.

Найбольшаму скарачэньню падпалі бюджэтныя асыгнаваньні на асьвету і грамадзкія работы. Так, сумы, асыгнаваныя на народную асьвету, зьменшаны на 3.200.000 злотых, а бюджэт грамадзкіх работ — на 1.600.000. Затое ваенныя выдаткі шпарка растуць. У адным жніўні ваенны бюджэт, паводле афіцыяльных даных, павялічан на 1.000.000 злотых параўнальна са жніўнем мінулага году.

ЯПОНСКІ ТАЙНЫ САВЕТ РЭЗКА КРЫТЫКУЕ ДАКЛАД ЛІТОНА

ТОКІЁ. (ТАСС). Сёньня тайны савет ухваліў пазыцыю японскага ўраду адносна вывадаў дакладу Літона. Паводле слоў газэты «Асахі», тайны савет лічыць, што паколькі Японія прызнала Манчжурскую дзяржаву, яна павінна працягваць вызначаную палітыку.

***

ТОКІЁ. (ТАСС). З поваду дакладу камісіі Літона апублікавана новае інтэрв'ю ваеннага міністра Аракі. Аракі заяўляе, што дакладу ня трэба надаваць вельмі вялікага значэньня.

Ён паўтарыў, што манчжурская праблема «вырашана японскім прызнаньнем незалежнасьці Манчжурскай дзяржавы і абменам пратаколамі паміж абедзьвюма краінамі».

***

МУКДЭН. (ТАСС). Прадстаўнік генэрала Мута рэзка крытыкуе даклад камісіі Літона, называючы яго антыяпонскім. Прадстаўнік генэрала Муто заявіў: «Японія ня верыць таму, што погляды Літона адлюстроўваюць погляды Англіі. Апошнія — шырэй. Генэрал Клодэль — францускі прадстаўнік у камісіі, — добры чалавек, але ён ня здолеў зламіць упартасьць Літона. Мы ўпэўнены, што палітыка Клодэля адбівала справядлівую пазыцыю Францыі. Генэрал Мак-Кой правільна і добрасумленна адлюстроўваў палітыку амэрыканскага ўраду, якая зводзілася да падтрыманьня дагавору 9 дзяржаў і іншых дагавароў. Германскі прадстаўнік доктар Шнэ, таксама як і італьянскі прадстаўнік, прыхільна адносіўся да Японіі».

Адказны рэдактар Г. Н. БРАГІНСКІ.

Паведамленьне

— ГК КП(б)Б склікае на 9 кастрычніка, у 6 гадз. вечара, у залі пасяджэньняў ГК нараду сакратароў ПК і ячэек прадпрыемстваў і транспарту.

Чыр. Зорка. Пач.: 6, 7-30, 9, 10-30. Каса—з 1 г. дня	1) Гукавы мастацкі фільм ПЯТНАЦЦАТЫ 2) Гукавая кіно-хроніка
Інтэрнацыянал. Пач.: 2, 6, 7-30, 9, 10-30.	Тыя, што сталі бяздушчымі (Янош зьвернецца заўтра) драма ў 6 частках.
Пралетары	Замежны фільм НАСУСТРАЧ БУРЫ (ТРЫ ПАКАЛЕНЬНІ) Дзенныя дзіцячыя сэансы СЯРОД ЗЬВЯРЭЙ

Менскі яўрэйскі с.-г. тэхнікум у Курасоўшчыне АБВЯШЧАЕ, што прыём заяў на асеньні набор **працягнут да 15 кастрычніка.** Тэхнікум рыхтуе аграномаў сярэдняй кваліфікацыі. Прыём праводзіцца на сада-гароднае і малочна-жывёлагадоўчае аддзяленьні. Пачатак заняткаў з 20 кастрычніка. Студэнты забясьпечваюцца стыпэндыяй і інтэрнатам, як і ў іншых індустрыяльных і с.-г. тэхнікумах. Дырэктар тэхнікуму Іосяпаў.

Кіно „СПАРТАК". З 8-га кастрычніка новы замежны фільм **АБШАРПАНЫЯ ВЕТРАЗІ** Кіно-раман у 8 частках. ШТОДЗЕННА 4 СЭАНСЫ. Пачатак 1-га сэансу — 7 гадз., 2-га „ — 8 гадз. 20 м., 3-га „ — 9 гадз. 40 м., 4-га „ — 11 гадз. КАСА КІНО З КАМСАМОЛЬСКАЙ вул. Продаж білетаў з 5 гадз.

БелДАМЭЦ даводзіць да ведама ўсіх клюбаў, фабзаўмясцкомаў, што з 3 кастрычніка БелДАМЭЦ прыступіў да прыёму эрэнтовачных заявак на мастацкае абслугоўваньне да Кастрычніцкіх сьвят. **Тэрмін прыёму заявак да 12 кастрычніка.** Пасьля паказанага чысла заяўкі ня будуць прымацца. БелДАМЭЦ звяртае ўвагу клюбаў на неабходнасьць прывядзеньня ў належны выгляд інструменту (піяніна-раяль). Заяўкі прымаюцца з 11 да 3 гадз. штодзенна ў памяшканьні клюбу мэталістаў—Універсытэцкая, 12, тэл. 3-24. БелДАМЭЦ.

Горацкі аэрафотагеадэзычны вучэбны камбінат ГГУ пры НКТП СССР АБВЯШЧАЕ **ДАДАТКОВЫ ПРЫЁМ** заяў у інстытут на 1-шы і 2-і курсы: на 1-ы курс астранома-геадэзычнае, фота-геадэзычнае і картаграфічнае аддзяленьні, на 2-і курс толькі на астранома-геадэзычнае. **Прыём заяў на 1-ы курс працягнут** да 25-га кастрычніка, на 2-гі—да 25-га лістапада. Прыймовыя іспыты на 1-шы курс у аб'ёме 9-цігодкі—рабфаку будуць утварацца з 25-га кастрычніка па 1-е лістапада, на 2-гі курс у аб'ёме 1-га курсу інстытуту з 25-га лістапада па 1-е сьнежня. Пачатак заняткаў на 1-м курсе дадатковага прыёму з 1-га лістапада, на 2-м з 1-га сьнежня г. г. ДЫРЭКТАР САГІНОР.

Менскі архітэктурна-будаўнічы тэхнікум (былы Палітэхнікум) **паведамляе ўсіх студэнтаў,** што **ЗАНЯТКІ** дзеннага і вячэрняга тэхнікуму на ўсіх курсах і аддзяленьнях **пачнуцца** 1-га лістапада г. г., акрамя майскага набору, які пачне заняткі 1-га студзеня 1933 г., і апошняга курсу дзеннага тэхнікуму, які пачне заняткі 15-га лістапада г. г. Ніякія спазьненьні на заняткі не дапускаюцца. Дырэкцыя.

НЕ ВЫНАХОДЗЬЦЕ ЎЖО ВЫНАЙДЗЕНАГА! **„КАРТОТЕЧКА ИЗОБРЕТАТЕЛЯ и КОНСТРУКТОРА"** АСЬВЯТЛЯЕ СУСЬВЕТНАЕ ВЫНАХОДЗТВА па ўсіх галінах тэхнікі. НЕАБХОДНЫ ДАПАМОЖНІК для кожнага вынаходцы, канструктара, інжынэра, тэхніка; ВАЖНЕЙШЫ СПРАВАЧНЫ МАТАР'ЯЛ для ўсіх прадпрыемстваў, брызаў, тэхпропаў, тэхн. бібліятэк, органаў рацыяналізацыі, ячэек т-ва вынаходцаў, НИТО, ЗОТ і г. д. ПАТРАБУЙЦЕ ДАРМОВА ПАДРАБЯЗНЫЯ ПРАСПЭКТЫ. Москва, 64, Земляной Вал, 47, ЦИТЭЙН—ОРГСО.

ПРАДАЕЦЦА З ТАРГОЎ дзеравянны склад на каменных падпорах, крыты жалезам, РАЗЬМЕРАМ 54 × 12 мэтр. пры станцыі Барысаў, каля Гаранскага пераезду. **Таргі адбудуцца 15 кастрычніка** ў 12 гадз. дня ў гор. Барысаве, памяшканьне Белсельгасснабу. За даведкамі звярачацца ў Белсельгасснаб у гор. Менску, Савецкая, 46 і ў гор. Барысаве. Пачатковая цана 35.000 руб. Белсельгасснаб.

ПУБЛІКАЦЫІ аб згубе дакумантаў у газ. „Зьвязда" НЯ ПРЫМАЮЦЦА

Чачэрскі сьвінагадоўчы ТЭХНІКУМ працягвае НАБОР студэнтаў на 1-шы КУРС да 1 лістапада 1932 г. Адначасова праводзіцца набор курсантаў на падрыхтоўчае аддзяленьне для падрыхтоўкі ў тэхнікум. Студэнты і курсанты забясьпечваюцца стыпэндыяй і інтэрнатам, згодна існуючага палажэньня. **Заявы** з адпаведнымі дакумантамі пасылаць да 25-Х—32 г., па адрасе: Чачэрск, Чачэрскага раёну, Сьвінагадоўчаму тэхнікуму. Дырэктар тэхнікуму Сунопьнікаў.

МЯНЯЮ пакой 3 кв. саж., на пакой у раёне пасажырскага вакзалу. Пуліхаўская дом № 10, кв. 1 Муханевіч.

ПРАДАЮЦЦА ПАЛЬМА І ФІКУС. Адрас: Шпітальная, 87, кв. 1.

У аддзел аб'яў званеце па тэлефону № 7-81

Менск, друкарня «Зьвязды» Галоўлітбел 337.

Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў КП(б)Б

КАСТРЫЧНІК 10 1932 г. № 227 (4479) Год выданьня XVI

Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

Героям сацыялістычнага Днепрастану, пераможцам стыхіі Дняпра—ударнікам будаўніцтва—палкае бальшавіцкае прывітаньне!

Баявымі тэмпамі перабудаваць работу

Сёньня адкрываецца ўсебеларуская нарада загадчыкаў аргаддзелаў раённых і гарадзкіх камітэтаў КП(б)Б.

На нарадзе ва ўсю шырыню будуць пастаўлены пытаньні арганізацыйнай перабудовы масавай работы вясковай партарганізацыі і работы вытворчай ячэйкі.

У прамове тав. **Кагановіча,** у пастановах ліпеньскага пленуму ЦК даны ўказаньні аб арг. партмасавай рабоце, вызначаны канкрэтныя, вялізарнай палітычнай важнасьці задачы.

Ажыцьцяўляючы гэтыя ўказаньні, выконваючы пастаўленыя задачы, партыйныя арганізацыі на фабрыках, заводах нашай рэспублікі дабіліся ўжо **некаторых,** станоўчага парадку, рэзультатаў.

Узмацняецца — узбуйняецца цэхавая ячэйка, паляпшаецца склад сакратароў, на некаторых прадпрыемствах платныя работнікі камітэтаў перакінуты для пастаяннай работы ў цэх, ствараюцца агіткалектывы, узрасла ўвага да пытаньняў расстаноўкі партсіл і г. д.

У асобных вясковых арганізацыях ужо створаны пры райкомах інструктарска-прапагандысцкія групы, павялічана колькасьць апорных ячэек і партгруп, райкомы пачынаюць больш займацца канкрэтнымі пытаньнямі жыцьця і работы калгаснай, саўгаснай і сельсавецкай ячэйкі.

Аднак, усё гэта толькі **пачатак,** толькі **першыя** і ва многіх мясцох (асабліва на вёсцы) **нясьмелыя** крокі. Праўда, нельга аднолькава ацэньваць становішча ў вёсцы і ў горадзе.

У вытворчых партыйных арганізацыях зроблена значна больш. Але як у вёсцы, так і горадзе **нельга сказаць аб рашучых сур'ёзных зрухах.**

Асноўная задача арганізацыйнай перабудовы заключаецца ў тым, каб перанесьці цэнтр цяжару ўсёй работы ў нізавое зьвяно — у цэх, брыгаду. Вырашыць гэту задачу можна толькі праз умацненьне сярэдняга зьвяна — цэхавай ячэйкі. Толькі апіраючыся на сярэдняе зьвяно, наладжваючы (праз яго) кіраўніцтва групоргамі, групагітатарамі, партыйная арганізацыя здолее сканцэнтраваць **«свае галоўныя сілы і ўвагу ў самым цэху»** (Кагановіч).

Вось гэтая асноўная задача аргперабудовы многімі работнікамі ня ўсвоена. Цэлы рад райкомаў, гаркомаў недаацэньваюць сярэдняга партзьвяна, як **рашаючага** ў партыйнай рабоце. Таму, вельмі марудна праходзіць перакідка работнікаў партколектываў і парткомаў у цэх (гэта праведзена толькі на 5 прадпрыемствах), таму вялікая яшчэ цякучасьць складу сакратароў цэх'ячэек, ня ўсюды яшчэ ўзбуйнены цэхавыя ячэйкі, пераважае папяровае некапкрэтнае кіраўніцтва імі.

Паляпшэньне кіраўніцтва і работы нізавой калгаснай сельсавецкай ячэйкі, партыйнай групы павінна ісьці праз інструктарска - прапагандысцкую групу, наладжваньне работы апорных ячэек, паляпшэньне кадраў сэктароў.

На практыцы мы скрозь і ўсюды сустракаемся з нецярпіма павольным ажыцьцяўленьнем пастаўленых у гэтых адносінах пленумам задач.

Дзе-ні-дзе нават існуюць ліквідацыйныя настроі ў адносінах апорных ячэек.

Як адну з прычын слабай работы і ў прамысловасьці, і ў вёсцы нярэдка высоўваюць недахват кадраў. З гэтай **акалічнасьцю нельга ня лічыцца.** Імена таму, **тав. Кагановіч** падкрэсьліў, што ўсіх заг. оргаў, агітмасаў, культпропаў «трэба накіраваць у цэхі, у рашаючыя сярэднія зьвеньні, а ў парткоме пакідаць толькі сакратара, даўшы яму аднаго памочніка». Імена таму ліпеньскі пленум, побач з іншымі мерапрыемствамі прапанаваў «мабілізаваць з гарадзкіх і раённых арганізацый 800—1.000 камуністаў для пасылкі ў апорныя і глыбінныя ячэйкі на пастаянную арганізацыйна - прапагандысцкую работу».

Ажыцьцяўляючы гэтыя ўказаньні неабходна таксама сьмялей высоўваць, выхоўваць кадры арганізатараў, якія выраслі ў саміх ячэйках, вучыць іх працаваць, узьнімаць іх тэарэтычна-палітычны ўзровень. Шматлікія курсы, гурткі, сэмінары, нарады павінны быць цалкам пастаўлены на службу вырашэньню гэтай задачы.

У цэнтры ўвагі арганізацыйнай работы як вытворчай, так і вясковай арганізацыі павінна быць стварэньне моцнага сярэдняга зьвяна.

Разам з тым, нельга абыходзіць партгруп, нельга аслабляць увагі да яе работы. У асобных выпадках на прадпрыемствах партгрупы таксама трэба ўзбуйніць. Што-ж датычыць саўгасаў, калгасаў, МТС, то тут прыходзіцца яшчэ ставіць пытаньне аб арганізацыі партыйных груп.

Гэта работа самым цесным чынам зьвязана з пытаньнем расстаноўкі партыйных сіл.

Ліпеньскі пленум ЦК прапанаваў «перакінуць **ня менш 75 проц. усяго складу ячэек для непасрэднай работы на вытворчым вучастку ў палявой брыгадзе, на фэрме і для арганізацыі партыйна-масавай работы ў брыгадзе».**

Да гэтага часу толькі асобныя партарганізацыі прыступілі да такой перастаноўкі сіл. І нават там вялікая колькасьць камуністаў знаходзіцца не ў брыгадзе, ня ў полі.

Узяць хаця-б Полаччыну. Райком лічыць, што сілы расстаўлены правільна. На самой-жа справе, у Ветрынскай МТС з 17 камуністаў на полі працуюць толькі 3. У саўгасе «Палата» з 24 на полі 9 чал. і г. д.

Сутнасьць арганізацыйнай перабудовы, майстэрства расстаноўкі партыйных сіл заключаецца ў тым, каб забясьпечыць штодзенным камуністычным уплывам **рашаючыя вучасткі** (поле, фэрму і інш.).

У сувязі з гэтым з усёй вострасьцю прыходзіцца ставіць пытаньне аб структуры вясковай партарганізацыі. Трэба ліквідаваць тып міжсельсавецкай, а таксама міжкалгасна-саўгаснай савецкай ячэйкі. Такія ячэйкі ня маюць пэўнай вытворчай базы, распыляюцца ў сваёй рабоце, а таму і эфэктыўнасьць іх кіраўніцтва надзвычай **нізкая.**

Трэба сьмялей ствараць самастойныя ячэйкі (калі ёсьць 3 члены КП(б)Б) або кандыдацкія групы пры калгасе, саўгасе, сельсавеце, дапускаючы ў выключных выпадках міжкалгасную ячэйку. Трэба **зламіць** шкодную традыцыйнасьць насаджэньня ячэйкі-унівэрсала. Апрача ўсяго іншага гэтая традыцыйнасьць у пэўнай меры тармозіць рост партыі і ў прыватнасьці перавод з кандыдатаў у члены. Нельга цярпець такога становішча, калі тысячы чалавек па году звыш статутнага тэрміну ходзяць у кандыдатах.

Сыстэматычная работа з кандыдатамі, сваячасовы іх перавод у члены партыі значна палегчылі-б справу арганізацыі самастойных ячэек пры многіх калгасах і саўгасах.

Пара пакласьці канец пагардлівым адносінам да гэтых, па думцы апартуністаў, дробных пытаньняў. Ніхто іншы, як **«Ленін і Сталін нас вучылі, што не павінна быць такога бальшавіцкага палітыка, які-б не займаўся арганізацыйнымі пытаньнямі»** (Кагановіч).

Толькі праз карэннае паляпшэньне арганізацыйна-партыйнай работы можна дабіцца павышэньня авангарднай ролі камуніста ў палітычным і вытворчым жыцьці, забясьпечыць інтэнсыўную работу кожнай ячэйкі, групы, кожнага члена і кандыдата партыі.

Асобную ўвагу, асобнае месца трэба адвесьці партыйнаму дню. Вопыт паказаў, што праведзеньне адзінага партдня, як у горадзе, так і на вёсцы, дакладная яго падрыхтоўка з уцягненьнем масы камуністаў дае вялікі эфэкт у справе глыбіні і ўсебаковасьці распрацоўкі пытаньня.

Адзіны партдзень, заўчасная падрыхтоўка пытаньняў не ўкараніліся яшчэ ў практыку большасьці арганізацый. У радзе месц, асабліва на вёсцы, партсход праходзіць вяла, не актыўна, часамі з элемэнтамі адміністраваньня кіраўнікоў.

Партыйнае жыцьцё ячэйкі і ў прыватнасьці яе партдзень **трэба насыціць поўнакроўным, інтэнсыўным жыцьцём.** Гэтага мы дасягнем калі выкаранім шаблёншчыну, саматужна-вузкую падрыхтоўку партдня, калі паставім пытаньне арганізацыйнай партвыхаваўчай работы, пытаньне прапаганды і агітацыі ў цэнтры нашай увагі. Гэтага мы даб'емся, калі работу кожнай ячэйкі, кожнага камуніста насыцім канкрэтным зьместам барацьбы «за практычную рэалізацыю 6 умоў тав. Сталіна... барацьбой за выкананьне і перавыкананьне прамфінпляну, барацьбой з бракам, прастоямі, за выкананьне дырэктыў ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б аб арганізацыйна - гаспадарчым умацаваньні калгасаў, перабудове работы саўгасаў, разгортваньні калгаснага гандлю, паляпшэньні рабочага снабжэньня, вырабе прадметаў шырокага спажываньня, растлумачэньні нашага міжнароднага становішча і ўмацаваньні абароназдольнасьці краіны» (з пастановы ліпеньскага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б).

Перабудова арганізацыйнай і партыйна-масавай **работы не самамэта.** Яна мяркуе пашырэньне размаху, паглыбленьне зьместу, павышэньне якасьці партыйнай работы ў масах, паляпшэньне кіраўніцтва гэтымі масамі.

Таму заслугоўваюць рашучага асуджэньня тэндэнцыі зьвесьці перабудову да фармальнага ўзбуйненьня цэхавай ячэйкі, вылучэньня групарторга, агітатара і г. д.

Рэзультаты перабудовы будуць дзейснымі толькі тады, калі партыйны калектыў, бюро ячэйкі будуць кіраваць групарторгам, агітатарам дапамагаць яму і штодзенна інструктаваць.

Патрэбныя рэзультаты выявяцца толькі тады, калі будзе наладжана партыйнае выхаваньне, калі маладыя члены партыі, кандыдаты будуць уцягнуты ў актыўную работу, калі бальшавіцкай агітацыяй, камуністычным уплывам будзе ахоплен кожны рабочы, кожны калгасьнік і працоўны аднаасобнік.

Імена на аснове такой перабудовы партыйныя арганізацыі здолеюць дабіцца вялікіх посьпехаў у вырашэньні чарговых гаспадарча-палітычных задач па ажыцьцяўленьні пастаноў верасьнёўскага пленуму ЦК УсеКП(б).

Неабходна штодзенна і пасьлядоўна ўмацоўваць бальшавіцкую партыйнасьць, з большым посьпехам разгарнуць барацьбу супроць апартунізмаў усіх колераў, супроць ныцькаў, малавераў, агентуры клясавага ворага, здраднікаў справе барацьбы за перамогу сацыялізму.

РАНЬНЯЕ ЗЯБЛІВА—КАНКРЭТНАЯ СПРАВА У БАРАЦЬБЕ ЗА ВЫСОКІ УРАДЖАЙ

Урокі саўгасу Брылёва

У пяці кілёмэтрах ад **Гомеля** знаходзіцца садова-гародны саўгас **БРЫЛЁВА.** 913 га дахаці, 642 га сенажаці, 231 га саду і ягадніку, 211 шт. рагатай жывёлы, 75 коняй, два трактары, садовая фрэза, грузавая аўтамашына — вось багацьце саўгасу.

Перад саўгасам Брылёва пастаўлена даволі ганаровая задача. Ён павінен даваць для рабочых Гомеля садавіну і гародніну, быць агра-вытворчай базай, паказальнай гаспадаркай для ваколічных калгасаў Гомельшчыны. Ня гледзячы на ўсе магчымасьці, саўгас ня выконвае ўскладзеных на яго задач.

Да сёньняшняга дня тэрыторыя саўгасу не арганізавана, севазварот ня ўведзен. Сіласныя культуры, напрыклад, сеюцца за 5—6 клм. ад вежы. На падвозку сіласнай масы трэба траціць шмат рабочай і цяглавай сілы. Пры адпаведнай арганізацыі тэрыторыі гэтыя недахопы можна было-б зьнішчыць.

Саўгасам у гэтым годзе было засеяна **260** га гародных культур і **47 га** кармовых корнеплодаў. На зіму глеба ня была падрыхтавана, зябліва не праводзілася. Вясною адзін раз глебу перааралі і бяз усякага ўгнаеньня правялі пасеў. **У выніку 87 га гародных культур зусім загінула.**

Адсутнасьць севазвароту, нядобраякасная апрацоўка глебы — б'е па ўраджайнасьці. Ураджайнасьць з кожным годам усё больш і больш падае. Па некаторых культурах, як аўсе і капусьце, **ураджайнасьць зьнізілася на 50 проц.**

Догляд саду дрэнны. Сад не пераворваецца, ня ўгнойваецца. Даходнасьць саду таксама зьмяншаецца за апошнія гады.

Усё гэта зьявілася ў выніку дрэннай арганізацыі гаспадаркі, ігнараваньня агратэхнікі, неэфэктыўнага выкарыстаньня сельгасмашын.

Урокі саўгасу Брылёва павінны быць улічаны ўсімі саўгасамі БССР. Не чакаць вясны, а зараз-жа прыступіць да падрыхтоўкі глебы пад агародныя культуры. Трэба зараз-жа правесьці раньняе зябліва ўсёй пасеўнай плошчы, закласьці ўгнаеньне на адпаведных вучастках. Толькі пры такіх умовах, пры ўмовах затраты працы, можна атрымаць высокі ўраджай

Анціпенка.

28 цэнтн. насеньня патрачана дарэмна

Дырэкцыя першай **Менскай МТС** зусім ігнаруе задачу барацьбы за высокі ўраджай. Калгасы, якія абслугоўваюцца машынатрактарнай станцыяй, не мабілізаваны на практычнае ажыцьцяўленьне апошняй пастановы ЦК і СНК **«аб мерапрыемствах па павышэньні ўраджайнасьці».** Пры выкананьні колькасных паказальнікаў зусім забываецца якасьць работы.

Падамо прыклады. Калгас **«Чырвоны спэцыялісты»,** Сеніцкага сельсавету, засеяў 240 га азімых. Наяўныя радковыя сяўркі не выкарыстоўваліся. Пры пасеве ўручную, як мінімум на адзін га высяваецца 1,7 цэнт., пры радковым-жа пасеве — 1,6 цэнтн. Такім чынам, **калгас дарэмна страціў 28 цэнт. насеньня.** Акрамя эканоміі насеньня, радковы пасеў (калі-б ён ужываўся) павысіў-бы ўраджайнасьць да 10 і больш процантаў.

Здавалася-б, што калгас павінен быў улічыць страты, якія ён дапускаў у часе сяўбы, і актыўна ўзяцца за раньняе зябліва, павысіўшы тым самым ураджай яравых. Аднак і гэта ня зроблена. На 7 кастрычніка з 500 га зазяблена толькі 100 га. Пры наяўнасьці 130 коняй, пры абслугоўваньні МТС, можна было-б дасягнуць значна большых тэмпаў у выкананьні пляпаў зябліва.

Калгас «Чырвоны спэцыяліст» мае жывёлагадоўчы ўхіл. Перад праўленьнем пастаўлена баявая задача — забясьпечыць жывёлу на зіму кармамі. Аднак і тут відавочны прарыў. З плянавага заданьня ў 300 тон, засіласавана толькі 150 тон. Пабудаваная вежа, ёмістасьцю ў 300 тон, пустуе.

Барбарскія адносіны да зьберажэньня сельгасмашын характарызуюць усю безадказнасьць кіраўніцтва калгасу да грамадзкай маемасьці. **Снопавязалкі, радковыя сяўркі і інш. складаныя машыны валяюцца ў беспарадку пад адкрытым небам. Яны мокнуць пад дажджом, іржавеюць, псуюцца.** Партыйная ячэйка ня здолела мабілізаваць калгасныя масы на захаваньне машын.

На запытаньне, чаму машыны валяюцца ў беспарадку, намесьнік старшыні калгасу **Радзівонаў** адказаў: «Ня наша справа, гэта машыны 1-й Менскай МТС». Як быццам справа захаваньня дзяржаўнай маемасьці яго не датычыць. Радзівонаў замест ліквідацыі прарываў у выкананьні асеньня-гаспадарчых кампаній, увесь час толькі п'янствуе, камандуе калгасьнікамі, вядзе гаспадарку да заняпаду. Яму падпявае член КП(б)Б **Карпіловіч.**

Кіраўніцтва калгасу «Чырвоны спэцыяліст» павінна быць аздароўлена і ўмацавана. Задача Менскай МТС — неадкладна мабілізаваць масы на практычнае ажыцьцяўленьне пастановы ЦК і СНК, фарсаваць тэмпы зябліва з тым, каб да 20 кастрычніка поўнасьцю выканаць плян.

В. Александровіч.

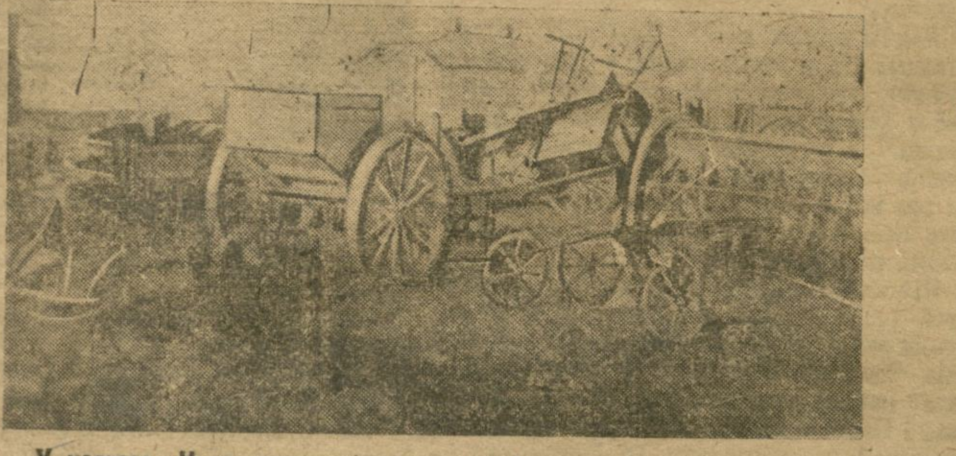

У калгасе «Чыр. спэцыяліст машыны іржавеюць пад дажджем

Барацьба за ўжываньне агратэхнікі не распачата

ПУХАВІЧЫ. Пухавіцкая МТС арганізавана яшчэ ў 1931 г. Яна ўкамплектавана 24 трактарамі, загадчыкамі вытворчых вучасткаў, аграномамі. МТС мае ўсе ўмовы для таго, каб стаць сапраўдным арганізатарам калгаснай вытворчасьці.

Але нельга сказаць, што МТС на сёньняшні дзень дабілася посьпехаў у барацьбе за высокі ўраджай. Наадварот, барацьба за ўжываньне агратэхнічных мерапрыемстваў амаль што зусім не распачата. Аграмінімум не ажыцьцяўляецца.

Па 66 калгасах, якія абслугоўваюць МТС, у 1932 г. праведзена ачыстка насеньня на 31 проц., пратручваньне — на 14 проц., засеяна гатунковым насеньнем — каля 40 проц., зроблена радковага пасеву 15 проц. да ўсёй пасеўнай плошчы.

Асабліва дрэнна стаіць справа са сваячасовасьцю пасеваў. У часе веснавой сяўбы некаторыя калгасы зацягнулі сяўбу да 26 дзён супроць вызначаных тэрмінаў.

Яшчэ горш стаіць справа з выкананьнем пляну азімай сяўбы і зябліва. На 5 кастрычніка засеяна 91,3 проц. да пляну. **Плян зяблівага ворыва выканан на 11,4 проц.**

Калгасная грамадзкасьць не мабілізавана вакол раньніх тэмпаў зяблівага ворыва. Плян зябліва не даведзен да вытворчых брыгад.

МТС яшчэ не стала арганізатарам хэмізацыі сацыялістычных палёў. Нічога канкрэтнага ня зроблена ў пытаньні ўвядзеньня севазваротаў. Хоць магчымасьці для ўвядзеньня правільных навукова-абгрунтаваных севазваротаў ёсьць.

Пухавіцкая МТС павінна неадкладна перабудаваць сваю работу ў адпаведнасьці з апошняй пастановай ЦК і СНК, павярнуцца тварам да вытворчасьці, змагацца за павышэньне ўраджайнасьці, абвясьціць рашучую барацьбу стратам, якія на сёньняшні дзень дапускаюцца ў калгасах МТС.

Касьпяровіч.

Памольны збор—неадлучная частка збожжазагатоўчага пляну

Здача збожжа па БССР

(У процантах да гадавога пляну)

Загатоўлена на 1 кастрычніка

Калгасамі МТС	Інш. калгасамі	Аднаасобнікамі	Памольны збор	Усяго па БССР
56,3	44,3	20,8	18,4	30,9

Загатоўлена на 5 кастрычніка

Калгасамі МТС	Інш. калгасамі	Аднаасобнікамі	Памольны збор	Разам
62,4	48,5	24,5	20,1	35,3

Няма кантролю за памольным зборам

БАБРУЙСК. Мясцовыя арганізацыі не аддаюць патрэбнай увагі памольнаму збору. На 4 кастрычніка плян 3 кварталу па гарнцавым зборы выканан толькі на 70 проц., гадавое заданьне — на 15,5 проц. Партыйныя ячэйкі на мясцох, праўленьні калгасаў нядбайна адносяцца да сваячасовай здачы памольнага збору і зусім спакойна назіраюць, як у радзе млыноў разбазарваецца памольны збор направа і налева. Толькі за апошні час выяўлена разбазарваньне звыш 2 тон збожжа.

Калгас «Зара рэвалюцыі», Харлапавіцкага сельсавету, не прызнае ніякіх нарадаў на збожжа. З памольнага збору выдаваліся натуральныя авансы калгасьнікам. Расходваўся памольны збор і на іншыя патрэбы. У выніку разбазарана 988 кгр. гарнцу.

У калгасе імя Варашылава, Хімаўскага сельсавету, не ўстаноўлена ніякага кантролю над работай млыну. Спагнаньне і хаваньне памольнага збору ўскладзена бяз усякага кантролю на млынара. У выніку адсутнасьці кантролю разбазарана 217 кгр. збожжа.

Раскрадальнікаў памольнага збору нельга інакш разглядаць, як раскрадальнікаў сацыялістычнай маемасьці. Пралетарскі суд павінен рашуча ўдарыць па тых, хто разбазарвае дзяржаўнае збожжа.

Трэба цьвёрда памятаць, што памольны збор — неадлучная частка збожжазагатоўчага пляну.

А. Б.

Адпраўка збожжа з малатарні на ссыпны пункт

Залежы гарнцу на млынох

ВУЗДА. На 1 кастрычніка квартальны плян памольнага збору па раёне выканан на 100,3 проц. Гэта лічба магла-б быць значна большай, калі-б мы ня мелі на асобных млынох фактаў злачыннага разбазарваньня памольнага збору. Так, на млыне Ядашанскага сельсавету квіткі не выдаюцца, няма ўліку і кантролю за паступленьнем і расходваньнем памольнага збору. На млыне ў Закройшчыне ёсьць залежы гарнцу, але адгрузка яго не арганізавана. На млыне саўгасу «Ануфрава» разбазарана 14 тон, на млыне «Астроўка» — 1 тона, у Ліцьвянах — 0,5 тон.

«Райзагатзбожжа» павінна зараз-жа наладзіць улік памольнага збору на млынох, арганізаваць сваячасовую адгрузку гарнцу і прыцягнуць да суровай адказнасьці тых, хто разбазарвае памольны збор. **(Белта).**

Перамога калгасаў Тураўшчыны

ТУРАЎ. (Па тэлегр.). Пад кіраўніцтвам партарганізацыі, на аснове мабілізацыі шырокіх калгасных мас, калгасны сэктар Тураўскага раёну выканаў гадавы плян збожжазагатовак на 3 кастрычніка на 102,6 проц.

Змагаемся за сканчэньне пляну загатовак у бліжэйшыя дні па аднаасобным сэктары.

РК — ЛЯХАЎ.
РВК — НІКІПАРОВІЧ.
Райзагатзбожжа — ШЫНЭЛЬКА.

Разбазараны дзесяткі тон збожжа

Ворша. (Наш кар.) З млыноў Аршанскага раёну на дзяржаўныя склады і элеватар павінна паступіць 2.500 тон памольнага збору — крыху менш, чым у парадку загатовак (2.700 тон).

Жнівень і асабліва верасень, з прычыны вялікага размолу збожжа, далі даволі значнае паступленьне памольнага збору. У выніку на млынох зьявіліся вялікія запасы збожжа, якое павінна быць здана на элеватар.

Але калгасы і саўгасы, якім належаць млыны, не сьпяшаюцца з разгрузкай складаў. На млыне саўгасу „Бабінічы“ ляжыць звыш 2.000 кгр. збожжа; на копыскім млыне 2.500 кгр., на ламачынскім—2.624 кгр. Аршанскі млын за верасень ня здаў каля паловы сабранага гарнцу. Такое-ж становішча і на іншых млынох.

Больш таго, памольны збор ня толькі не здаецца сваячасова на элеватар, але паступова разбазарваецца на месцы. Так, па млыне саўгасу «Бабінічы» дырэкцыя саўгасу разбазарыла з памольнага збору без нарадаў 36 кгр. пшаніцы, 3.600 кгр. жыта, 7.117 кгр. ячменю, 2.470 кгр. аўса. У Копысі памольным зборам распараджаўся мястэчковы камбінат. У Забалоцьці скарыстоўвалі памольны збор для патрэб саўгасу. У Зубаве ўвялі практыку аплаты работнікам млыну **натурай**—з памольнага збору. Яромкаўскі млын, які належыць калгасам „Новы быт“ і „Новыя Гарбацэвічы“, зусім ня зьбіраў гарнцу.

Апартуністычнае мясьніцтва, злачыннае разбазарваньне **дзяржаўных** збожжавых фондаў ня сустрэлі рашучага адпору з боку раённых арганізацый. У пракуратуры заведзены справы, якія дагэтуль ляжаць не разгледжанымі. Млыны працуюць бескантрольна. Часта няма ніякага ўліку паступіўшага збожжа.

Я.

Клясава-варожыя элемэнты пралезьлі ў камісіі садзейнасьці

ГЛУСК. Аднаасобны сэктар Глускага раёну выканаў толькі 22,6 проц. пляну загатовак. З кулакоў спагнана толькі 8,1 проц. цьвёрдых заданьняў.

Камісіі садзейнасьці збожжазагатоўкам па радзе сельсаветаў зусім не працуюць. У некаторых населеных пунктах у камісіі пралезьлі клясава-варожыя элемэнты. Так, у Жалвінецкім сельсавеце заможнікі, якія пралезьлі ў камісіі садзейнасьці, разьмяркавалі загатоўчыя пляны па вёсках па прынцыпе кулацкай ураўнілаўкі — 7 пудоў на гаспадарку. Калі-ж беднякі запратэставалі супроць гэтага і сельсавет выклікаў камісіі для дакладу, члены камісіі заявілі: «Ня наша справа займацца пытаньнем, ці могуць беднякі здаваць 7 пуд.» Гэта заява выразна паказвае кулацкі твар некаторых членаў камісіі садзейнасьці. У вёсцы Ратмеравічы беднякі атрымалі большае заданьне, чым серадняки і заможнікі.

Неабходна ўстанавіць кантроль калгасных мас над працай камісій садзейнасьці загатоўкам.

Б.

XII пленум ВККІ

У ПАЧАТКУ ВЕРАСЬНЯ Ў МАСКВЕ АДБЫЎСЯ XII ПЛЕНУМ ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ КАМУНІСТЫЧНАГА ІНТЭРНАЦЫЯНАЛУ.

XII ПЛЕНУМ ВККІ ЗАСЛУХАЎ:

1) ДАКЛАД ТАВ. КУУСІНЭНА АБ МІЖНАРОДНЫМ СТАНОВІШЧЫ І ЗАДАЧАХ СЭКЦЫЙ КАМУНІСТЫЧНАГА ІНТЭРНАЦЫЯНАЛУ.

2) ДАКЛАД ТАВ. ТЭЛЬМАНА (КП ГЕРМАНІІ) ПРА ЎРОКІ ЭКАНАМІЧНЫХ СТАЧАК І БАРАЦЬБЫ БЕСПРАЦОЎНЫХ І СУДАКЛАД ТАВ. ЛЕНСКАГА (КП ПОЛЬШЧЫ) І ГОТВАЛЬДА (КП ЧЭХА-СЛАВАКІІ) ПРА ЗАБАСТОВАЧНЫ РУХ І БАРАЦЬБУ БЕСПРАЦОЎНЫХ У ПОЛЬШЧЫ І ЧЭХА-СЛАВАКІІ.

3) ДАКЛАД ТАВ. АКАНА (КП ЯПОНІІ) ПРА ЗАДАЧЫ КАМУНІСТАЎ У БАРАЦЬБЕ СУПРОЦЬ ІМПЭРЫЯЛІСТЫЧНАЙ ВАЙНЫ І ВАЕННАЙ ІНТЭРВЭНЦЫІ Ў СУВЯЗІ З ПАЧАТАЮ НА ДАЛЕКІМ УСХОДЗЕ ВАЙНОЮ.

4) ДАКЛАД ТАВ. МАНУІЛЬСКАГА ПРА САЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ БУДАЎНІЦТВА Ў СССР У СУВЯЗІ З ЗАВЯРШЭНЬНЕМ ПЕРШАЙ ПЯЦІГОДКІ І НАМЕЧАНЫМІ АСНОЎНЫМІ ПАЛАЖЭНЬНЯМІ ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ.

ПЛЕНУМ ЗАСЛУХАЎ ІНФАРМАЦЫЮ ТАВ. БЭЛА-КУН ПРА 50 ГАДАВІНУ СА ДНЯ СЬМЕРЦІ КАРЛА МАРКСА, ШТО АДБУДЗЕЦЦА З САКАВІКА 1933 Г. І ДАРУЧЫЎ ПРЭЗЫДЫУМУ ВККІ У СУВЯЗІ З ГЭТАЙ ГАДАВІНАЙ ПАДРЫХТАВАЦЬ І ПРАВЕСЬЦІ МАСАВУЮ КАМПАНІЮ ПА ПАПУЛЯРЫЗАЦЫІ МАРКСЫЗМУ - ЛЕНІНІЗМУ. ПЛЕНУМ ЗРАБІЎ ДАДАТКОВЫЯ ВЫБАРЫ Ў ПРЭЗЫДЫУМ І ЗАЦЬВЕРДЗІЎ ФІНАНСАВУЮ СПРАВАЗДАЧУ ВККІ.

УСЕ ПАСТАНОВЫ БЫЛІ ПРЫНЯТЫ ПЛЕНУМАМ АДНАГАЛОСНА.

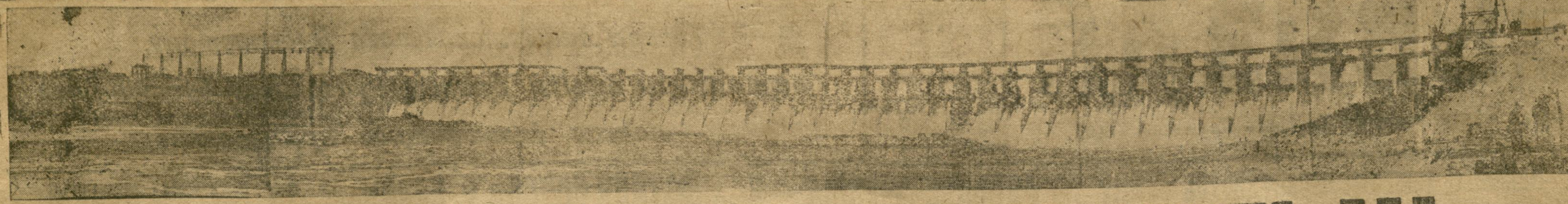

ПАБУДОВАНА магутная КРЭПАСЬЦЬ сацыялізму

„Камунізм ёсьць савецкая ўлада плюс электрыфікацыя ўсёй краіны" (ЛЕНІН)

СЬВЯТА ПЕРАМОГІ

10-га кастрычніка а 11 гадз. раніцы ўступае ў строй сацыялістычнай індустрыі прыгожасьць і гонар савецкай электрыфікацыі — Дняпроўская электрастанцыя.

Днепрабуд — гэта ўвасабленьне тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва ў нашай краіне, доказ магутнасьці пралетарыяту СССР і яго ленінскай партыі, рэвалюцыйны выклік усяму капіталістычнаму сьвету.

Калі капіталізм задыхаецца ад жорсткага крызісу, гасіць домны і топкі сваіх электрастанцый, закрывае заводы і выкідае новыя мільёны мас пралетарыяту на галоднае беспрацоўе, — у Савецкім саюзе пускаюцца новыя гіганты, мільёны кілёват электраэнэргіі прыводзяць у рух тысячы новых заводаў, павышаецца жыцьцёвы ўзровень працоўных мас. Гэта будаўніцтва дэманструе перад усім сьветам выключныя перавагі плянавай сацыялістычнай гаспадаркі. Кожная наша перамога, кожны посьпех выклікае радасьць і захапленьне ня толькі нашых пралетараў, але і пралетараў усяго сьвету і штурхае на барацьбу за сацыялізм.

Днепрабуд на сваіх грандыёзных разьмерах зьяўляецца адным з першых гігантаў першай пяцігодкі. Днепрабуд не магла пабудаваць царская капіталістычная Расія з-за прыватнай уласнасьці на зямлю. Толькі савецкая ўлада, якая зьнішчыла гэту ўласнасьць, магла пабудаваць Днепрабуд.

Пабудова плаціны і шлюзу робіць Днепр упяршыню ў гісторыі поўнасьцю суднаходным, адкрывае вялікі новы тэшны водны шлях, даўжынёю звыш 2.000 клм., па якім папльве лес, збожжа, нафта, соль і замежныя тавары. Гэта дасьць краіне мільёны рублёў эканоміі на перавозках.

Павышэньне ўзроўню Днепра на 37 мэтраў дасьць магчымасьць узьняць ураджайнасьць вялізарнейшых засушлівых тэрыторый Украіны, якія належаць саўгасам і калгасам. Лямпачка Ільліча асьвятліць гарады і вёскі.

Дняпроўскі гігант, які рабочая кляса пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі пабудавала на працягу пяці год, зьяўляецца лепшым доказам правільнасьці генэральнай лініі партыі, яе барацьбы з правымі і «левымі» апартуністамі.

Высокімі тэмпамі разьвівалася будаўніцтва Днепрабуду, шпарка расла і яго партыйная арганізацыя. Невялікая ячэйка 3-4 гады таму назад, зараз мае каля 5.000 членаў і кандыдатаў партыі, 10.000 камсамольцаў. Растуць моцныя кадры камуністаў-спэцыялістаў.

Маючы невялікі вопыт у будаўніцтве гідрастанцый і тым больш плацін, у будаўніцтве буйных мэталюргічных камбінатаў, мы ўсё-ж здолелі асвоіць гэта складанае будаўніцтва і з посьпехам яго закончыць. Днепрабуд стварыў вопыт, стварыў кадры і яшчэ раз пацьвердзіў указаньне тав. Сталіна, што няма такіх крэпасьцяй, якіх-бы бальшавікі ня здолелі ўзяць.

Мантажныя работы гіганцкіх напорных труб (улітак), накіроўваючых апаратаў і турбін рабіліся ўдарнымі брыгадамі т. т. **Юхніка, Чэрмэнка, Гапаненка. Мантаж генэратараў рабіўся камсамольскай брыгадай Папова і Кавальчука.** Усё гэта пралетары, узрошчаныя і падрыхтаваныя **на Днепрабудзе.** Посьпехі калектыву мантажнікаў тлумачацца і ўмелым кіраўніцтвам інжынэраў т. т. **Уральскага, Шатуліна і Пышнінкага.**

ТУРБІННЫ ВАЛ ДНЯПРОЎСКАЙ ДЭС

Амэрыканская кансультацыя, на аснове свайго вопыту ў Амэрыцы, вызначыла магчымасьць сканчэньня будаўніцтва да 1934 году. Партыя паставіла перад калектывам работнікаў Днепрабуду задачу — разьвіць больш высокія тэмпы і даць першы ток да 1-га мая 1932 году. Гэта задача была выканана.

1-га мая 1932 году ўступіў у строй першы агрэгат Днепрадрэсу. Гэта была найвялікшая перамога, калі магутныя сілы Дняпра сталі на службу сацыялізму, калі Днепр стаў цячы па правадох і пасылаць мільёны кілёват-энэргіі заводам, фабрыкам і варштатам Украіны. З таго дня Дняпроўская водная стыхія была пераможана і прымушана круціць лопасьці магутных турбін гідрастанцыі. **З таго дня Днепрадрэс бесьперабойна перадае па лініях ток самага высокага ў Саюзе напружаньня — 160.000 вольт.**

Побач з Днепрабудам, на базе таннай дняпроўскай электраэнэргіі будуць працаваць вялізарныя заводы.

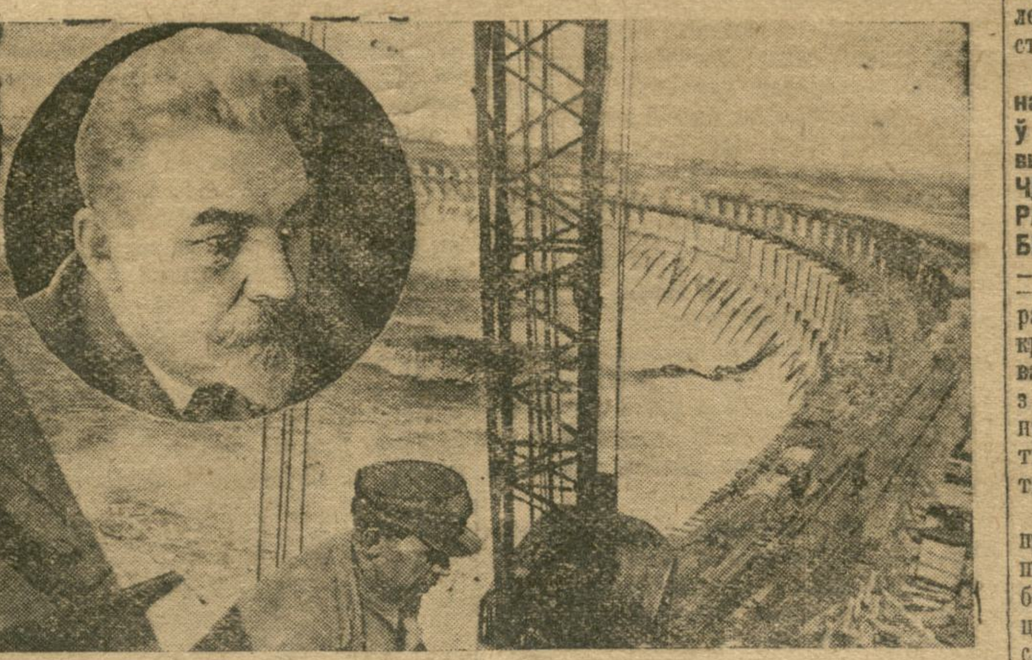

ПЛАЦІНА ДНЯПРОЎСКАЙ ДЭС
У АВАЛЕ: НАЧАЛЬНІК ДНЕПРАБУДУ ТАВ. ВІНТЭР

На месцы старой «Запароскай Сечы» будуецца вялікі дняпроўскі камбінат, аб разьмерах якога можна меркаваць па яго кошту. **Днепрабуд (плаціна, гідрастанцыя, шлюзы і масты) каштуюць 220 мільёнаў руб., а ўвесь Днепракамбінат — 983 млн. руб., г. зн. ён амаль роўны Магнітагорскаму заводу.**

Пабудовай Дняпроўскай гідрастанцыі мы ствараем выстарчальную электра-энэргетычную базу для вырабу алюмінія, здабыча і выплаўка якога робіцца хэмічным спосабам з гліны - баксітаў.

Нам вельмі патрэбна для машына-будаўнічай прамысловасьці высокаякасная сталь і інструмэнты, спэцыяльная электросталь і інш. Гэту патрэбнасьць задаволіць Запарожсталь, якая па выпуску прадукцыі зойме ня толькі першае месца ў Саюзе, але будзе адной з найвялікшых у сьвеце.

1.224 тыс. тон перадзельнага чыгуну, 1.430 тыс. тон якасных і высокаякасных сталяй, у тым ліку 80 тыс. тон электраплавільнай — вось гадавая прадукцыя Запарожсталі.

Разьмяшчэньне мэталюргічнага заводу вельмі спрыяютае. Завод знаходзіцца ўсяго ў 200 клм. ад данецкага вугалю і 100 клм. ад крываровскай руды. Апрача таго, завод поўнасьцю забясьпечан вадой і транспартам. Запарожсталь будзе зьяўляцца магутным электрыфікаваным прадпрыемствам, апошнім словам перадавой тэхнікі ў мэталюргіі.

Вельмі важна для заводу мець поўны вытворчы цыкль, для чаго побач з ім разьмешчаны прадпрыемствы, з якімі будзе каапэравана яго работа. **Гэта коксахэмкамбінат, які дае кокс і коксавы газ мэталюргічнаму заводу; шлакацэмэнтны і шамотныя заводы, якія атрымліваюць ад Запарожсталі шлак і доменны газ; завод фэрасплаваў які забясьпечыць гігант неабходнай колькасьцю фэрасплаваў.**

І ТАК, ПОБАЧ З ДНЯПРОЎСКАЙ ГІДРАСТАНЦЫЯЙ СТВАРАЕЦЦА ВЯЛІЗАРНЫ ДНЕПРАКАМБІНАТ — НОВАЯ БАЗА САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ІНДУСТРЫІ. Чыгун, сталь, алюміній, кокс, фэрасплавы, шамот, будматар'ялы — усё гэта прадукцыя Днепракамбінату.

На Днепрабудзе ўпяршыню ў СССР ужываецца поўнасьцю мэханізацыя ўсіх відаў работы. Старая Расія ведала работу на аснове цяжкай ручной працы. Тачкі, насілкі, каткі, козы на плячох і інш. былі цяжкімі спосабамі будаўнічых работ, а іх спадарожнікамі — надарванасьць і сьмерць.

На Днепрабудзе, дзякуючы правільнаму партыйнаму і тэхнічнаму кіраўніцтву выразна працавалі ўсе машыны, мэханізмы, краны, экскаватары, транспарт і людзі. Нават высока разьвітая амэрыканская тэхніка з самымі навейшымі мэханізмамі была пакінута ззаду рэкордамі Днепрабуду, дасягнутымі на аснове сацспаборніцтва і ўдарніцтва.

Рабочыя, інжынэры і ўвесь калектыў дняпроўскіх будаўнікоў разьвівалі надзвычай напружаныя, высокія бальшавіцкія «днепрабудаўскія» тэмпы, праяўлялі выключны працоўны гераічны ўздым і дасягалі звышсусьветных рэкордаў па кладцы бэтону — **500.000 кубамэтраў у сэзон.**

Гэты сапраўдны рэвалюцыйны энтузіязм рабочых і інжынэрна-тэхнічных мас, сапраўдная творчасьць іх працы ня спынялася і ў цёмныя глыбокія ночы, і сьнежныя навальніцы, і зімовыя трасучыя маразы.

Ня гледзячы на рад трудпасьцяй, на недахват рабочай сілы і зьніжэньня працысцыпліны, на паасобных вучастках будаўніцтва, у момант самага гарачага разгортваньня работ — **асноўныя кадры будаўнікоў Днепрабуду мабілізаваліся пад кіраўніцтвам партыі і рацыі на працоўныя паходы, на вытворчы марш, на ліквідацыю прарываў.**

Цяжка адрозьніць паасобных герояў ад агульнай іх масы. Асабліва трэба падкрэсьліць ролю камсамолу ў працоўных паходах, яго пасьпяховую барацьбу за тэмпы, але ня трэба забываць, што героямі Днепрабуду зьяўляецца ўвесь **шматтысячны калектыў будаўнікоў.**

ДНЕПР ПЕРАМОЖАН. Пралетарыят пад кіраўніцтвам партыі на гэтым важнейшым вучастку аказаўся пераможцам над прыродай, над клясавым ворагам, аўладаўшы перадавой тэхнікай Днепрабуду. Пабудавана яшчэ адна крэпасьць у міжнароднай барацьбе за вызваленьне рабочае клясы, яшчэ адна вострая зброя ў барацьбе за перамогу сацыялізму ва ўсім сьвеце.

Праскунас.

Барацьбітом за генэральную лінію партыі

Цэнтральнае бюро сэкцыі навуковых працаўнікоў БССР ад імя ўсіх членаў сэкцыі шле палкае бальшавіцкае прывітаньне барацьбітом і пераможцам Днепрабуду, заслужыўшым сваёй сацыялістычнай перамогай лепшыя дасягненьні сусьветнай капіталістычнай тэхнікі.

Пад сталёвым кіраўніцтвам камуністычнай партыі, поўныя няўхільнай рашучасьці ў выкананьні пастаўленай мэты — пабудовы сацыялістычнага грамадзтва — РАБОЧЫЯ, СПЭЦЫЯЛІСТЫ, І СЛУЖАЧЫЯ ДНЕПРАБУДУ ЎПІСАЛІ Ў ГІСТОРЫЮ БАРАЦЬБЫ ПРАЛЕТАРЫЯТУ ЗА САЦЫЯЛІЗМ СЛАЎНУЮ СТАРОНКУ, якая застанецца прыкладам і кіраўніцтвам для нашых далейшых вялікіх будоўляў сёнешняга і заўтрашняга дня.

Мы ганарымся тым, што жывем у такую эпоху, калі ў нас на адной шостай зямнае кулі, **нябачанымі у сьвеце тэмпамі, узрастаюць такія гіганты, ЯК ДНЕПРАБУД — гэта дзецішча ленінскага пляну электрыфікацыі,** выраз моцы пралетарыяту, у той час, калі ў акружаючым нас капіталістычным сьвеце спыняюцца машыны, тухнуць домны, разбураюцца з абліча зямлі вялізарнейшыя прадпрыемствы, тінуць дасягненьні навукі і культуры.

Энтузіязм, з якім рабочыя, спэцыялісты і служачыя Днепрабуду датэрмінова выканалі вялікую справу, даручаную ім пралетарыятам СССР, паслужыць нам і ўсім працаўнікам СССР пезамяніпым узорам, які натхняе на далейшыя крокі ў пабудове сацыялізму.

Ад нас, навуковых працаўнікоў БССР, лепшым прывітаньнем калектыву байцоў Днепрабуду **будзе наша яшчэ больш упартая работа па аўладаньні вышынямі навукі і тэхнікі, па падрыхтоўцы высокакваліфікаваных кадраў — будаўнікоў сацыялізму, якія,** выкарыстаўшы вопыт Дняпра, вопыт барацьбы і перамог, змаглі-б дабіцца яшчэ больных посьпехаў у выкананьні грандыёзных задач, якія стаяць перад СССР у другой пяцігодцы.

Цэнтральнае бюро сэкцыі навуковых працаўнікоў БССР.

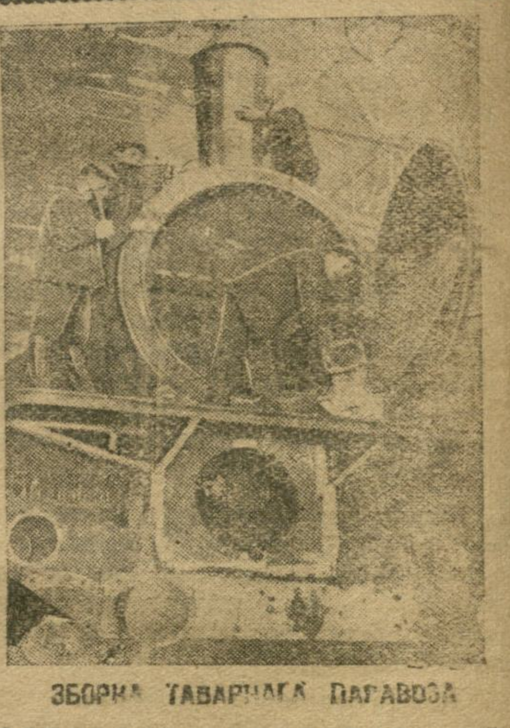

ЗБОРКА ТАВАРНАГА ПАРАВОЗА

У баёх за Днепрабуд

Эм. Міндлін

Перадавіца першай днепрабудаўскай газэты, у першы год выданьня, у першым нумары пачыналася словамі:

«Напружаньнем сіл савецкай грамадзкасьці нашай краіны, і ў першую чаргу, напружаньнем сіл непасрэдных будаўнікоў,—толькі гэтым мы здолеем забясьпечыць патрэбны тэмп, патрэбнае завяршэньне вялізарнейшага будаўніцтва Днепрабуду».

Перадавіца гэтага нумару газэты «Днепрастрой» датавана 12 ліпеня 1927 г. Тады толькі прыбывалі першыя партыі зямлякопаў, насьпех будавалі баракі. Маленькі катэр бегаў ад ціхага Запарожжа да нямецкай калёніі, абыходзіў скалістыя астраўкі, парослыя чаротам. Людзі зьбіраліся на палубе катэра, паказвалі ў прастор пальцамі, гаварылі:—тут будзе плаціна, шлюзы будуць там, там будзе станцыя.

У той год, упяршыню пачуўшы пра пачынаньні на берагох Дняпра, амэрыканскія знаўцы ставілі дыягназ: пры амэрыканскай тэхніцы падобны праект можна ажыцьцявіць за 8 год.

Але менш чым праз 5 год газэта «Пролетар Днипробуду», якая прыйшла на зьмену газэце «Днепрострой», вялізарнымі літарамі, крочыўшымі праз газэтнае поле, як мачты лініі перадачы крочаць сёньня праз палі Днепрапятроўшчыны, паведаміла: «Днепр пашоў праз суцэльны бэтонны грэбень плаціны».

Гэта было 8 сакавіка 1932 году.

Кастрычніцкія нумары «Пролетар Днипробуду» былі прысьвечаны дням пускавога штурму. Газэта публікуе імёны ўзнагароджаных, праграму сьвяткаваньня ўрачыстага адкрыцьця Днепрабуду, малюе ўпрыгожаньні берагоў і плаціны, над якімі працуюць выдатныя мастакі. Плаціна пабудавана, электрычнасьць нясецца—сьмяротная і жыватворная—на дротах ускінутых на высокія плечы волатаў-матч.

Паміж першым нумарам «Днепростроя» і сьвяточнымі нумарамі «Пролетар Днипробуду»—усе этапы барацьбы.

Калі сьвяткуюць перамогу, трэба гаварыць аб тым, як яна далася.

***

На плаціне, над 47 шумлівымі і бліскучымі вадаспадамі, я сустрэўся з чалавекам, гісторыя якога ёсьць адказ на пытаньне, як быў узят Дняпро. Яго завуць Алянюк. Ён—частка, па якой пазнаецца цэлае. Мы павярнулі назад кінастужку ўспамінаў. На «экране»—зіма 1928 году. У той год ражамі адгароджвалі вучасткі зямлі, адкуль выпампоўвалі ваду, агалялі няроўнае дняпроўскае дно. На дне ўкладвалі фундамант плаціны. Але спачатку трэба было апусьціць раж-вялізарную скрыню, велічынёю ў шматпавярховы дом, напоўненую каменьнямі. Апушчаны раж не стаяў на дне. Яго падымалі і апускалі зноў.

Лютавала завіруха. На клыкастых каўшох экскаватараў павісала лёдавае гальлё. Сьнег падаў шкелкамі. Чырвона-жоўтыя языкі агнёў гойдаліся ў марозным паветры. Ахова працы не дапускала спуску на дно ў такія дні. Завіруха затрымлівала будаўніцтва. Работа на вучастку тэхніка Алянюка стаяла. Дняпро ня прымаў ражу. Алянюк, наперакор забароне аховы працы, парашыў дасьледваць дно, каб даведацца, што перашкаджае ражу стаць проста. Яго спускаюць амаль нелегальна, ён не належыў да вадалазнай групы, ён ніколі да гэтага ня спускаўся на дно ракі.

Група людзей над балонкай з трывогай сочыць за скафандрам, які пагружаецца ў ваду. Сьцяжкі, прывязаныя да вяроўкі на адлегласьці мэтра адзін ад другога, паказваюць глыбіню, на якую апусьціўся тэхнік.

Пяць... восем... дзесяць...

Перад вачыма Алянюка за тоўстым шклом скафандра шэра-зялёныя пласты вады. Мёртвы холад унутры скафандра ахапляе цела тэхніка. Пальцы ў рукавічках дрантвеюць. Ногі яго не адчуваюць дна. Дна няма.

Над балонкай, стаіўшы дыханьне, стаяць людзі. Сьцяжкі адыходзяць у глыбіню.

Адзінаццаць... Чатырнаццаць... Сямнаццаць...

Вяроўка спынілася. Сьцяжкі не пагружаюцца ў ваду. Ён на дне.

Сьцюжа хапае за скуру, забіраецца ў жылы, тармозіць кроў.

Тэхнік аглядае дно. Што-б магло перашкаджаць ражу? Ня згінаючы кален, ён робіць некалькі крокаў, і ў апошні момант, калі яму здаецца, што ён больш ня можа вытрымаць гэтай разьлітай на крыві сьцюжы, — бачыць прычыну. Тонкая, конусападобная глыба падымаецца ўверх. У яго хапае сіл зразумець: вяршаліна глыбы вострая, лот ня трымаўся на ёй, сьлізгаў, ствараў ілжывае ўяўленьне аб паверхні дна. Зрубіць глыбу.

— Зрубіць глыбу, — прагаварыў ён, калі яго выцягнулі наверх і абмарожанага даставалі са скафандра.

Вадалазы, якія спусьціліся паводле яго ўказаньня, пасрубілі глыбу. Раж быў спушчан. Спусьцілі другія ражы і адгарадзілі катлаван у сярэдзіне ракі. З катлавану адпампавалі ваду. Дняпро абыходзіў адгароджаны вучастак — на агаленым дне пасярод ракі клалі фундамант плаціны.

***

Алянюк — імя ўласнае, заслужанае і індывідуальнае. Тым ня менш Алянюк можа гучэць і як назоўнае. Бо на Дняпры працавалі Алянюкі. Яны былі на кожным вучастку. Расказаць аб адным з іх — значыць расказаць пра ўсіх. Гэта яны стварылі плаціну — вялізарнейшую ў сьвеце. Гэта яны ўклалі 1.600.000 кубічных ярдаў бэтону — г. зн. ва многа раз больш таго, што было ўкладзена пры самай грандыёзнай бэтоннай кладцы ў сьвеце. Выгнутая грабёнка — сорак сем шасьцідзесяцімэтравых бычкоў — падпірае разьліты і высока пакрыўшы парогі Дняпро. Падзеленая на пралёты дуга плаціны цягнецца ад шлюзавай камэры каля левага берагу да шкляной сьцяны будынку ДЭС'у. Ад шлюзаў да ДЭС'у — звыш тры чвэрці кілёмэтра. Дняпро імкліва і цяжка зваливаецца ў пралёты. Над вадаспадамі па масту пралятаюць аўтамабілі. Пешаходы чуюць пад нагамі ў сябе шум падаючага Дняпра.

Сёньня мастом праз плаціну аўладалі людзі, якія не будавалі плаціну. Мастакі ўпрыгожылі дняпроўскія берагі. Сьцягі распускаюцца на мачтах і бэтонных драбінах. Трыумфальныя аркі шматфарбнымі дугамі ўзьнімаюцца над брукам. Будынкі абернуты ў палітнішчы лёзунгаў. Будуюцца трыбуны. Расчынены ўваходы на выстаўку і музэі.

Днепрабуд апранут у сьвяточную вопратку. Але ўпрыгожаньні не замятуць сьлядоў нядаўніх баёў, што тут адбываліся. Прыгожы сьвяточныя вопраткі, але яшчэ ярчэй сьляды ўчарайшага дня — дня барацьбы за Дняпро. Можа быць гэтыя сьляды, гэтыя напамінаньні аб тым, як быў узят Дняпро — самае ўрачыстае ва ўсім, чым упрыгожаны зараз берагі Дняпра.

Патрэсканая і даўно выцьвіўшая дошка на левым беразе спыняе ўвагу: «За 500 тысяч кубамэтраў» — сіняй фарбай крыва напісана на дошцы. Іншыя з літар ужо ледзь відны. Вакол гэтага лёзунгу адбываліся гістарычныя баі за бэтон у 1930 г. Побач з дошкай — шчыт. На шчыце паказальнікі спаборніцтва паміж правым і левым берагамі «за 500.000 кубамэтраў».

У той год было заданьне ўкласьці за лета 427 тыс. кбм. бэтону. Амэрыканцы, праваўшыя на Днепрабудзе, узварушыліся. Гэтага не ажыцьцявіць. На Вільсонавай запрудзе было ўкладзена за адзін сэзон 380 тыс. — гэта сусьветны рэкорд. Але-ж гэта Амэрыка! Амэрыканскі транспарт! Амэрыканскі вопыт! Тэхніка!

Днепрабудаўцы высунулі сустрэчны плян — 500.000! Яны біліся за гэтыя поўмільёна з тэй-жа рашучасьцю, з якой адзін з днепрабудаўцаў — Алянюк — лез у люты мароз на дно ракі. Патрэсканая дошка з лёзунгам — сьлед гэтых дзён. На ёй не напісана, аднак, што і сустрэчны быў перавыканан: за лета было ўкладзена 518 кбм. бэтону.

У тыя дні месячную кладку даводзілі да 110 тыс. кубамэтраў. І гэта таксама было рэкордам, бо найвышэйшай месячнай кладкай да гэтага часу на будаўніцтве лічылася 85 т. кубамэтраў.

У сярэдзіне запруды на рэбрах бычкоў яшчэ і зараз разьвейваецца над імклівай вадой плякат-палотнішча: **«Уваход на камсамольскі вучастак перамычкі гультаём, прагульшчыкам, сымулянтам і правым апартуністам сурова забаронен». Палотнішча — сьлед баёў у сьнежні 1931 г.**

У лістападзе наступілі трывожныя дні. Бэтонам снабжалі з перабоямі. Раптам ударылі маразы. Сьцюжа хлынула на будаўніцтва, як лёдавы патоп. Нідзе і ніколі не рабілі кладкі бэтону зімой. Здань прарыву перабіралася з вучастку да вучастку. Праграма прадугледжвала кладку 8 тыс. кубамэтраў бэтону ў сьнежні. Але марозаў праграма не прадугледзела. Тады выступілі на сцэну Алянюкі. Яны высунулі павышаны плян — у 16 тыс. кбм. Гэта было пры 20 градусах марозу. Чужаземцы вельмі зьдзівіліся. Будаўнікі кінулі выклік зіме. Зіма адказала ўзмацненьнем марозаў. Тэмпэратура ўпала да 25 градусаў. Ня было ніякіх надзей на посьпех. Але вынікі сьнежаньскіх баёў паказалі 221 проц. выкананьня праграмы. **Энтузіясты-будаўнікі ўклалі ў сьнежні 18 т. кубамэтраў.** У студзені — і гэта лічба была перавышана. Так быў дасягнут яшчэ адзін рэкорд — кладка бэтону ў разгар зімы. Усё гэта вырашыла лёс плаціны.

На Днепрабудзе на кожным кроку — забытыя і нібы даўно страціўшыя сваю актуальнасьць лёзунгі, хутка напісаныя на сьценах або на шчытох заклікі напамінаньні.

Мы мінулі шлюз і выйшлі на левы бераг да шэрай бэтонамяшалкі. Яшчэ — надпіс — і такі-ж як усе крывы, хутка зроблены, у часе бою.

«Наш пароль — 700». Кожны падобны надпіс патрабуе, каб яго расшыфравалі. Аб ім можна спытаць любога працуючага на бэтонамяшалцы. Пытаем. Адказваюць:

— А гэта — сямісотнікі. Са сьнежаня яшчэ — так брыгаду адну празвалі за тое, што выкінула такі лёзунг — сямсот замесаў бэтону за зьмену.

— А раней колькі рабілі замесаў?

— Як вам сказаць. З самага пачатку — 145 было. Ну, а потым дайшлі да чатырохсот. А вось, калі трывога за плян пачалася, зьявіліся сямісотнікі. Замежны інжынэр, дык той нават хадзіў ад брыгады да брыгады і ўсё ўгаворваў, што гэта ўсё роўна, як на месяц ляцець. Баяўся, што заб'ем сабе ў галаву немагчымае і толькі будзем горш працаваць.

— Што-ж дабіліся сямісот замесаў?

Сугутарнік паківаў галавой.

— Больш! 962 давалі!

Мы не змаглі ўтаіць зьдзіўленьня. Але сугутарнік гаварыў далей:

— Ну, а пад самы канец і за тысячу пераваліілі. Па 1.306 давалі!

***

Надзвычай вялікая галоўная заля ДЭС'у, якая здаецца бяскрайняй, афарбавана ў белую фарбу. Пад нагамі бліскаць мэталёвыя плітки. Учарайшыя заклікі і лёзунгі замазаны фарбай. Сьляды тутэйшых баёў патанулі ва ўсеагульным бляску.

Пяць неасяжных павукападобных нярухомых апорных колаў чорнымі высокімі рэбрамі выступаюць з пяці найглыбейшых кратэраў. За гэтымі пяцьмя драўляны плот. На той бок плоту — адзін з кратэраў яшчэ пусты. У другім чарнее суцэльная маса ратору. Над двума ўжо высяцца гіганцкія рэбры турбагенэратараў. Гэта — чатыры турбіны другой чаргі. Калі плот будзе разабраны — адкрыецца панарама ўсіх дзевяці самых вялікіх на сьвеце турбін — 90 тысяч конскіх сіл кожная. Магутнасьць усяго Днепрадрэсу — 810 тыс. конскіх сіл, або каля 3 мільярдаў кілёват-гадзін у год.

ДнепраДЭС можна раўняць толькі з «найвялікшымі» — Ніягарскі і Тэннэсі. Але магутнасьць першай — 430 тыс. конскіх сіл, магутнасьць другой — 612 тыс. Большая з гэтых дзьвёх амаль на чацьвертую частку менш Дняпроўскай ДЭС.

Сёньня з дзевяці турбін працуюць пяць — першая чарга. Вада нясецца ў замураваных у фундамэнце ДЭС'у сьпіральных камэрах. Круцяцца рабочыя колы турбін. Плаўна круцяцца ратопы. Усё проста, як у табліцы множаньня: пяць турбін па дзевяноста тысяч конскіх сіл — чатырыста пяцьдзесят тысяч конскіх сіл. Вось арыфмэтыка ДЭС у тым выглядзе, у якім ён адкрыт, пушчан.

На чырвонаскурых гіганцкіх улітках, у якіх зараз нясецца з нячуванай сілай вада, магчыма засталіся надпісы — заклікі да чарговых перамог. Аб'ектам баёў была заклёпка. На кожную гіганцкую ўлітку прыпадала амаль 12 тысяч заклёпак. Паўтары-два тыдні на клёпку кожнай улітки — гэта быў ідэал, да якога можна было імкнуцца. Улітки клепаліся брыгадамі Івасешкі, Шэвяка, Гапоненка, Замкова. На клёпку кожнай улітки разам з падборам частак яе траціласі ў брыгад па чатыры дні.

Калі зьбіралі ратары (часткі генэратараў, якія круцяцца, — па 430 тон вагою кожны), энтузіясты рабілі тут справы ня менш дзіўныя, чым тыя, якія адбываліся на плаціне або на клёпцы ўлітак. Пры зборцы самых вялікіх ратараў у сьвеце у адну зьмену ўкладалі 210 лістоў ратарнага жалеза. У галоўнай залі ДЭС'у на зборцы ратараў брыгады Папова, Клімава, Траццякова, Мельнічэнка ўкладвалі каля 1.200 лістоў.

Тое, што было на зборцы ратараў, адбылося і на зборцы генэратараў. **«Лепшай брыгадзе мантажнікаў Савецкага саюзу»** — сьцяг з такім надпісам заслужыла камсамольская брыгада Папова. Першы генэратар зьбіралі 85 дзён. Пяты — 25 дзён. **Спачатку вучылі амэрыканцы. Потым вучылі амэрыканцаў.**

Будаўнікі ДнепраДЭС'у пакідаюць берагі Кічкасу. Яны адыходзяць на Волгу будаваць гігант, які ва многа раз перавышае ДнепраДЭС.

На апаленых сонцам палёх Днепрапятроўшчыны крочаць чорныя волаты-мачты, якія нясуць на высокіх плячах бясконцыя снапы дратоў. Электрычнасьць цячэ да пляцоўкі «А», на якой знаходзяцца цэхі алюмініевага, коксахэмічнага і мэталюргічнага камбінатаў. Яна цячэ да капальняў Данбасу, да Крываровскай руды, да марганца Нікапалю. Электрычныя помпы гоняць ваду на засушлівыя палі Украіны. Электрычныя плугі на бязмежных палёх Прыдняпроўя ўжо жывіцца дняпроўскай энэргіяй. Гаротныя калгасы і саўгасы Днепрапятроўшчыны пераходзяць з гнойных парнікоў на электрычную расаду. Электрычнасьць поіць палі. Дняпро працуе.

Але на палёх Паўночнай Таўрыі, у стэпах Кахаўскага раёну дасьледчыкі чэкісты рыхтуюць плян новага наступленьня на Дняпро — плян пабудовы дзьвёх плацін на Ніжнім Дняпры, плян арашэньня двух з паловай мільёнаў гэктараў засушлівай зямлі ў паўднёвых стэпах Прыдняпроўя. Але ўсё гэта — яшчэ «заўтра». На Ніжнім Дняпры гавораць яшчэ тымі словамі, якімі гаварылі ля Кічкасу пяць год назад.

— «Гэта будзе».

164 ТЫС. ТОН БУЛЬБЫ—ЛЕНІНГРАДУ

АДГРУЖАЦЬ ШТОДЗЕННА НЯ МЕНШ 7 ТЫС. ТОН!

МАКСЫМАЛЬНА ЎЗЬНЯЦЬ ТЭМПЫ ЎБОРКІ, СКОНЧЫЦЬ КАПАНЬНЕ ДА 15 КАСТРЫЧНІКА

Грузіць эшалёк за эшалёнам!

На 7 кастрычніка спажыўсыстэмай БССР адгружана Ленінграду 27.730 тон бульбы, або 25,3 проц. гадавога пляну вывазкі.

Спажывецкая сыстэма дагэтуль яшчэ не ўзяла патрэбных тэмпаў адгрузкі. Каб выканаць заданьне да тэрміну, неабходна грузіць штодзенна 4700 тоны, фактычна-ж адгрузка дае наступны малюнак:

За 1 кастрычніка адгружана 2.620 тон;

За 2-га кастрычніка — 1.397 тон; За 3-га кастрычніка — 2.400 тон; за 4-га кастрычніка — 2.286 тон; за 5-га кастрычніка — 1.971 тон; за 6-го кастрычніка — 3.592 тоны.

У сярэднім адгружаецца ў дзень 50 проц. каляндарнага пляну. Рад райзагаў не пераключыліся дагэтуль на справу адгрузкі бульбы. Бягомльскі райзаг выканаў свой плян на 3,5 проц., Бярэзінскі—на 7,1 проц., Гарацкі—на 8 проц., Дрысенскі—на 8,9 проц., Плешчаніцкі—на 3,9 проц., Сеньненскі—на 9 проц., Стара Дарожскі—на 3,5 проц., Чавускі—на 8,3 проц., Чэрвеньскі—на 6,6 проц.

Бабруйскі райзаг паказвае баявыя тэмпы працы—2 кастрычніка ім адгружан першы чырвоны эшалён бульбы Ленінграду (26 вагонаў бульбы, 5 вагонаў яблык, 3 вагоны грыбоў). Зараз Бабруйскі райзаг арганізуе другі чырвоны эшалён на 9 кастрычніка.

Пухавіцкі райзаг за 2 кастрычніка адгрузіў 11 вагонаў, вядзецца падрыхтоўка да адпраўкі эшалёну бульбы на 9 кастрычніка.

Крычаўскі райзаг свой плян па бульбе выканаў да тэрміну—на 8 кастрычніка ім адгружана 980,5 тон (плян адгрузкі 980 тон).

Жлобінскі райзаг таксама выканаў свой плян, адгрузіўшы 1.000 тон бульбы.

Ударнымі тэмпамі загатаўляюць бульбу Чэрыкаўскі райзаг, які выканаў 60 проц. пляну, Заслаўскі—59,7 проц., Касьцюковіцкі—53,6 проц., Слуцкі—55,5 проц., Чашніцкі—45 проц.

У справе адгрузкі сустракаецца рад трудн асьцяй. Чыгунка несвоечасова падае вагоны —зафіксаваны выпадкі неподачы вагонаў на станцыях: Жыткавічы, Церахаўка, Старушка, Рэста, Бярэзіна, Магілеў, Васілевічы, Полацак.

Яшчэ горш стаіць справа з падачай баржаў пад адгрузку бульбы па рацэ Бярэзіне. Бягомльскі райзаг заяўляе, што на беразе ляжыць 500 тон бульбы (прыстань Броды). 10 дзён баржа не падаецца. Бярэзінскі райзаг мае на беразе 400 тон бульбы (прыстань Бярэзіна); баржы не падаюцца.

ЛСПО, якое зьяўляецца галоўным атрымальнікам бульбы, ня выканала свайго абавязацельства па завозу ў БССР 15 аўтамашын і 10 цягачоў для вывазкі бульбы з глыбінных пунктаў і завезла дагэтуль толькі 1 аўтамашыну і 3 цягачы.

Саюзтранс, які згодна пастановы ўраду павінен перадаць для падвозкі бульбы 50 аўтамашын, дагэтуль перадаў толькі 15.

Між тым, раёны патрабуюць штодзенна лістамі і тэлеграмамі высылкі машын, паведамляюць аб скапленьні бульбы ў глыбінных пунктах (Глуск, Парычы, Шклоў, Слуцак і інш.).

Ёсьць выпадкі разбазараваньня бульбы райзагамі на месцы і адпраўкі ў іншыя адрасы. Так, Горацкі райзаг, які выканаў плян адгрузкі толькі на 8 проц., здаў мясцовай сталоўцы 53 тоны бульбы; Жлобінскі райзаг —замест адгрузкі на Мурман па нарадах Белкаапсаюзу запрадаў бульбу ў Дняпрапятроўск і пачаў туды адгрузку.

Да сканчэньня адгрузкі застаroom 18 дзён. Усе сілы і сродкі спажывецкай сыстэмы павінны быць мабілізаваны на поўнае выкананьне пляну.

ЛСПО і Саюзтранс абавязаны выканаць распараджэньне ўраду і безадкладна завесьці вызначаную для іх колькасьць аўтамашын.

Для ўзмацненьня адгрузкі прэзыдыум Белкаапсаюзу мабілізаваў 10 адказных работнікаў і камандыраваў іх у раёны.

Райсаюзы і райзагі таксама павінны мабілізаваць усе лепшыя сілы і кінуць іх на вёску для фарсаваньня капаньня і загатовак бульбы.

Плян адгрузкі бульбы рабочым г. Ленінграду можа і павінен быць выканан сыстэмай спажыўкаапэрацыі БССР у вызначаны тэрмін —не пазьней 25 кастрычніка.

Пост «Зьвязды» пры Белкааплодагароднiне — ІГНАТКОВІЧ, ЮФЭ.

АДГРУЗКА БУЛЬБЫ ЛЕНІНГРАДУ

(У ТЫСЯЧАХ ТОН НА 7 КАСТРЫЧНІКА)

НАЗВА ЗАГАТОЎЧАЙ АРГАНІЗАЦЫІ	Плян	Адгружана	Проц. выкананьня
1. Белкааплагародніна	110	27,8	25,3
2. Белплодагародніна	54	8,3	15,4
РАЗАМ	164	36,1	22,0

Перадавікі адгрузкі

1. ЖЛОБІНСКІ РАЁН — 126,6 проц. пляну
2. ПРАПОЙСКІ РАЁН —103,8 проц. пляну
3. ЛЕЛЬЧЫЦКІ РАЁН — 84,5 проц. пляну
4. КРЫЧАЎСКІ РАЁН — 81,2 проц. пляну
5. ЧЭРЫКАЎСКІ РАЁН — 60 проц. пляну
6. ЗАСЛАЎСКІ РАЁН — 59,7 проц. пляну
7. СЛУЦКІ РАЁН — 55,5 проц. пляну
8. КАСЬЦЮКОВІЦКІ РАЁН— 53,6 проц. пляну

Зрываюць загатоўкі

1. Чэрвеньскі раён адгрузіў 6,6 проц. заданьня.
2. Чырвона-Слабодзкі раён адгрузіў 6,3 проц. заданьня.
3. Старобінскі — 5,8 проц.
4. Стара-Дарожскі раён 5,4 проц. пляну.
5. Плешчаніцкі раён—3,9 проц. заданьня.
6. Бягомльскі раён адгрузіў 3,5 проц. заданьня.
7. Лагойск раён — 3,2 проц.

Не адгрузілі ні аднэй тоны

1. Сураскі раён.
2. Бешанковіцкі раён.

У Якаўлевіцкім сельсавеце не сьпяшаюцца

ВОРША. Ня гледзячы на тое, што паводле мэтэаралёгічных даных у гэтым годзе мяркуецца раньняя зіма, у Якаўлевіцкім сельсавеце з уборкай бульбы і адгрузкай яе пралетарскім цэнтрам—Маскве і Ленінграду — не сьпяшаюцца.

З 11 калгасаў сельсавету на 1 кастрычніка ні адзін калгас уборкі ня скончыў. Наадварот, асобныя калгасы («X зьезд саветаў» і інш.) да ўборкі бульбы яшчэ не прыступілі.

Большасьць калгасаў распачала ўборку зусім непадрыхтаванымі. Новыя бульбахавальнікі ня робяцца, а старыя не адрамантаваны. Пляны ўборкі ня складзены. Рабочая сіла ў калгасах як належыць не расстаўлена.

У выніку адсутнасьці належнай падрыхтоўкі, кепскай арганізацыі працы, уборка праходзіць са значнымі стратамі. У калгасе «Камунар» з-за непадрыхтаванасьці бульбахавальнікаў ужо больш тыдню выкапаная бульба ляжыць пад даждком. У калгасе «Працаўнік» кучка варожых калгаснаму будаўніцтву людзей, на чале з жонкай вычышчанага з калгасу Цімафеева, увесь час імкнуцца сарваць уборку. Калгасьнікі на працу выходзяць нерэгулярна і несваячасова. У часе ўборкі шмат бульбы пакідаюць у зямлі.

Міхась.

Якасьцю бульбы ня цікавяцца

БАРЫСАЎ. (Наш кар.). З агульнага пляну бульбазагатовак Барысаўскі раён павінен адгрузіць Ленінграду 3.930 тон бульбы. Гэта заданьне павінна быць выканана да 20—25 кастрычніка.

Між тым, адгрузка праходзіць вельмі марудными тэмпамі. На 7-е кастрычніка заданьне выканана толькі на 16 проц. Загатоўчыя арганізацыі не падрыхтаваліся да выкананьня гэтай баявой задачы.

— Што, хіба ўжо адгружаць, — разводзяць рукамі кіраўнікі райканторы Белплодагародніны. — Мы-ж яшчэ нічога не загатовілі.

Прыёмачныя пункты не забясьпечваюць здатчыкаў бульбы таварамі шырокага спажываньня. Не зварачаецца належная ўвага на якасьць здаванай бульбы. У радзе выпадкаў бульба прымаецца зусім дробная, напалову з зямлёй.

У сельсаветах не разгорнута работа па мабілізацыі калгасьнікаў, бядняцка-серадняцкіх аднаасобных мас на капаньне бульбы ў максымальна скарочаныя тэрміны, без найменшых страт, на сваячасовае выкананьне пляну адгрузкі.

У Азьдзяціцкім, Чарнявіцкім сельсаветах яшчэ да гэтага часу не даведзены пляны загатовак да насельніц, ня вызначаны цьвёрдыя заданьні кулацка-заможным гаспадаркам.

Значна перашкаджае пасьпяховаму выкананьню бульбазагатовак той факт, што многім сялянам Карсакоўскага, Зэмбінскага і інш. сельсаветаў дагэтуль ня выплачаны грошы за бульбу, здадзеную летась крухмальнаму заводу саўгасу «Весялова».

Аб гэтым ужо сыгналізавалася ў друку, але ў раёне ніхто ня прымае ніякіх мер для ліквідацыі запазычанасьці.

Я. Ів.

Пад шырмай апартуністычных „тэорый“

Копыль. (Наш кар). Капыльскі раён павінен у гэтым годзе загатовіць для прамысловасьці БССР і пралетарскіх цэнтраў Саюзу 7.411 тон бульбы. На 1 кастрычніка загатоўлена ўсяго 1.004 тоны—13,5 проц. агульнага заданьня. Апошняя пяцідзёнка верасьня дала прырост толькі на 5 проц.

Нездавальняюча выконваецца плян адгрузкі пралетарскім цэнтрам. На сёньняшні дзень адгружана 365 тон—27,2 проц. заданьня. Таксама дрэнна ідзе адгрузка бульбы для броварнага заводу саўгасу Цімкавічы: плян выканан усяго на 8,4 проц.

Былі выпадкі, калі кіраўнікі гэтага саўгасу адмаўляліся прымаць прывезеную бульбу, спасылаючыся на тое, што наогул „яшчэ“ рана не прымаць, ня позна будзе і пры наступленьні марозу. Выходзячы з гэтага, яны адправілі назад 9 фурманак з бульбай, прывезенай аднаасобнікамі в. Лешні. З такімі галавацяпскімі ўчынкамі трэба павесьці рашучую барацьбу.

Ёсьць рад сельсаветаў, якія атрымаўшы зусім малыя пляны, не здалі яшчэ ні аднаго кілёграму бульбы. Напрыклад, Бабаўнянскі, Несачанскі, Грозаўскі і інш.

Сельскія партыйныя ячэйкі, сельсаветы ніякай увагі не аддаюць гэтаму пытаньню. Упаўнаважаныя РВК і РК партыі кажуць, што „цяпер галоўнае ў нас—выкананьне збожжазагатовак, а потым можна будзе ўзяцца за бульбу“. Знаёмая «тэорыя» чарговасьці кампаній.

Толькі на аснове правільнага спалучэньня збожжа і бульба-загатовак, мабілізацыі калгасьнікаў, беднякоў і серадн якоў—аднаасобнікаў на хутчэйшае капаньне і здачу бульбы—Капыльскі раён сваячасова выканае плян адгрузкі.

В.

ЗАБЯСЬПЕЧЫЦЬ ПРЫЁМАЧНЫЯ ПУНКТЫ ВАГАМІ

Усім старшыням райвыканкомаў

З раду раёнаў паступаюць весткі, што на пунктах па прыёмцы бульбы не хапае вагаў і разнавесу.

З прычыны гэтага, бульба прымаецца ад калгасаў, калгасьнікаў і бядняцка-серадняцкіх гаспадарак без вагі «на вока». Такое зьявішча стварае ўмовы для ашукваньня бульбаздатчыкаў і раскрадваньня дзяржаўнай маемасьці.

Таму Упаўнаважаны камітэту загатовак просіць вас арганізаваць масавую праверку становішча бульбапрыёмачных пунктаў, ужыўшы ўсе меры для поўнага забесьпячэньня іх вагамі, разнавесамі і інш.

Пры неабходнасьці мабілізуйце вагі і разнавес у арганізацыях, якія ня прымаюць удзелу ў загатоўках. Мабілізаваныя вагі перадайце на часовае карыстаньне бульбазагатоўчым пунктам.

Нам. Упаўкамзагспа па БССР А. Красоўскі.

Брыгадзір Шувала—наперадзе

ЧЫРВОНАЯ СЛАБАДА. (Наш. кар.). Паўдарнаму праходзіць уборка бульбы ў калгасе «Пуцілавец», Замагільскага сельсавету. Кожная брыгада ведае, што яна адказвае за ўборку на сваім вучастку.

Пытаньне ўборкі абгаворана на вытворчай нарадзе брыгадзіраў у тым напрамку, як лепш арганізаваць капаньне. Потым-жа кожны брыгадзір прапрацаваў гэта пытаньне на вытворчай нарадзе сваёй брыгады, давёўшы кантрольную лічбу да кожнай капальніцы.

Такая арганізацыя работы забясьпечыла ўдарныя тэмпы ўборкі. На 5 кастрычніка трымя брыгадамі ўбрана 40 га бульбы, што складае 50 проц. агульнай плошчы.

Лепшыя прыклады паказвае брыгада № 1 Шавулы Сьцяпана. Сам брыгадзір разорвае бульбу і сочыць за тым, каб кожная капальніца чыста выкопвала свае градкі. Больш вопытных калгасьнікаў ён паставіў для засыпкі бульбы ў капцы. Падросткі падвозяць бульбу да капцоў.

На 5 кастрычніка брыгада Шавулы ўбрала 65 проц. бульбы са свайго вучастку. Прымаюць удзел у капаньні нават 70-гадовыя жанчыны. Прыклад работы брыгады № 1 павінен стаць узорам для ўсіх брыгад.

Значна горш стаіць справа з адгрузкай бульбы дзяржаве. Паводле пляну, калгас «Пуцілавец» павінен адгрузіць 60 тон. Да гэтага-ж часу ім адгружана толькі 11 тон.

Праўленьне калгасу не зьвярнула належнай увагі на сваячасовую адгрузку. Плян не даведзен да кожнай брыгады. У часе адпраўкі бульбы палявод або старшыня калгасу ходзіць па дварох і дагаварваецца, хто яе павязе. Брыгадзіры не адчуваюць адказнасьці за гэту справу.

Такая, з дазволу сказаць, «арганізацыя» работы стварае пагрозу, што плян адгрузкі бульбы ня будзе выканан за добрай дарогай.

Неадрыўнай часткай уборкі зьяўляецца адгрузка бульбы дзяржаве. Таму патрэбна і плян адгрузкі давесьці да кожнай брыгады.

Лук'яновіч.

ЯК САЎГАС СЛАБАДА ДАБІЎСЯ ПАВЫШЭНЬНЯ ЯКАСЬЦІ УБОРКІ

Кантроль за якасьцю ўборкі бульбы мае першачарговае значэньне. У гэтых адносінах саўгас СЛАБАДА паказвае вельмі добрыя прыклады. Тут улічваецца ня толькі колькасьць убраных гэктараў, але і колькасьць выбранай бульбы. Перад пачаткам уборкі адміністрацыя саўгасу выпрацавала правілы прыёмкі ўраджаю бульбы ад брыгад. Парадак гэтай работы заключаецца ў наступным. На некалькіх выбраных баразнах была праведзена праверка чыстаты ўборкі, зробленай кожнай капальшчыцай. Бульба, што засталася ў зямлі, падлічана і ўзважана. Аказалася, што на 20 пагонных мэтрах заставалася ў зямлі 29 бульбін, вагою ў адзін кілёграм. Такім чынам, на плошчы ў адзін гэктар застаецца ў зямлі 826 кгр. бульбы, або 11 проц., пры ўстаноўленым у саўгасе сярэднім ураджаі ў 73 цэнтн. з гэктара.

Пасьля гэтых падлікаў, быў устаноўлен наступны парадак аплаты рабочых і праверкі якасьці іх работы. Брыгадзір на працягу дня павінен пракапаць ня менш, як па два разы (раз да абеду і другі раз — пасьля) 6-8 мэтраў баразны кожнай работніцы, выбраць усе пакінутыя выбіральшчыцай бульбіны, падлічыць іх і зрабіць адзнаку ў нарадзе заданьня.

Пры вялікай колькасьці выбіральшчыц (больш 20-25 чал.) у разнараджэньне брыгадзіра вылучаецца асобная работніца з ліку лепшых ударніц.

Калі на кожныя два правераныя мэтры баразны будзе знойдзена адна бульбіна, то гэта азначае, што ў зямлі застаецца 3-4 проц. бульбы. Работа такой выбіральшчыцы лічыцца добрай якасьці, аб чым робіцца адзнака ў картцы работніцы, якая атрымлівае за якасьць работы прэмію ў памеры 30 проц. яе зьдзельнага заробку.

Калі-ж на кожны правераны мэтр будзе знойдзена адна бульбіна, то процант бульбы, што застаецца ў зямлі, будзе складаць 4-6 проц. Такая работа лічыцца здавальняючай і работніцы выплачваецца поўнасьцю яе зьдзельны заработак.

У выпадку, калі ў зямлі застанецца па тры бульбіны на два мэтры, што азначае страты бульбы ад 7 да 10 проц., гэта работа лічыцца часткова бракам і з заработнай платы работніцы ўтрымліваецца адна трэцяя частка яе заробку.

Такая сыстэма кантролю і ўліку значна ўзьняла прадукцыйнасьць працы і якасьць уборкі бульбы ў саўгасе. Практыка саўгасу Слабада заслугоўвае сур'ёзнай увагі і ўсе іншыя саўгасы з посьпехам могуць гэту сыстэму ўжываць у сваіх гаспадарках.

Лашкевіч.

Выкананьне пляну пад пагрозай

УВАРАВІЧЫ (Наш кар.). У мінулым годзе раён спазьніўся з капаньнем бульбы. У выніку гэтага значная колькасьць яе памёрзла, згніла на полі і ў капцох.

Здавалася-б, што урок мінулага году павіны былі-б улічыць райарганізацыі, паасобныя калгасы і саўгасы. На справе мы маем зусім адваротнае.

З усёй выразнасьцю аб гэтым сьведчаць такія факты. Калгасы раёну паводле пляну павінны ўбраць 2.299 га. На 5 кастрычніка гэты плян выканан толькі на 23,8 проц. Саўгасы выканалі 36,9 проц. пляну.

Горш таго, калгасы Ланіцкага сельсавету выканалі 5,5 га з плошчы ў 303 гэктары, Ліпскага сельсавету — 60 га з 267 га, П'янчынскага — 7 га з плошчы ў 198 га.

Крыху лепш уборка бульбы ідзе па аднаасобным сэктары, які выканаў 3.706 га, або 93,4 проц. пляну.

Выкананьне пляну капаньня бульбы знаходзіцца пад пагрозай. Так змагацца за сваячасовую ўборку, як змагаюцца райарганізацыі Уваравіцкага раёну, нельга.

Казіміраў.

ЗЛАДЗЕІ З БАРЫСАЎСКАГА ЛЕСРАБКОПУ—НА ЛАВЕ ПАДСУДНЫХ

7-га кастрычніка выязная сэсія Вярхоўнага суда на адкрытым судовым пасяджэньні пачала слухаць справу былых работнікаў Барысаўскага лесрабкопу.

На лаве падсудных 10 чалавек: былы старшыня праўленьня лесрабкопу Макарэвіч, загадчык гандлёвай часткай Казлоўскі, галоўны бухгальтар Кліёнскі. Усе яны абвінавачваюцца ў шкодніцтве.

Шайка зладзеяў на чале з былым загадчыкам лесрабкопу Цыркіным, загадчыкам складу Саюззбожжа Капланам, пры актыўным удзеле Раскіна, Шыфрына, Бэйнэнсона, Шульмана і Няхаміна сыстэматычна раскрадвала са складу лесрабкопу і Саюззбожжа розныя тавары і збожжа і збывала іх на прыватным рынку па спэкулятыўных цэнах.

Шкоднікі і зладзеі заключалі злачынныя зьдзелкі з былым спэкулянтам і кантрабандыстам Марьнавым па дастаўку Ленінграду дэфіцытных тавараў, чым падрывалі разьвіцьцё савецкага гандлю. Шайка растраціла 10 тыс. руб.

Пры вобыску ў былога загадчыка лесрабкопу Цыркіна было знойдзена закапанымі ў зямлі больш 13 тыс. руб. савецкімі знакамі, 154 даляры і шмат збожжа. Праведзенай рэвізіяй складу лесрабкопу ўстаноўлен недахват востра-дэфіцытных тавараў на суму звыш 12 тыс. руб.

Рабочыя барысаўшчыны патрабуюць суровага пакараньня ворагаў народу, шкоднікаў і раскрадвальнікаў сацыялістычнай маемасьці.

Працэс працягнецца 4-5 дзён.

Я. Івашын.

Падсудныя: Каплан, Раскін, Шыфрын, Шулькін, Бекенсо, Нехалін, Казлеўскі, Цыркін і Кленскі

Малацьба

П. Я. Чыкун

З дакладнасьцю адрозьненьня белага ад чорнага ўяўляецца такая «зброя» вытворчасьці, як цэп—арэхавы кій, на які падвязаны сырыцай моцны і ёмкі дубовы біч.

Цэп у зусім недалёкі час быў манапалістам па малацьбе ў бядняцкай і серадняцкай гаспадарцы. Ён увайшоў у жыцьцё з незапамятных часоў і на працягу соцень год быў «найлепшай» сельска-гаспадарчай прыладай.

Позьняй восеньню, да каляд ад поўначы бубнілі прамёрзлыя тажі. Выбівалі чачотку 2-3 цапы: тра-та, та-та-та. Глуха адгуквалася мяккае водгульле ўдараў. Падлятае худэрлявы сноп. Віхром сьцелецца мякіна. Едкі пыл выядае вочы. Сіберны вецер і траскучы мароз не мяшаюць разгарачанаму целу малацьбітоў плакаць едкім потам.

З разьлікам кладуцца ўдары бічоў,— усьцяж, упоперак і гэтак, і так, на бакі пакудлачанага снапа. Папрабуй, перабяры кожны каласок, выбі кожнае зярнё. Шмат давядзецца памахаць. І яны махаюць ад поўначы да сьнеданьня. Абмалоцяць 2 капы, здабудуць 5-6 пуд. збожжа.

Не работа — зьдзекі. Колькі поту, мазалёў замес чалавек, каб абмалаціць свой мізэрны ўраджай, якога ледзь хапае на пражыцьцё.

Цэп і яго субраты — саха, серп, драўляная барана вякамі мулкім ярмом мазолілі горб селяніна.

Не палягчэла бедняку ад таго, што прышла конная малатарня. Дзе яму было думаць аб такой роскашы.

***

Ток на сярэдзіне поля. Шэры краявід застаўлен бабкамі камлістых ды каласістых снапоў жыта. Каля малатарні высіцца гара залацістай саломы.

Прыгожае жнівеньскае надвор'е. Павявае цёплае паветра, мякка ахінаючы постаці. На зялёнай мураве блішчаць кроплі чыстай, як крышталь расы. Весела пазірае ачнуўшае сонца — вітае калгасьнікаў з добрым днём.

Пэрспэктыва прыгожага надвор'я і ўдарнай малацьбы натхняе працоўным энтузіязмам.

Пакуль машыніст і трактарыст падрыхтоўваюць да пуску машыны, малацьбіты бесшабашна разьлягліся каля тарпы на сьвежай, пахнучай полем саломе.

Вяжуцца гутаркі.

— У нас, у збожжасаўгасе, камбайны ўсё робяць,—расказвае пажылы мужчына, — я сам працаваў на камбайне. Любата! Жне, малоціць, вее, сартуе і ўсё разам. Аўтамабілі толькі спраўляюцца адвозіць зярно. Пад'едзе гэта пад камбайн, падставіць кузаў, а ты адчыніш магазын і...,—мужчына радасна зірнуў на хлопцаў, што слухалі яго расказ,—і адразу наляціць поўен кузаў пшаніцы, чыстай і адборнай. О, гэта машына, каб вы толькі бачылі, што за яна.

Гэта расказвае Ігнась Страшны. Ён прыехаў з Сібіры ў калгас да сваякоў угосьці. Падахвоціўся пайсьці малаціць.

— Нудна рабочаму чалавеку бяз справы, —прызнаўся ён, калі з яго пачалі жартаваць.

На тарпе саломы дурэюць маладыя. Барукаюцца, штурхаюць адзін другога і галасна рагочуць.

— Васіль, разьмі яго — падначвае Юля Апанас з Васіля, якога выкачаў у саломе Янка.

— Не паддайся Васіль,—рагоча Апанас, — не пад-д-дайся, — надрываецца ён, калі Янка валіць Васіля ў салому. Пад агульны сьмех і крык барцы кубарам скаціліся пад тарпу. Моладзь палыхае жыцьцярадасьцю. Ад збытку маладой сілы не сядзіцца хлопцам.

Старыя пасталі ў кружок і пускаючы сівы дымок цыгарак гутараць пра мінулае, сёньняшняе і заўтрашняе.

— Добры дзянёк выдаўся. Калі пойдзе як ўчора — парадкам накруцім.

— Увесь гэты пляц сёньня трэба вымалаціць,—паказаў рукою навокал брыгадзір.

— Канешне змалоцім, што гэта значыць нам, — антымістычна запэўняе Федацёнак Антось—калгасьнік энтузіяст.

Нарэшце ўсё гатова. Трактар гучна зарычаўшы, дыхнуў перагарам газы.

— Па мясцох!—скамандаваў невялікі і шчуплы старшыня калгасу Казлоў, ці як яго па-сяброўску завуць калгасьнікі — Валодзя.

— У ружжо! — жартуючы аклікнуў Ігнась групу людзей, што сядзелі і слухалі яго расказ пра збожжасаўгас.

І вось усе па мясцох. Стаяць напагатове, каб разгарнуцца ва ўдарнай малацьбе.

Набраўшы сілы, крута паскорыў бег цыліндраў трактар. Шкіў раптам тузануўся, закруціў і са страшнай хуткасьцю забегаў нацягнуты паміж трактарам і малатарняй шырокі гумавы пас.

Нехаця і ляніва ўзварухнулася складаная малатарня. Забіраючы паўнату разьбегу, завыла, застагнала і затрэслася ўся. Холырам захадзілі часткі. Папінаючы пяглі-цы пасаў і пасачкаў, малатарня ўсё больш і больш паскарала тэмп, павышаючы грозны і бурлівы гул.

— Давай,—ківае рукой Антосю Сініца Адам — калгасны заўхоз. Антось гэта бачыць і ня кратаецца. Ён добра ведае што робіць — дае трактару разгарэцца, забраць поўны ход. Але вось ён сагнуўся і піхнуў першы сноп у люк, дзе апалела круціліся цапы.

— Лаві яго,—жартуючы крыкнуў Антось, і не разгінаючыся прыняўся частаваць малатарню па 2-3 снапы засаб.

— Лаві, лаві, — падхапілі жарт дзяўчаты — падавальшчыцы снапоў, закідаючы Антося снапамі.

— Лаві,—крычыць Алесь падавальшчыцы Ганне Казловай, шпурляючы да яе на палок важкія кулі жытніх снапоў.

Заварушыліся, забегалі малацьбіты ў працоўным разваруцэ.

— Шшась, ша-сь, на ляту рэжуць дзяўчаты тоўстыя перавяслы снапоў, хутка адпраўляючы іх барабаншчыку Антосю.

Як не завіхаюцца дзяўчаты, а палок усё повен і повен снапамі — падвозчыкі закідаюць іх.

— Вось чэрці, дух перавесьці не дадуць, — жартуючы злуе Ганна.

— Ага, не спраўляецеся. Я казаў, што закідаем вас, — весела гукае на Ганну Алесь — падвозчык.

***

Сноп папаўшы ў малатарню пераціраецца ў моцных цапох, праходзіць праз цэлую сыстэму мудрага механізму і вылятае зернем, саломай, мякінай.

Сініца ўзяў у рукі камяк саломы і з сур'ёзным выглядам разглядае. Шчупае пальцамі мяккую шчалуху абмалочанага коласа.

— Няма, чыста, малатарня ўсталёўлена акуратна,—адобрыў заўхоз работу машыны і даў знак адвозіць салому ў тарпу.

Вопыт навучыў калгас, як трэба малаціць.

Сініца, як адказны, сочыць за чыстатой абмалоту. Ён глядзіць, каб ні адно зерне не ўцякло са збожжавага балянсу калгасу.

Пажылы калгасьнік Васіль адвозіць салому з дапамогай свайго вынаходзтва. Ён прымудрыўся адвозіць салому канём, што дало эканоміі на 5 работнікаў. Гэта зусім простае прыстасаваньне — пара пастронкаў і барчык.

Стромкім патокам збожжа доіцца малатарня. У чатыры мяхі цячэ сьвежае і пахучае зерне. Юла Апанас, завіхаецца. Ён бегае, падтрасае, аднімае і завязаны мех падцягвае да вагі. Не пасьпее Апанас адыйсьціся, як мех падхопліваюць падводчыкі і кладуць на вагу.

— 80 кілё. Зьнімай! — распараджаецца кладаўшчык Кастрыца.

— Досыць! Ад'яджай!—скрозь гулу работы прарываецца лякапічны говар Кастрыцы.

Струной нацягнуліся пастронкі, а цяжкі воз ня кратаецца.

— Н-н-о-о! Пашлі малыя.—тузануў за лейцы Косьцік Казлоў, неласкава зганяючы пугай конскае гультайства. Цяжка заскрыпела фура, нібы стогнучы ад накладзеных мяхоў.

Стары калгасьнік Лявон ласкавым позіркам праводзіць падводу з хлебам.

— Новы, цёплены хлябок... — на яго хмурым твары прабягае ясная ўхмылка. Сёлета з хлебам будзем... Будзе, што ў левую руку ўзяць і плян выканаем, — упэўнена разважае Лявон.

Новы ўраджай сьвята для Лявона і яго субратаў сялян. Весялее ён, па традыцыі, з прыходам новага ўраджаю.

Ды чаму-ж ня радавацца Лявону, калі вазамі ня справяцца адвозіць хлеб. Ён добра памятае той час, а было гэта ня так даўно — да ўступленьня ў калгас, калі хадзіў па полі ў глыбокім задуменьні і пазіраў на зялёнае жыта. Настойліва калола галаву думка. «Дзе-б тут нажаць снапок». Тады ў яго не хапала хлеба, каб стачыць канцы году. А канцы разыходзіліся далёка.

— Бывала, што і на сёмуху вымяцеш засек,—успамінае Лявон,—а нажнеш каля Спаса. Вось тут і вярціся і круціся, шукай дзе пазычыць пудзік. Пры ўспаміне твар Лявона пакрыўся сумам, як сумным было яго мінулае жыцьцё.

І вось сёньня Лявон — гаспадар вялікага ўраджаю, багатага, калгаснага скарбу, свайго новага жыцьця і ён радуецца, бо пераканаўся ў тым, што жыцьцё павярнулася да яго сваім лепшым бокам.

***

З кожным заездам пусьцее поле, мяняе выгляд. Мэндлікі ўжо ня ўпрыгожваюць краявіду — пераехалі на новае месца — да малатарні, каб ператварыцца ў зерне і салому і даць харчы людзям і жывёле. Там, дзе стаяла войска снапоў, засталося шэрае пакрывадла іржышча.

Невялічкі перапынак на падчыстку і змазку машын. Тыя, што раней управіліся, сабраліся ў кучу і гутараць:

— Сёньня тут закончым,—праціраючы ад пылу шофэрскія акуляры распачынае гутарку барабаншчык Антось.

— Бач як добра. За тыдзень амаль усё намалоцім, — устаўляе слова сусед.

Дзіва, што намалоцім, абы надвор'е паслужыла,—упэўнена і аўтарытэтна ўмешваецца ў гаворку старшыня калгасу.

— І дзівіцца няма чаго пры такіх машынах. Учора тысячу пудоў намалацілі, сёньня ня менш будзе,—надзяючы перад работай акуляры самаўпэўнена заключае Антось.

Праз хвіліну ўсе малацьбіты на сваіх мясцох. Малацьба ішла звычайным парадкам.

У ТУПІКУ СУПЯРЭЧНАСЬЦЯЙ

ЛЕНДАН, 9. Правал ангельскага праекту канфэрэнцыі чатырох дзяржаў у сучасны момант, паводле агульнага прызнаньня, [illegible]

Парыскі карэспандэнт «Таймс» паведамляе, што «ангельская прапанова з самага пачатку была спаткана з падазронасьцю і недаверам». [illegible]

Сёньня зноў берлінскі карэспандэнт «Таймс» паведамляе, што [illegible] «Вільгельмштрассэ» (міністэства замежных спраў Германіі).

Аднак ідэя вузкай нарады некалькіх дзяржаў зусім не пакінута канчаткова. На гэта ўказвае той факт, што камюніке брытанскага ўраду, апублікаванае ў Парыжы, прадугледжвае толькі адтэрміноўку канфэрэнцыі. Перадавая «Таймс» згаджаецца з [illegible]

ПАРЫЖ. Агенцтва Гавас паведамляе: «Ангельскі пасол ва Францыі паведаміў Эрыё, што дата скліканьня канфэрэнцыі ў Лёндане адтэрмінавана».

ЖЭНЭВА, 8. (ТАСС). Згодна паведамленьня Швэйцарскага тэлеграфнага агенцтва, пасяджэньне бюро канфэрэнцыі па раззбраеньні, прызначанае на 10 кастрычніка, магчыма, будзе адкладзена на 19 кастрычніка. Адтэрміноўка матывуецца тым, што «даклады яшчэ ня скончаны». Сапраўдныя прычыны тлумачыцца поўнай няпэўнасьцю становішча, якое стварылася ў сувязі з адтэрміноўкай Лёнданскай канфэрэнцыі.

„СУТЫЧКА З АМЭРЫКАЙ МАГЧЫМА“

АНТЫАМЭРЫКАНСКІЯ ВЫПАДЫ ЯПОНСКАГА ДРУКУ

ТОКІО. (ТАСС). Газэта «Хоці» [illegible]

ПА ЗАГАДУ САЦЫЯЛ-ДЭМАКРАТАЎ

СТАКГОЛЬМ, 8. Паводле паведамленьня з Капэнгагену, паліцыя 5 кастрычніка правяла вобыск у памяшканьні акруговага камітэту дацкай кампартыі. Захоплены партыйныя дакуманты. Два партработнікі, у тым ліку і член ЦК кампартыі, арыштаваны. Вобыск праведзен па даручэньні ўраду, на чале якога стаяць сацыял-дэмакраты.

ЗА ЛЕНІНСКІЯ АДНОСІНЫ ДА НАСТАЎНІКА

Савецкая Беларусь — на крутым узьдыме культурнай рэвалюцыі. [illegible]

[illegible] пау камуністычнага выхаваньня шматмільённай масы дзетвары, першарадным і важнейшым зьвяном па падрыхтоўцы **«ПАКАЛЕНЬНЯ, ЗДОЛЬНАГА КАНЧАТКОВА ЎСТАНАВІЦЬ КАМУНІЗМ».**

Партыяй разгромлены ўсякія «тэорыі» і «тэорыйкі» з правага і «левага» лягеру, якія вялі да адміраньня масавай школы, або перэтварэньня яе ў схалястычную дарэвалюцыйную старую школу.

На аснове апошніх пастаноў партыі і ўраду як пачатковая, так сярэдняя і вышэйшая школы перабудоўваюцца для яшчэ больш інтэнсыўнай барацьбы за падрыхтоўку неабходных сацыялістычнаму будаўніцтву кадраў спэцыялістаў, за якасьць падрыхтоўкі.

Роля выкладчыка, настаўніка ў справе выхаваньня пакаленьня, здольнага канчаткова ўстанавіць камунізм, у справе падрыхтоўкі высока-кваліфікаваных кадраў спэцыялістаў сапраўды велізарная.

Наша партыя рашуча і пасьлядоўна ажыцьцяўляе вядомае ленінскае ўказаньне аб настаўніку.

ЦК УсеКП(б) у сваёй гістарычнай пастанове ад 5 верасьня 1931 г. аб пачатковай і сярэдняй школе запісаў:

«У рабоце сярод настаўнікаў трэба кіравацца ўказаньнем даным Леніным яшчэ ў 1922 г.: **«НАРОДНЫ НАСТАЎНІК ПАВІНЕН СТАЯЦЬ У НАС НА ТАКОЙ ВЫШЫНІ, НА ЯКОЙ ЁН НІКОЛІ НЕ СТАЯЎ, НЕ СТАІЦЬ І НЯ МОЖА СТАЯЦЬ У БУРЖУАЗНЫМ ГРАМАДЗТВЕ».**

За апошнія гады значна ўзрасьлі з боку савецкай грамадзкасьці і органаў улады клопаты аб настаўніку, палепшылася матар'яльна-бытавое становішча, вырасла заработная плата і складзены неабходныя ўмовы для работы настаўніка, якія забясьпечваюць посьпех у навучаньні.

Армія асьветнікаў папоўнілася новымі атрадамі настаўнікаў, якія падрыхтаваны нашымі ВНУ і тэхнікумамі. Асноўная, пераважная маса настаўніцтва прымае актыўны ўдзел у сацыялістычным будаўніцтве, з [illegible]

[illegible] тар'яльнага становішча» (з пастановы сакавіцкага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б).

Гэта зусім яснае і рашучае ўказаньне не знайшло свайго практычнага праламленьня ў Шклоўскім раёне.

Аб становішчы ў раёне падамо некалькі найбольш характэрных фактаў.

З месяца ў месяц, на працягу 1932 году ні адзін настаўнік як гораду, так і вёскі не атрымлівае поўнай нормы прадуктаў харчаваньня.

Яшчэ ў кастрычніку мінулага году, пасьля пастановы СНК БССР аб нормах забесьпячэньня настаўніцтва, група садзейнасьці органам пракуратуры ў сваім акце абсьледаваньня пісала:

«Па гораду настаўніцтва і да гэтага часу не прымацавана да існуючага пры фабрыцы «Спартак» закрытага разьмеркавальніка. Прамтаварныя фонды ня вылучаны і настаўніцтва імі зусім не забясьпечваецца. У вёсцы назіраюцца факты няправільнага скарыстаньня прамтавараў, вызначаных для настаўніцтва і без таго ў невыстарчальнай норме (Ардацкі, Старасельскі, Нічыпараўскі, Гарадзецкі, Рыжкаўскі і інш. сельсаветы).

Настаўнікі не прымацаваны да закрытай сталоўкі. Старшыня праўленьня Шклоўскага гарспажыўтаварыства лічыць нармальным становішча, калі настаўнікі атрымліваюць абед у камэрцыйнай сталоўцы па значна павышаных цэнах. Гэту думку Сосін матывуе тым, што настаўнікі маюць надзвычай высокія стаўкі».

Падамо яшчэ адну вытрымку з матар'ялаў за мінулы год.

«За кастрычнік не атрымаў ні крупы і рыбы, за лістапад і сьнежань не атрымаў рыбы. Дзеці нямімі прадуктамі харчаваньня не забясьпечваюцца. Настаўнік Расоін, які прыбыў на работу ў Шклоў, на працягу двух месяцаў нават не атрымліваў хлеба».

З таго часу прайшоў роўна год. [illegible]

[illegible] тэхпрацаўнікі школ, якія, да рэчы, ня маюць ніякай гаспадаркі, але і інструктары-метадысты і інструктары вытворча-палітэхнічнага навучаньня.

Усё настаўніцтва раёну пазбаўлена магчымасьці атрымліваць прамтавары. У радзе сельсаветаў (Старасельскі і інш.) настаўнікам па 4-5 месяцаў **ня выплачана** зарплата.

Пытаньнем забесьпячэньня настаўніцтва некалькі раз займаўся раённы пракурор, КК-РСІ, але гэта не дало ніякіх вынікаў.

Мабыць пракуратура раёну і КК-РСІ прызналі сябе бясьсільнымі паставіць на месца зарваўшыхся галаваццяпаў, забясьпечыць выкананьне дырэктыў сакавіцкага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б аб ахове матар'яльна-бытавога становішча настаўнікаў.

Раённы камітэт партыі выявіў поўную недаацэнку пытаньняў культурнага будаўніцтва, перабудовы работы масавай школы. Недарма ў раёне навучальны год пачаўся са значнымі зрывамі. Недарма далёка ня поўнасьцю адрамантаваны школьныя будынкі і не дасягнута 100 проц. ахопу дзяцей школай.

Мы лічым, што толькі палітычная блізарукасьць, няздольнасьць хутка і рашуча рэагаваць на абураючыя факты з боку паасобных кіраўнікоў маглі прывесьці да такога становішча ў раёне.

Бясспрэчна, што гэтым пытаньнем зоймуцца адпаведныя органы і моцна ўдараць па руках тым, хто грае на руку клясаваму ворагу, ганебна ігнаруе выкананьне дырэктыў партыі і ўраду.

Ул. ЭЛЬ.

ШТО НІ ДЗЕНЬ, ТО НОВЫ КАТАРЖНЫ ПРЫГАВОР

ВІЛЬНЯ, 9. Толькі 5 кастрычніка Гарадзенскі акруговы суд скончыў адну справу, па якой 10 сялян Мала-Бераставіцкай воласьці былі прыгавораны на дзесяткі год катаргі, як па другі-ж дзень, 6 кастрычніка пачаўся новы вялікі палітычны працэс. На гэты раз на лаве падсудных сядзяць ужо 24 беларускія рабочыя і сяляне Гарадзенскага павету, Вяліка-Бераставіцкай воласьці.

Польская прэса падае некаторыя падрабязнасьці гэтага працэсу, які праходзіў 3 дні. Чытаньне акту абвінавачаньня адбывалася некалькі гадзін. На падставе гэтага акту, усе падсудныя абвінавачваліся ў прыналежнасьці да КПЗБ, у камуністычнай агітацыі сярод вясковай моладзі і вучняў, а таксама ў агітацыі сярод сялян супроць падаткаў, шарваркаў і камасацыі.

На працэс было выклікана пракуратурай 17 сьведак. Характэрна, што ў ролі галоўнага сьведкі выступаў той-жа паліцэйскі камісар Эйсман, які, як высьветлілася ўжо на папярэднім працэсе, ламаньнем касьцей і ўліваньнем вады праз нос «здабываў» прызнаньне ў падсудных у іх «вінаватасьці».

Усе падсудныя, як з сумам зазначае віленскае манархічнае «Слово» ад 8 кастрычніка, заявілі на судзе, што яны бязбожнікі.

Ужо на папярэднім працэсе сялян з Мала-Бераставіцкай воласьці выявілася жахлівае катаваньне падсудных у дэфэнзыўных засьценках. У часе новага працэсу пракурор, баючыся далейшых выкрыцьцяў мэтадаў работы дэфэнзывы, аддаў загад аб арышце пяці сьведак — сялян нібы за фальшывыя паказаньні суду.

Кожнага сьведку дэфэнзывы падсудныя сустракалі крыкамі. Многія падсудныя былі так зьбіты, што яшчэ і зараз кашляюць крывёю.

Прыгаварам суда ўсе падсудныя засуджаны на 70 год катаргі. З іх Саланевіч Аляксандр прыгаворан да 6 год катаргі, Лазарчук Сымон і Жлабовіч Піліп да 5 год катаргі кожны, Чывель Янка, Курніль Пётра, Конік Міхась, Кісьлейка Васіль — на 4 гады катаргі, Дзежка Фёдар, Дзежка Янка, Жалудок Аляксей, Малевіч Яўген, Хайнеўскі Уладыслаў — на 3 гады катаргі кожны. Нікон Максім, Нікон Васіль, Болка Міхась, Вільчыцкі Уладыслаў, Ценеўскі Стэфан, Меленец Аляксандр, Маркаль Аляксандр, Ценеўскі Уладыслаў, Амельянчык Нікалай і Марціена Аляксей — на 2 гады катаргі кожны, Акуліч Мікалай і Жалудок Паўла на 1½ гады катаргі кожны.

Прыгавор, як прызнаюць нават манархічныя газэты, падсудныя выслухалі спакойна.

ВАРШАВА, 8. Скончыўся ў варшаўскім акруговым судзе працэс 19 асоб, якія абвінавачваліся ў камуністычнай агітацыі сярод арміі. Працэс цягнуўся дзесяць дзён. Як вядома, працэс гэты адбываўся пры зачыненых дзьвярох.

Як паведамляе «Газэта Варшавска», засуджаны: Сітарскі Лявон на 6 год катаргі, Мілер Луцыян, Юзаф Малецкі, Фэлікс Ольха, Гардон Зыгмунд і Шулінскі Міхась — на 4 гады катаргі кожны, Стэфан Майхшак на 5 год катаргі, Фішман Давід і Шмуль, Хава Гінберг, Міхась Шулімоўскі, Пшэдэцкі Гірш — на 3 гады катаргі, Сэровік Стэфан, Жытвічова, Пашумінскі, Левіна Фама — 2 гады катаргі і Апачынскі Мар'ян на 2½ гады катаргі кожны.

ГАСПАДАР ХВАЛІЦЬ ЛЁКАЯ

УКРАІНСКАЯ БУРЖУАЗІЯ ПАДТРЫМЛІВАЕ „ПАЦЫФІКАЦЫЮ“ ЗАХОДНЯЙ УКРАІНЫ

ВАРШАВА, 8. Буржуазная прэса старанна замоўчвае новую бязьлітасную «пацыфікацыю» на Заходняй Украіне. Апрача украінскай легальнай арганізацыі «Сельроб», разгромлены таксама і ўсе левыя украінскія культурна-асьветныя і кааперацыйныя арганізацыі. Праўленьні гэтых арганізацый кінуты ў турмы. Масавыя арышты і вобыскі праводзяцца ня толькі ў Львове, але і ва ўсіх паветах Львоўскага, Тарнопальскага і Станіславаўскага ваяводзтваў. Уся Валынь таксама ахоплена крывавай «пацыфікацыяй». Ужо арыштавана звыш 1.000 чалавек.

Украінская буржуазія поўзае на каленях перад фашысцкай рэакцыяй. Орган украінскай буржуазіі «Діло» адкрыта вітае разгром «камуністычнага Сельробу» і цалкам ухваляе новую «пацыфікацыю» Заходняй Беларусі, што праводзіцца фашысцкімі акупантамі.

Ня дзіва, што фашысцкая прэса ў сваіх апошніх нумарох на ўсе лады хваліць лёкайскае «Діло». Асаблівую старанасьць праяўляе паўафіцыёзны «Ілюстрованы кур'ер цодзенны», які апяўдуе «Ділу» за яго «ганаровае дзяржаўнае становішча» ў пытаньнях «пацыфікацыі» Зах. Украіны.

НОВЫЯ ТЫСЯЧЫ РАБОЧЫХ ВЫКІДВАЮЦЦА НА ВУЛІЦУ

ВАРШАВА, 8. За апошнія дні колькасьць беспрацоўных у Польшчы рэзка ўзрасла. У цэлым радзе буйнейшых прамысловых цэнтраў праведзена новае скарачэньне рабочых. Адміністрацыя аднэй з самых вялікіх гут у Дамброўскім басэйне—гуты Банкова абвясьціла аб звальненьні 600 чал. Раней на гэтым прадпрыемстве працавала больш 6.000 рабочых, а ў апошнія месяцы толькі 2.000.

Праводзіцца значнае скарачэньне рабочых на капальні «Чэлядзь», якая ўсё больш згортвае вытворчасьць. Капальня працуе цяпер усяго тры дні ў тыдзень, а другая буйная капальня «Мортымэр»—усяго два.

„МАНЧЭСТЭР ГАРДЫЯН“ АБ ПЭРСПЭКТЫВАХ АНГЛА-САВЕЦКІХ АДНОСІН

ЛЕНДАН. (ТАСС). «Манчэстэр Гардыян» у сваім перадавым артыкуле спыняецца на пэрспэктывах англа-савецкіх адносін у сувязі з пастановамі Атаўскай канфэрэнцыі. «Бальдвін, Чэмбэрлен і Томас, — заяўляе газэта,—выказаліся аб пастановах Атавы, але ніхто з іх ня спыніўся на найбольш сур'ёзным і небясьпечным з тых абавязацельстваў, у якія атаўскія згоды паставілі ангельскі ўрад. Брытанскі народ імкнуўся запэўніць, што ангельскія прадстаўнікі ў Атаве аказалі супраціўленьне патрабаваньню канадзкага прэм'ера Бэнэта аб забароне савецкага імпарту ў Англію. Віншаваньні аказаліся заўчаснымі. Відаць, што ў Атаве былі ўхвалены ненапісаныя і неапублікаваныя згоды, якія зьвязалі ангельскі ўрад. Сэнс гэтых згод заключаецца ў зьмене ўсяго базісу, на якім знаходзіцца сёньня англа-рускі гандаль».

Газэта ўказвае, што заявы Сноўдэна па гэтым пытаньні і інш. лібэральных міністраў, якія выйшлі ў адстаўку, не абвергнуты і таму павінны лічыцца правільнымі. «Манчэстэр Гардыян» цытуе пункты з англа-савецкага дагавору, у якіх гаворыцца аб абавязацельствах устрымлівацца ад дыскрымінацыі. Газэта піша: «Гэтыя абавязацельствы, якія ўяўляюць з сябе традыцыйную, эканамічную палітыку Англіі, павінны быць цяпер, мабыць, парушаны па загаду Бэнэта. Няма сумненьня, што ўрад ненамеран устанавіць агульнага эмбарго (забарона) на ўсякі гандаль з СССР. Урад напэўна заявіць, што намеран уступіць у перагаворы аб новай згодзе». Але, — падкрэсьлівае газэта, — ўрад ня можа даць гарантый, што наш цяперашні і магчымы ў будучым гандаль з СССР ня будзе парушан».

«Манчэстэр Гардыян» указвае, што скасаваньне дагавору дрэнна адаб'ецца на перагаворах паміж ангельскімі фірмамі і Савецкім саюзам. Рэзультатам гэтага будзе рост беспрацоўя ў Англіі.

Далей газэта адзначае, што заявы аб савецкім дэмпінгу зьяўляюцца недарэчнасьцю і падкрэсьлівае, што антысавецкія намаганьні Бэнэта былі настойліва падтрыманы з трох бакоў: канадзкіх прамыслоўцаў, пратэкцыяністскіх элемэнтаў ў Англіі і канадзкіх лесапрамыслоўцаў, якія страцілі рынкі ў ПАЗШ і імкнуліся перашкодзіць доступу ў Англію савецкаму лесу.

У заключэньне газэта падкрэсьлівае, што заявіць аб скасаваньні дагавору з СССР для ангельскага ўраду азначае капітуляваць перад інтрыгамі гэтых груп.

ІНТЭРВЭНТЫ ВЫКРУЧВАЮЦЦА...

ВАШЫНГТОН, 8. У сувязі з цьверджаньнем у дакладзе камісіі Літона, што інтэрвэнцыя ў Сібіры ў 1918 г. была арганізавана па ініцыятыве ПАЗШ, дзяржаўны дэпартамант апублікаваў спэцыяльную заяву, у якой спасылаецца на паведамленьне Вільсона ад 5 жніўня 1918 г. У гэтым паведамленьні ўстанаўляецца, што ПАЗШ згадзіліся на інтэрвэнцыю толькі з мэтай аказаць дапамогу чэха-славакам і стабілізаваць становішча ў Расіі. Даклад Літона, — заяўляе далей дзяржаўны дэпартамант, — можа ўскладніць становішча ПАЗШ у адносінах Манчжурыі і Японіі.

„РАБОТА... ПРАЗ НЕКАЛЬКІ ГОД“

ВАРШАВА, 9. Сацыял-фашысцкі «Роботнік» паведамляе, што польскі ўрад **ухваліў новыя мерапрыемствы па зьніжэньні дапамогі беспрацоўным.** Гэтымі мерапрыемствамі і без таго мізэрная дапамога беспрацоўным **фактычна зусім ліквідуецца.** Яшчэ ў ліпені сэйм выдаў дэкрэт аб зьніжэньні дапамогі беспрацоўным на 50 проц. Зараз міністэрства грамадзкай апекі і дырэкцыя фонду беспрацоўных ужылі цэлы рад захадаў па далейшым, яшчэ больш рашучым і шпаркім скарачэньні дапамогі беспрацоўным.

Новымі дэкрэтамі міністэрства грамадзкай апекі вялікая колькасьць беспрацоўных пазбаўляецца права на ўсякую дапамогу па беспрацоўі. У прыватнасьці, дапамогі пазбаўлены **ЎСЕ** беспрацоўныя, занятыя на грамадзкіх работах, у тым ліку і тыя беспрацоўныя, якім пакуль толькі абяцаюць, што іх возьмуць на гэтыя работы.

Нават «Роботнік» ня можа замаўчаць, што новыя дэкрэты, асабліва ў сувязі з надыходзячай зімой, асуджаюць масы беспрацоўных на «страшэнную галечу». Манэўр з грамадзкімі работамі для буржуазіі Польшчы ёсьць заслона, за якой яна праводзіць свае драконаўскія законы аб «эканоміі» за лік галоднай «дапамогі» беспрацоўным. Усякі беспрацоўны, зарэгістраваны для пасылкі на грамадзкія работы, неадкладна пазбаўляецца дапамогі. На работу-ж ён не пасылаецца. Трапіць туды польскія беспрацоўныя, як прызнаецца «Роботнік», могуць «і праз некалькі год», але за ўвесь гэты час яны не атрымаюць ні гроша дапамогі.

На самых грамадзкіх работах выдаецца жабрацкая пэнсія. За цэлы дзень катаржнай работы польскі беспрацоўны атрымлівае ў лепшым выпадку ня больш, як два злотых. Працуюць на гэтых работах усяго тры дні ў тыдзень.

Лейб-орган ППС «Роботнік», паведамляючы аб гэтых фактах, абмяжоўваецца, як і трэба было чакаць, агульным дэмагагічным заклікам «да дапамогі беспрацоўным».

ГАЙО АСУДЖАН НА КАТАРГУ

ПАРЫЖ. (ТАСС). Згодна паведамленьня «Юманітэ», ваенны трыбунал прыгаварыў сакратара Цэнтральнага Камітэту французкага камсамолу Рэймона Гайо да аднаго году зьняволеньня за антымілітарысцкую прапаганду і за няяўку на вайсковую перападрыхтоўку ў кастрычніку 1929 г. Гайо на працягу некалькіх год жыў на нелегальным становішчы. У сваёй прамове на судзе Гайо заявіў, што ён не зьявіўся на вайсковую перападрыхтоўку з прычыны пастановы камуністычнай партыі, сказаўшай, што ён павінен заставацца на сваім рэвалюцыйным пасту кіраўніка камсамолу. Пасьля вынясеньня прыгавору Гайо закрычаў: «Прэч імпэрыялістычную вайну, няхай жывуць камуністычная партыя і камсамол!»

Паведамленьне

— Агітмасавы аддзел ЦК КП(б)Б просіць тэрмінова зьявіцца ў ЦК т. т. Ярмоленка і Шапіра (Энэргаінстытуту). Асоб, якія ведаюць месца знаходжаньня паказаных таварышоў, просьба паведаміць аб гэтым агітмасаддзелу ЦК КП(б)Б.

Адказны рэдактар Г. Н. БРАГІНСКІ.

УСЕСАЮЗНЫ АГЛЯД ЯЧЭЕК АСОАВІЯХІМУ

Ударнікі друку, ваенкоры, асоавіяхімаўцы і камсамольцы,

якія будуць прымаць удзел у масавым рэйдзе-праверцы, што праводзіцца газэтамі "Зьвязда", „Рабсэлькор“, „На варцэ“, цэнтральным і менскім саветам Асоавіяхіму і менгаркомам камсамолу па пытаньнях уключэньня ва ўсесаюзны агляд ячэек Асоавіяхіму, завяршэньня пераўліку членаў АСО і падрыхтоўцы да зімовага навучальнага году (па лініі АСО)—ПАВІННЫ ЗЬЯВІЦЦА ДЛЯ ІНСТРУКТАЖУ 11 кастрычніка, роўна ў 9 гадзін раніцы ў памяшканьне рэдакцыі „Зьвязды“.

Штаб кіраўніцтва рэйдам.

15-га КАСТРЫЧНІКА Г. Г. У ГОМЕЛІ склікаецца 5 ПЛЕНУМ ЦК МОПР'у БССР

ПАРАДАК ДНЯ ПЛЕНУМУ:
1. 10-годзьдзе МОПР'у і задачы інтэрнацыянальнага выхаваньня.
2) Вынікі спаборніцтва—конкурсу МОПР—работы па БССР.
На пленум павінны зьявіцца ўсе члены і кандыдаты ЦК МОПР'у БССР, а таксама члены рэвізійнай камісіі ЦК.

САКРАТАР ЦК МОПР'у БССР ІТКІН.

Чыр. Зорка. Пач.: 6, 7-30, 9, 10-30. Каса—з 1 г. дня	1) ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ ПЯТНАЦЦАТЫ 2) ГУКАВАЯ КІНО-ХРОНІКА
Інтэрнацыянал. Пач.: 2, 6, 7-30, 9, 10-30.	Тыя, што сталі відушчымі (Яноош зьвернецца заўтра) драма ў 6 частках.
Пралетары	НАТЭЛА у гал. ролі Ната ВАЧНАДЗЭ. Дзенныя дзіцячыя сэансы Сапраўдныя паляўнічыя
СПАРТАК. Пач.: 7, 8-20, 9-40, 11. Каса—з 5 г.	Новы замежны фільм Абшарпаныя ветразі КІНО-РАМАН у 8 частках.

БЕЛАРУСКІ дзяржаўны садова-гародны інстытут працягвае прыём заяў на ўсе аддзяленьні інстытуту да 25 кастрычніка 1932 г. Пачатак заняткаў—1 лістапада 1932 г. Заявы падаюцца па адрасе: г. Менск, Лошыца 1-я, пашт. скрынка № 31, садова-гароднаму інстытуту. Аб умовах прыёму абвешчана ў газ. „Савецкая Беларусь“ № 134 ад 18-VI, „Зьвязда“ № 190 ад 25-8 і „Чырвоная Зьмена“ № 195 ад 4-9. ДЫРЭКЦЫЯ.

Швэйная ф-ка імя „8-га сакавіка“ даводзіць да ведама ўсіх заказчыкаў, што ў інтарэсах выкананьня да Кастрычніцкіх урачыстасьцяй старых нявыкананых заказаў, а таксама ўноў прынятых заказаў да 10 кастрычніка, неабходна зьявіцца на прыёмачныя пункты заказаў да 17 кастрычніка ўключна для прымерак. У выпадку няяўкі заказчыка да ўказанага тэрміну, выкананьне яго заказаў будзе перанесена да канца IV кварталу г. г. Дырэкцыя швэйнай ф-кі „8 сакавіка“.

ПРЫЁМ ЗАЯЎ У ТОРФКАМБІНАТ ПРАЦЯГНУТ. у інстытут, тэхнікум, падрыхтоўчыя курсы ў інстытут і тэхнікум і на рабфак І, ІІ і ІІІ курс да 1 лістапада 1932 г. ДЫРЭКЦЫЯ.

БелДАМЭЦ даводзіць да ведама ўсіх клюбаў, фабзаўмясцкомаў, што з 3 кастрычніка БелДАМЭЦ прыступіў да прыёму арыентовачных заявак на мастацкае абслугоўваньне да Кастрычніцкіх сьвят. Тэрмін прыёму заявак да 12 кастрычніка. Пасьля паказанага чысла заяўкі ня будуць прымацца. БелДАМЭЦ зварачвае ўвагу клюбаў на неабходнасьць прывядзеньня ў належны выгляд інструманту (піяніна-раяль). Заяўкі прымаюцца з 11 да 3 гадз. штодзенна ў памяшканьні клюбу мэталістаў—Унівэрсытэцкая, 12, тэл. 3-24. БелДАМЭЦ.

Сэктар кадраў ОСУ (б ОРУ). АРГАНІЗУЕ 5-ці мес. КУРСЫ па падрыхтоўцы бухгальтароў для сыстэмы БЕЛХІМЛЕСА. Стыпэндыя ад 100 да 150 руб. у м-ц і кватэрных 25 руб. Інтэрнатам курсанты не забясьпечваюцца. Пасьля сканчэньня курсаў абавязаны працаваць 2 гады ў сыстэме Белхімлеса на раёне. На курсы прымаюцца рахунковыя працаўнікі з рахункаводчым стажам не менш 1 году. Заявы з дакумэнтамі: аб сац. становішчы, аб стажы, аб адукацыі (ня ніжэй 6-ці груп), аб узросьце, аб згодзе адміністрацыі (для працуючых) накіроўваць у канцылярыю ОСУ (г. Менск, Камуністычная № 16 „УНХУ“ 2-гі, паверх, пакой № 11) да 25 кастрычніка.

Інстытут філёзофіі БАН. 10 кастрычніка, у 6 гадз. вечара, у памяшканьні БАН БССР (пакой 10), адбудзецца пасяджэньне інстытуту філёзофіі. Парадак дня: спрэчкі па дакладу тав. Левіна Я. „Ленінскае вучэньне аб партыйнасьці філёзофіі“. Запрашаюцца жадаючыя. Дырэкцыя Інстытуту філёзофіі.

Менскі яўрэйскі с.-г. тэхнікум у Курасоўшчыне АБВЯШЧАЕ, што прыём заяў на асеньні набор працягнут да 15 кастрычніка. Тэхнікум рыхтуе аграномаў сярэдняй кваліфікацыі. Прыём праводзіцца на садова-гароднае і малочна-жывёлагадоўчае аддзяленьні. Пачатак заняткаў з 20 кастрычніка. Студэнты забясьпечваюцца стыпэндыяй і інтэрнатам, як і ў іншых індустрыяльных і с.-г. тэхнікумах. Дырэктар тэхнікуму Іосілеў.

Менск, друкарня «Зьвязды»

Галоўлітбел 337